

मिरा भाईदर महानगरपालिका

मुख्य कार्यालय, तिसरा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृह

महासभा दि. २१/१०/२००८

आज मंगळवार दि. २१/१०/२००८ रोजी मिरा भाईदर महानगरपालिकेची मा. महासभा सकाळी ११.०० वाजता सभा सुचना क्र. ०९ दि. ०६/१०/२००८ रोजीच्या विषयपत्रिकेवर विचार विनिमय करणेकरिता महापालिका सभागृह, ३ रा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृह येथे मा. महापौर यांच्या अध्यक्षतेखाली भरली असता खालीलप्रमाणे सदस्य हजर होते.

उपस्थित सदस्य

१)	नरेंद्र मेहता	महापौर
२)	रॉड्रीक्स मॉर्स जोसेफ	सभापती, स्थायी समिती
३)	पाटील जयंत महादेव	सभागृह नेता
४)	वैती चंद्रकांत सिताराम	विरोधी पक्ष नेता
५)	दिव्या अशोक तिवारी	सदस्या
६)	म्हात्रे मिलन वसंत	गटनेता
७)	शानू जो. गोहिल	सदस्या
८)	पाटील उमाताई शाम	सदस्या
९)	वैती नर्मदा यशवंत	सदस्या
१०)	सिंह मदन उदितनारायण	सदस्य
११)	जाधव मोहन महादेव	सदस्य
१२)	नलावडे दिनेश दगडू	सदस्य
१३)	वेतोसकर राजेश शंकर	सदस्य
१४)	पाटील सुनिता कैलास	सदस्या
१५)	पाटील प्रविण मोरेश्वर	सदस्य
१६)	म्हात्रे राजेश हरिश्चंद्र	सदस्य
१७)	पाटील प्रभात प्रकाश	सदस्या
१८)	पाटील धनेश परशुराम	गटनेता
१९)	म्हात्रे कल्पना महेश	सदस्या
२०)	पाटील शरद केशव	सदस्य
२१)	अग्रवाल ओमप्रकाश गंगाधर (गाडोदिया)	गटनेता
२२)	पाटील ध्रुवकिशोर मन्साराम	सदस्य
२३)	व्यास सुधा वासुदेव	सदस्या
२४)	फॅरो ग्रिटा स्टीफन	सदस्या
२५)	शेख आसिफ गुलाब	सदस्य
२६)	म्हात्रे नयना गजानन	सदस्या
२७)	पाटील अनंत रामचंद्र	सदस्य
२८)	गोविंद हेलन जॉर्जी	सदस्या
२९)	डिमेलो बर्नेड आल्बर्ट	सदस्य
३०)	बाविघर सिसिलीया विजय	सदस्या
३१)	सावळे निर्मला बाबुराव उर्फ कांबळे निर्मला विष्णू	सदस्या
३२)	कुरेशी याकुब ईस्माइल	सदस्य
३३)	परेरा कॅटलीन एन्थोनी	सदस्या
३४)	ठाकुर प्रकाश पांडुरंग	सदस्य
३५)	डॉ. राजेंद्र भवरलाल जैन	सदस्य
३६)	शर्मा भगवती	गटनेता
३७)	पाटील वंदना मंगेश	सदस्या
३८)	भोईर शशिकांत जगन्नाथ	सदस्य
३९)	भोईर सुनिता शशिकांत	सदस्या
४०)	पाटील प्रफुल्ल काशीनाथ	सदस्य

४१)	म्हात्रे तुलसीदास दत्तात्रेय	सदस्य
४२)	वर्षा भानुशाली	सदस्या
४३)	सिंग श्रीप्रकाश जिलेदार	सदस्य
४४)	पांडे स्नेहा शैलेश	सदस्या
४५)	शेख मुसरतबानु इब्राहिम	सदस्या
४६)	जंगम लक्ष्मण गणपत	सदस्य
४७)	सपार उमा विश्वनाथ	सदस्या
४८)	इनामदार जुबेर अब्दुल्ला	सदस्य
४९)	पुजारी कांचन शेखर	सदस्य
५०)	मुंज वासुदेव भास्कर	सदस्य
५१)	सय्यद नुरजहाँ नझर हुसैन	सदस्या
५२)	शेख नुर मोहम्मद ओहमद	सदस्य
५३)	खान शफीक अहमद सादत	गटनेता
५४)	भाटकर प्रेरणा प्रमोद	सदस्या
५५)	डिसा मर्लिन मर्विन	सदस्या
५६)	वैती विजया हेमचंद्र	सदस्य
५७)	पालांडे प्रशांत भगवंतराव	सदस्य
५८)	ठाकूर कल्पना हरिहर	सदस्या
५९)	म्हात्रे चंद्रकांत खंडोजी	सदस्य
६०)	मोदी चद्रकांत भिकालाल	सदस्य
६१)	भट दिप्ती शेखर	सदस्या
६२)	दुबे रामनारायण सदानंद	सदस्य
६३)	सावंत अनिल दिवाकर	सदस्य
६४)	भोईर राजू यशवंत	सदस्य
६५)	चक्रे वंदना रामदास	सदस्या
६६)	शेख सलिम दाउद	सदस्य
६७)	हरिश्चंद्र जगन्नाथ म्हात्रे	सदस्य
६८)	माळी हेमा रविंद्र	सदस्या
६९)	हसनाळे जोत्सना जालींदर उर्फ शिंदे पूजा प्रताप	सदस्या
७०)	यादव मिरादेवी रामलाल	सदस्य
७१)	गावंड मंदाकिनी आत्माराम	सदस्या
७२)	म्हात्रे मोहन गोपाळ	सदस्य
७३)	अनिता जयवंत पाटील	सदस्या
७४)	संजय पांगे	नामनिर्देशित सदस्य
७५)	प्रकाश दुबोल	नामनिर्देशित सदस्य
७६)	आसिफ पटेल	नामनिर्देशित सदस्य

गैरहजर सदस्य -

१)	मेन्डोन्सा स्टीवन जॉन	उपमहापौर
२)	शेह्वी गणेश गोपाळ	सदस्य
३)	पुरोहित मधुसुदन मनोहरलाल	गटनेता
४)	पाटील मिलन गोविंदराव	सदस्य
५)	परेरा टेरी पॉल	सदस्य
६)	पाटील प्रेमनाथ गजानन	सदस्य
७)	परशुराम पाटील	नामनिर्देशित सदस्य
८)	अरुण कदम	नामनिर्देशित सदस्य

रजेचा अर्ज - निरंक

(राष्ट्रीय गीत “वंदे मातरम्” ने सभेला सुरुवात करण्यात आली.)
मा. महापौर :-

सचिव साहेब, कामकाजाला सुरुवात करावी.
नगरसचिव :-
मा. महापौरांच्या परवानगीने,

मिरा भाईंदर महानगरपालिका मुख्य कार्यालय, भाईंदर (प.)

महापालिका सचिव कार्यालय,
दिनांक :- ०६/१०/२००८.

मा. महासभा

मा. महासभा सूचना क्र. :- ०९, दिनांक ०६/१०/२००८.

प्रति,
सन्मा. श्री./श्रीमती.

नगरसेवक/नगरसेविका,
मिरा भाईंदर महानगरपालिका

या सुचनेद्वारे आपणांस कळविण्यांत येते की, मिरा भाईंदर महानगरपालिकेची मा. महासभा मंगळवार दि. २१/१०/२००८ रोजी सकाळी ११.०० वाजता मिरा भाईंदर महानगरपालिका मुख्य कार्यालय, तिसरा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृहात महासभा सूचना क्र. ०९, दि. ०६/१०/२००८ रोजी सोबतच्या विषयपत्रिकेवरील प्रकरणावर विचार विनिमय करण्यासाठी आयोजित करण्यांत येत आहे. तरी सदर सभेस उपस्थित रहावे, हि विनंती.

प्रकरण क्र. ६३, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम २०(४) अन्वये स्थायी समितीचे निम्मे (आठ) सदस्यांची चिड्यु टाकून निवृत्त केलेल्या सदस्यांच्या जागेवर महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण २७ फेब्रुवारी २००७/फाल्गुन ८ शके १९२८ अन्वये मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ मध्ये सुधारणा करून नव्याने सुधारणा करण्यात आलेले कलम ३१(अ)(२) अन्वये नवीन आठ सदस्यांची नेमणूक करणे. यापुर्वी गोषवारा दिला होता. शासनाचे जे मार्गदर्शन नगरसचिवांच्या नावाने आले आहे ते मी पत्र वाचून दाखवतो.

प्रति,
नगरसचिव,
मिरा भाईंदर महानगरपालिका

विषय :- महानगरपालिकेतील स्थायी समितीच्या रिक्त होणाऱ्या जागा व इतर समित्यांच्या वेळोवेळी विविध कारणांनी रिक्त होणाऱ्या जागा भरण्याच्या पद्धतीबाबत.

संदर्भ :- आपले क्र.मनपा/सचिव/१०६/२००८-०९, दि. २०/१०/२००८ चे पत्र.

महोदय,

आपल्या उपरोक्त विषयावरील संदर्भांधीन पत्राचे अनुषंगाने कळविण्यात येते की, महानगरपालिका अधिनियमान्वये गठीत करण्यात येणाऱ्या समित्यांमध्ये महानगरपालिकेतील सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांना व गटांना खात्रीपुर्वक पुरेसे प्रतिनिधीत्व मिळावे म्हणून समित्यांवर बलाबलानुसार प्रतिनिधीत्व देण्याबाबतची तरतुद अधिनियमात सुधारणेद्वारे करण्यात आलेली आहे. मिरा भाईंदर महानगरपालिकेची सार्वत्रिक निवडणूक ऑक्टोबर, २००७ मध्ये झाली असून तदनंतर स्थायी समितीच्या सदस्यांची नेमणूक बलाबलानुसार करण्यात आली आहे. सदरहु बलाबल कायम असल्यास जे निम्मे सदस्य निवृत्त होत आहेत ते ज्या मान्यताप्राप्त पक्षाचे, नोंदणीकृत पक्षाचे, गटाचे, आघाडीचे किंवा फ्रंटचे असतील त्याच मान्यताप्राप्त पक्षाचे, नोंदणीकृत पक्षाचे, गटाचे, आघाडीचे अथवा फ्रंटचे नवीन सदस्य स्थायी समितीवर नेमणे अध्यारूत आहे, जेणेकरून बलाबलानुसार प्रतिनिधीत्व देण्याबाबतच्या तरतुदीची पुरता होवु शकेल.

तसेच कोणत्याही समितीच्या कोणतामुळे रिक्त होणाऱ्या जागांवर निवृत्त झालेला सदस्य ज्या मान्यता प्राप्त पक्षाचा, नोंदणीकृत पक्षाचा, गटाचा, आघाडीचा किंवा फ्रंटचा असेल त्याच मान्यता प्राप्त पक्षाच्या नोंदणीकृत पक्षाच्या, गटाच्या, आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यास नामनिर्देशित करणे अपेक्षीत आहे. मात्र अशा वेळेस पूर्वीच्या तुलनेने पक्षांच्या / गटांच्या तौलनिक संख्येत बदल झालेला नसावा.

आपला,
(फ. ब. खान)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

आपले आठ सदस्य निवृत्त झालेले आहेत. ते पक्षाच्या बळानुसार असे आहेत. लोकशाही आघाडीचे तीन सदस्य निवृत्त झाले होते. राष्ट्रीय कॅग्रेसचे दोन सदस्य निवृत्त झाले होते. बी.जे.पी. चे दोन निवृत्त झाले होते आणि शिवसेनेचा एक असे आठ सदस्य निवृत्त झाले होते. या परिपत्रकाप्रमाणे याचप्रमाणे आठ सदस्य निवृत्त झालेल्या जागेवर देणे अपेक्षित आहे.

प्रशांत पालांडे :-

मा. महापौर साहेब, मला या विषयावर बोलायचे आहे. मला मा. सचिवांना विचारायचे आहे की, हे प्रकरण क्र. ६३ आहे. त्याच्यामध्ये नेहमीप्रमाणे गोंधळ झालेला आहे. मग असा गोंधळ न होता एकतरी विषय आपल्याकडे होतो का? हा जो गोषवारा तुम्ही पाठवलेला आहे तो गोषवारा पाठविण्यापुर्वी मा. आयुक्तांना त्याच्याबद्दल विचारणा झालेली होती का? दुसरा प्रश्न असा आहे की, आज मा. महासभा एकवीस तारखेला आहे. नगरविकास विभागाला हे तुमचेच वीस तारखेचे पत्र आहे ना? एकवीस तारखेला मा. महासभा असताना, वीस तारखेला तुम्ही नगरविकास विभागाकडे चौकशीसाठी कशाला गेले? आपली नोटीस सहा तारखेला निघालेली आहे. त्याच्यापुर्वी तुम्ही जाउ शकले असते. आणि त्या ज्या नियुक्त्या झालेल्या होत्या, नावे काढली गेली होती, तिथर्पर्यंत ठिक आहे त्याच्यानंतरचा तुमचा गोषवारा आम्ही वाचला. त्याच्यामध्ये शिवसेनेचे नावच नाही. म्हणजे शिवसेनेचे अस्तित्वात याच्यापुढे मा. स्थायी समितीमध्ये नको असा त्याचा अर्थ होतो का? या चुका वारंवार का होतात?

नगरसचिव :-

या प्रकरणी इतर महानगरपालिकेचे जे सन्मा. सदस्य निवृत्त झाले होते. त्यांना घेण्याबद्दल काही महापालिकांना पत्रके दिली होती, पुणे महापालिका आणि नाशिक महापालिकेला दिले होते. त्यांची माहिती मिळाल्यानंतर आपल्या महापालिकेतील याबाबत विचारणा करण्यासाठी मा. उपसचिव श्री. प.बा.खान यांच्याकडे गेल्यानंतर त्यांना ही माहिती दिलेली आहे.

प्रशांत पालांडे :-

पण पुणे महानगरपालिकेला पण नगरविकास विभागाकडून असेच पत्र दिलेले होते. ते आपण बघितलेले का?

नगरसचिव :-

ते मला शुक्रवारी मिळाल्यानंतर मी शनिवारी पाहिले.

प्रशांत पालांडे :-

तुमचा गोषवारा गेल्यानंतर तुम्ही इतर माहिती गोळा करता हे बरोबर वाटते का? प्रत्येक वेळी मा. महासभेमध्ये असाच गोंधळ होतो. आज त्या गोषवाच्यामध्ये शिवसेनेचा एकही सदस्य नाही. म्हणजे असे शिवसेनेच्या विरुद्ध कट कारस्थान आहे की काय, असा एकही सदस्य पुढील चार वर्षात जायला नको?

नगरसचिव :-

असे नाही.

प्रशांत पालांडे :-

आज हे नगरविकास विभागाचे पत्र आहे. नगरविकास विभाग पर्यायाने मा. मुख्यमंत्र्यांचे मी या प्रसंगी अभिनंदन करतो. या शहरावर त्यांचे विशेष प्रेम आहे. एम.एम.आर.डी.ए. तील योजना असू द्या, त्या योजनांसाठी निधी असू द्या, किंवा पहिला सनदी अधिकारी आमच्या या महानगरपालिकेला देण्याची बाब असू द्या. प्रत्येक वेळी या शहराला त्यांनी झुकते माप दिलेले आहे. आम्ही त्यांचे त्रिवार अभिनंदन करतो आणि आज या पत्रानुसार पण त्यांनी दाखवून दिलेले आहे विरोधी जी कारस्थाने चाललेली आहेत, आमचे जे विरोधक आहेत त्यांची जी कारस्थाने चाललेली आहेत, त्यांचे जे स्वयंभु नेते आहेत, त्यांच्या अस्मितेला पण मा. मुख्यमंत्र्यांनी किंवा नगरविकास विभागाने चपराक मारलेली आहे असे शिवसेनेचे मत झालेले आहे. या प्रसंगी आमचे सन्मा. सभागृह नेते श्री. जयंतदादा पाटील, राष्ट्रवादी पार्टीचे गटनेते श्री. भगवती शर्मा यांनी नगरविकास विभागामध्ये जे सनदची चाल मारली आणि आमच्या मा. महासभेचा आवाज उठवला आहे. मी सभागृहाच्या वतीने त्यांचे याठिकाणी खास अभिनंदन करतो. तसेच याठिकाणी सामना वृत्तपत्राचे जेष्ठ, धुरंधर पत्रकार आणि जेष्ठ शिवसैनीक श्री. राजेंद्र कांबळे यांनी मंत्रालय लेव्हलला या दोघांना जी बहूमोल साथ दिली आहे. त्यांचे पण मी याठिकाणी सभागृहाच्यावतीने अभिनंदन करतो. आणि यापुढे कुठली प्रक्रिया असेल ते आम्हाला समजावून सांगा आणि असा गोंधळ प्रत्येक वेळी नाही झाला पाहिजे याची पण काळजी घेतली गेली पाहिजे.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, सचिव साहेबांना एक विचारतो की, हे जे पत्र तुम्ही वीस तारखेला नगरविकास खात्याला लिहिलेले आहे ते पत्र तुम्ही किती वाजता लिहिले? दोनच्या आसपास पत्र दिले आणि ताबडतोब नगरविकास खात्याने तुम्हला त्याचा जबाब दिला?

नगरसचिव :-

होय.

अनिल सावंत :-

त्याच दिवशी आपले एक सन्मा. नगरसेवक कोर्टमध्ये गेले हाते. आणि त्याचदिवशी तुम्ही कोर्टमध्ये अँफिडेव्हीट काय फाईल केले होते?

नगरसचिव :-

२०(४) ची लॉट काढण्याची प्रक्रिया होती. त्या प्रक्रियेबद्दल माझे अँफिडेव्हीट होते. ती प्रक्रीया माझी बरोबर आहे. असे माझे अँफिडेव्हीट होते.

अनिल सावंत :-

तुम्ही त्या अँफिडेव्हीटमध्ये आणखी काही मुद्दे टाकले आहेत का, याचा विचार करा.

नगरसचिव :-

२०(४) ची प्रक्रीया कशी असेल? चिठ्ठ्या काढून कसे निवृत्त केले त्याबद्दल त्याच्यात असेल.

अनिल सावंत :-

२१/१० च्या मिटींगविषयी तुम्ही काहीच अँफिडेव्हीट केले नाही का?

नगरसचिव :-

२१/१० चे अँफिडेव्हीट नाही. कलम ३१ चा अ(२) बद्दल काही अँफिडेव्हीटमध्ये दिलेले आहे.

प्रशांत पालांडे :-

नगरसचिव साहेब, माझा प्रश्न असा होता की, तुम्ही नगरविकास विभागाकडे वीस तारखेला का गेले? तुमच्याकडे एवढा वेळ होता. असा गोंधळ प्रत्येक वेळी व्हावा अशी आपली अपेक्षा आहे का?

नगरसचिव :-

अशी अपेक्षा नाही. यापुर्वी निवडणूकीला आपला गोंधळ झालेला नाही.

प्रशांत पालांडे :-

एकवीसला मा. महासभा आहे मग तुम्ही वीसला नगरसचिव विभागात कशासाठी गेले?

नगरसचिव :-

माहिती मिळाल्यानंतर मी गेलेलो आहे.

प्रशांत पालांडे :-

मग आपण ती माहिती अगोदर मिळविण्याचा प्रयत्न का केला नाही?

नगरसचिव :-

हे परिपत्रक शासनाकडून सर्व महापालिकांना पाठविणे अपेक्षित होते. पण ते फक्त चार महापालिकेनी ज्यांनी केले.....

प्रशांत पालांडे :-

शासनाने पाठविले नाही म्हणजे आपण मागायचे नाही असा अर्थ होतो का?

नगरसचिव :-

मला माहिती पडल्यानंतर मी मागणीसाठी गेलो.

प्रशांत पालांडे :-

पुणे महानगरपालिकेला सेम पत्र मिळालेले आहे. ती माहिती जर तुम्ही काढली असती तर असा गोंधळ, म्हणजे निवडणूका झाल्यानंतर नियुक्त्या करायच्या आहेत. त्याच्यामध्ये शिवसेनेचे नावच नाही. चार वर्षे आम्हाला मा. स्थायी समितीमध्ये प्रतिनिधीत्व करायला द्यायचे नाही, असा तुमचा विचार आहे किंवा मग तुमच्याकडून.....

नगरसचिव :-

असा विचार नाही.

प्रशांत पालांडे :-

मग तुम्ही त्याचे स्पष्टीकरण द्या आणि याच्यापुढे आपण कोणती प्रक्रिया करणार आहात?

नगरसचिव :-

या पत्राप्रमाणे जेवढे सदस्य निवृत्त होतील तेवढ्याच पक्षाचे सदस्य येणे अपेक्षित आहे.

अनिल सावंत :-

नगरसचिव साहेब, मी तुम्हाला परत एकदा विचारतो की, तुम्ही कोर्टमध्ये जे अँफिडेव्हीट फाईल केले. त्यामध्ये २१/१० ची जी मिटींग आहे, त्याविषयी काही फाईल केले होते का? तुमचे विधी अधिकारी इथे आहेत. तुम्हाला आठवत नसेल तर त्यांना विचारा. मँडम, वाचून दाखविण्याची गरज नाही. फक्त केले होते की नाही ते मला सांगा. २१/१० च्या मिटींग विषयी तुम्ही काही प्रेयर केली होती की नाही?

सई वडके (विधी अधिकारी) :-

मा. महापौरांच्या परवानगीने बोलते. आपण काल म्युनिसिपल सेक्रेटरी यांच्या नावाने हे अँफिडेव्हीट मा. उच्च न्यायालयात दाखल केले. आपण त्यात पैरेग्राफ सात अऱ्ड केलेला आहे. मी वाचून दाखवतो. मोर ओहर फॉर द मिटींग फॉर द नॉमिनेशन ऑफ न्यु मेंबर्स टू फिल द वॅकन्सीस कॉझऱ बाय रिटायरमेंट ऑफ

ऐट मेंबर्स ऑफ द स्टॅर्डिंग कमिटी. इट शेड्युल टू बी हेल्ड ऑन २१/१०/२००८ अंट ११.०० ए.एम. अंड द पेयर ऑफ दि फरदर ऑर्डर नॉट टू होल्ड दि सेड मिटींग, मे नॉट बी एन्टरटेन दि पोझीशन बी डिसमिस.

अनिल सावंत :-

मला हेच पाहिजे होते. मिटींग इज शेड्युल्ड म्हणजे तुम्ही कन्फर्म कले आहे की, २१/१० ला जे नॉमिनेशन करायचे आहे. ती मिटींग कायदेशिर मार्गाने, आम्ही जसा अजेंडा काढलेला आहे त्याप्रमाणे सुरक्षीत पार पडू द्या. तुमचा अजेंडा काय म्हणतो? तुम्ही कोर्टमध्ये अँफिडेहीट केले की, जे शेड्युल मिटींग ठरलेली आहे....

नगरसचिव :-

नॉमिनेशनच्या बाबतीत मी जो पहिला गोषवारा दिला होता. त्याप्रमाणे संख्याबळप्रमाणे दिले होते. पण मार्गदर्शन घेतल्यामुळे त्याच्यात तो बदल झालेला आहे.

अनिल सावंत :-

हे अँफिडेहीट तुम्ही काल कोर्टमध्ये फाईल केलेले आहे. आणि त्याच्यामध्ये तुम्ही म्हणता की, अजेंडा बरोबर आहे. आणि त्यानंतर त्याच दिवशी कोणाच्यातरी सांगण्यावरून नगरविकास खात्याकडे जाता.

मिलन म्हात्रे :-

ते पुणे महापालिकेचे पत्रसुद्धा कोर्टाच्या बोर्डवर आले ना? ते आदेश तत्काळ काढले गेले. मंत्रालयातुन तत्काळ काढले गेले. तेसुद्धा डायसवर प्रेझेन्ट केले.

एस. ए. खान :-

सचिव साहेब, तुमच्या विरुद्ध कन्टेम्ट ऑफ कोर्ट होईल. तुम्ही काल अँफिडेहीट फाईल केले आणि त्याच्यानंतर तुम्ही मार्गदर्शन मागितले.

मिलन म्हात्रे :-

पुणे महानगरपालिकेचे पत्र श्री. डा.के. फालकर साहेबांनी रेकॉर्डवर आणले.

एस. ए. खान :-

तुम्ही जर अजेंडा काढला आणि जजने तुमच्यासमोर सांगितले की, तुम्ही जी विषयपत्रिका काढली आहे. त्याप्रमाणे नॉमिनेशन झाले पाहिजे.

मिलन म्हात्रे :-

काल आपण सगळे कोर्टमध्ये हजर होतो ना?

नगरसचिव :-

एकूण आठ सदस्य घ्यायचे आहेत.

एस. ए. खान :-

कन्टेम्ट ऑफ कोर्ट होईल. कोर्टाचे जे आहे ते तुम्ही सांगा.

मिलन म्हात्रे :-

आपण सगळे कोर्टमध्ये हजर होतो. श्री. डा. के. फालकर साहेबांनी ते पत्र प्रेझेन्ट केले तर कोर्टने सांगितले की, अंज पर रूल तुमचा जो काही अजेंडा झाला आहे त्यानुसार तुम्ही कॅरी फॉरवर्ड करा.

नगरसचिव :-

अजेंड्याप्रमाणे आठ सदस्य नियुक्त करायचे आहेत.

मिलन म्हात्रे :-

कालच्या प्रोसिजर नुसार जर या पत्रानुसार कन्टेम्ट होत असेल तर आम्ही त्याच्यात सहभागी होणार नाही, हे माझे स्टेटमेंट रेकॉर्ड करा. मी या कारणास्तव सन्मा. सभागृहाच्या बाहेर जाईन. काल कोर्टमध्ये हजर राहून आम्ही सगळे ऐकलेले आहे. आणि मंत्रालयातुन दोन तासात पत्र येते. एवढ्या तीन तीन वर्षापासुन अनेक प्रश्न पेंडीग राहिले आहेत. त्या लोकांनी त्याच्यात प्रयत्न करावे.

एस. ए. खान :-

मंत्रालयातुन दोन तासात पत्र मिळते.

मिलन म्हात्रे :-

महिला बालकल्याण समिती एवढे वर्ष पेंडींग आहे. त्याच्यानंतर प्रभाग समित्यांचा तिढा सुटलेला नाही. त्याबद्दल मंत्रालयाला पत्र काढायला काय होते? आज आम्ही सगळे सदस्य त्याच्यापासुन वंचित आहोत. ती पत्र एवढ्या लवकर का येत नाहीत?

चंद्रकांत वैती :-

मा. महापौर महोदय, मा. सचिव महोदय, यापुर्वी जी मागच्या दहा तारखेला मिटींग झाली, वास्तविक अभिप्रेत होते की, त्याच दिवशी मा. स्थायी समितीच्या सदस्यांची नावे आपण स्विकारायला पाहिजे होती. आपण निवडणूका लावतो. या पत्रामध्ये आपण २० च्या ४ प्रमाणे जे सदस्य रिटायर होते होते त्यांना रिटायर करून घेतले. मग त्यांच्यासाठी श्री. प. ब. खान साहेबांनी एक विषेश पत्र पाठवले आणि त्या पत्रामध्ये म्हटले की, कारभारामध्ये पारदर्शकता यावी. मा. स्थायी समितीबद्दल विविध प्रकारचे विचार आणि मते व्यक्त केली

जातात. किंवा त्याच्यामध्ये काहीतरी गडबडी होतात, धांदली होतात. म्हणून उपसचिव श्री. प.ब. खान साहेबांनी पत्र काढले आणि त्या पत्रामध्ये स्पष्ट स्पेसिफिक म्हटलेले आहे की, ह्या सगळ्या कामामध्ये पारदर्शकता यावी म्हणून हे चिठ्ठ्या टाकूनच काढायचे. सचिव महोदय, आम्ही आपल्याशी चर्चा केली होती. पुर्वी प्रमाणे प्रधात असा आहे की, आपण साधारणपणे असे संकेत आहेत की, मा. स्थायी समिती सभापतींशी चर्चा करून किंवा इतर जे पदाधिकारी आहेत, त्याच्यामध्ये मा. सभागृहनेता आहेत, मा. विरोधीपक्ष नेता आहेत, गटनेते आहेत, त्यांच्या सभेमध्ये या चर्चा होतात. त्यांनी काय केले पाहिजे आणि हा जो सन २००७ चा नवीन इलेक्शन ऑर्डीनन्स आला, त्या पद्धतीने पक्षीय बलाबलानुसार संख्या मिळाली पाहिजे. घोडेबाजार थांबला पाहिजे. म्हणून आपण त्याचे रजिस्ट्रेशन देखिल विधीवत केले. आणि ते करून घेतले आणि त्या रजिस्ट्रेशन अभावी तुम्ही पक्षांची स्ट्रेन्थ केली. स्ट्रेन्थ दिली तेव्हा लक्षात आले. त्याच श्री. प. बा. खान साहेबांचे पत्र आपण घेवून आज इलेवन्थ हवरला आपण सांगतो की, आता तुमच्या स्ट्रेन्थ प्रमाणे सदस्य द्यायला पाहिजेत. मग तुम्ही ३१ च्या (२) प्रमाणे सुचना काढता, ३१ च्या (३) प्रमाणे सुचना काढता. पण त्याच्यामध्ये उल्लेख करत नाहीत. बी.पी.एम.सी. अंकट १९४९ च्या ३१ च्या (३) मध्ये स्पष्ट म्हटलेले आहे की, अंतिम निर्णय मा. महासभेचा असेल. मग आता आपण जो अजेंडा दिलेला आहे. त्या अजेंड्याप्रमाणे आमचे चार सदस्य जातात आणि आमचे चारच सदस्य गेले पाहिजेत. तुम्ही कोर्टमध्ये तसे अफिडेक्षीट दिलेले आहे. कोर्टला, न्यायपालिकेला तुम्ही सांगितलेले आहे की, तुम्ही या निर्णयाशी बाध्य आहात. आणि तुम्ही जर आता हे पत्र आमच्या हातात देत असाल मग हे पत्र आधी का दिले नाही? मग निवडणूका लावताना तुम्ही माहिती घेतली नव्हती का? जर आता तुम्ही कोर्टचा अवमान करत असाल तर हे प्रकरण गंभीर होणार.

मिलन म्हात्रे :-

शासनाने सुद्धा जर जानेवारीमध्ये पुणे महानगरपालिकेला आदेश दिला तर ते आदेश सगळ्या महापालिकेला त्याच वेळेला सकर्युलेट का केले नाही? आम्ही मा. मुख्यमंत्र्यांचे आभार कशासाठी मानायचे? सगळीकडे खालच्या स्वायत्त संस्थांना भांडणे लावून द्यायचे धंदे मंत्रालय करते. सचिवालयाला एक आदेश देता येत नव्हता का? त्यांना माहिती आहे की, एवढे इलेक्शन झालेले आहेत. या इकडे एक वर्षांनी स्टॅंडींगच्या सभा होणार आहेत. नियुक्त्या होणार आहेत. आणि आजची तुमची विषयपत्रिका काय म्हणते? वरच्या याच्यात नियुक्त्या आणि हे सगळे तुम्ही निरंक दाखवले आहे. याचे सगळे कोर्टमध्ये द्रान्सलेट होते. तुमची ही विषयपत्रिका आहे. प्रश्नोत्तरे-निरंक, मागील सभांचे इतिवृत्तांत-निरंक, सर्व निवडणूका-निरंक, सर्व नियुक्त्या - निरंक. आजीच तुमची विषयपत्रिका म्हणते. तुमच्या कीती चुका माफ करायच्या? तुमच्या जर सर्व नियुक्त्या निरंक असे तुम्ही वर म्हणता आणि खालचा विषय आज तुमचा हा ६३ चा विषय आहे तो तिकडे यायला पाहिजे होता. त्या तुम्ही स्टॅंडींगच्या सभेला नियुक्त्या करणार आहात. या तुम्ही निरंक लिहिल्या आहेत.

नगरसचिव :-

तो ठराव आहे ते ठरावाच्या कॉलममध्ये आले आहे.

मिलन म्हात्रे :-

हे मला माहिती नाही. आजच्या विषयपत्रिकेवर नियुक्त्या आहेत की नाहीत?

नगरसचिव :-

हा मा. स्थायी समितीकडून शिफारस झालेला ठराव आलेला आहे.

मिलन म्हात्रे :-

मला सांगा, नियुक्त्या आहेत की नाहीत?

नगरसचिव :-

नियुक्त्या आहेत पण त्या स्टॅंडींगच्या ठरावानुसार आहेत.

मिलन म्हात्रे :-

मग तुमची विषयपत्रिका काय म्हणते की, सर्व नियुक्त्या निरंक, याचा अर्थ काय होतो? सर्व नियुक्त्या निरंक म्हणजे खालच्या सगळ्या नियुक्त्या निरंक? मग ते टाकायला नाही पाहिजे. आणि तुम्ही काहीही विषयपत्रिका पाठवणार आणि आम्ही वाचणार? मला विधी अधिकाऱ्यांनी सांगावे की, त्या विषयपत्रिकेमध्ये जे कॉलम आहे सर्व नियुक्त्या निरंक, हे कुठपर्यंत सत्य पडते. तुमचा वरचा फॉरमॅट ठरलेला आहे. नगाला नग देऊन टाकायचा. विषय संपला जरा कम से कम वाचा. याचा सगळा त्रास आम्हाला होतो.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, सचिव साहेबांनी सर्वांना जे पत्र सकर्युलेट केलेले आहे. त्याच्याबोबर त्यांनी प्रशासनाला काय पत्र लिहिलेले आहे, त्याचा कुठेही उल्लेख नाही. या पत्रामध्ये कुठच्या रूल खाली, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका कोणत्या अधिनियमाखाली हे पत्र, इश्यु केलेले आहे. त्याचा कोणताही उल्लेख नाही. त्यानंतर काल ही ही केस कोर्टात चालली होती. त्यावेळी पिटीशनरचे जे अँडव्होकेट श्री. डा. के. फालकर यांनी हे पत्र कोर्टसमोर आणलेले होते. त्यावेळी श्री. बिलाल नाझमी साहेबांच्या बेंचने या पत्राचा कोणत्याही प्रकारे विचार केलेला नाही आणि काउन्ट विल नॉट इंटरफेस इन दि मॅटर ऑफ दिस इलेक्शन असे स्पष्ट आदेश दिलेले आहेत. यु प्रोसिड द इलेक्शन आणि हे पत्र जे ३१(२) ला अनुसरून आलेले आहे. त्याच्यापुर्वी

मला वाटते आपल्याच एका सन्मा. नगरसेवकाने ३१(२) बदल सप्टेंबरमध्ये तुम्हाला पत्र लिहिले होते. त्याच्या नंतरसुद्धा तुम्ही १० ऑक्टोबरला या मिटींगचा अजेंडा काढलात. त्याच्यामध्ये ३१(२) चा स्पष्ट उल्लेख आहे. अंट डॅट टाईम यु आर व्हेरी मच किलअर की, त्या ३१(२) प्रमाणे चार चार सदस्य नॉमिनेट झाले पाहिजेत. त्याप्रमाणे तुम्ही अजेंडा काढला आणि आत्ताच वीस तारखेला पत्र लिहून त्याचा परत रिप्लाय घेतला आहे. मा. महापौर साहेब, माझी अशी विनंती आहे की, इथे या पत्राचा कुठल्याही प्रकारे विचार केला जाऊ नये आणि जो अजेंडा सचिव साहेबांनी काढलेला आहे. त्या अनुसारानेच नॉमिनेशन व्हावे.

एस. ए. खान :-

काल न्यायालयात पण ते पत्र दाखवले की, तुम्ही चार चार घ्यायला पाहिजे असे दिलेले आहे. तर जज साहेबांनी सांगितले की, त्याप्रमाणेच इलेक्शन झाले पाहिजे. त्यांनी अजेंड्यामध्ये जे दिलेले आहे आणि जे पत्र दिलेले आहे, गोषवान्याप्रमाणेच झाले पाहिजे असे जज साहेबांनी सांगितले. त्यांनी सांगितले की, रुल दाखवा.

मा. महापौर :-

आत्ता आपण ज्या निवडणूका घेतो. शासनाचे पत्र आलेले आहे. ते आपण नियमाप्रमाणेच घेतो आणि कुठल्याही प्रकारचे कोर्टचे उल्लंघन होत नाही.

एस. ए. खान :-

काल कोर्टने जे इंटरटेन केले, पिटीशन रिजेक्ट केले त्याप्रमाणे ते कन्टेम्प्ट ऑफ कोर्ट होउन जाईल. चंद्रकांत वैती :-

पण आपण आधी ही माहिती घेतली असती आणि पत्र काढले असते तर मग सत्ताधान्यांना वारंवार कोर्टात जावे लागते. ही महानगरपालिका कोर्ट चालवणार का?

अनिल सावंत :-

कोर्टात गेल्यावर वकीलांची फी कोण देते?

जुबेर इनामदार :-

महापालिकेचे वकील उभे राहतात. त्यांना पैसे लागत नाहीत का?

चंद्रकांत वैती :-

आपणच सगळे करत असाल आणि सगळ्या गोष्टी कोर्टातुन ठरवत असाल तर हे कीतपत योग्य आहे? आणि महाराष्ट्रातील महानगरपालिका ज्या आधारित चाललेल्या आहेत, ज्या कायद्याच्या आधारे चाललेल्या आहेत. त्या कायद्याला आपण चॅलेंज करतो. कुठे जाउन चॅलेंज करतो, कोर्टात जाउन करतो. वारंवार करतो. तुम्ही आम्ही सर्व सामान्य लोक आहोत. शहराचे सन्मा. प्रथम नागरिक मा. महापौर महोदयांनी एकदा साठ मुद्यांचे पत्र मा. आयुक्त साहेबांना दिले. त्यांना चार दिवसात उत्तर मिळाले. पण आम्हाला मिळत नाही. ते चार दिवसात साठ मुद्यांवर समाधानी आहेत. पण आम्ही कसे होणार? मग आम्हाला समाधानी करायचे असेल तर आपण काटेकोरपणे महानगरपालिका अधिनियम १९४९ च्या सगळ्या तरतुदीची अंमलबजावणी केली पाहिजे. त्याचा आपण अभ्यास केल्यानंतर सन्मा. सदस्यांना माहिती दिली पाहिजे. योगायोगाने त्याच्यात प्रिटींग मिस्टेकही होती. ३९(१) असे लिहिले होते. नंतर ती प्रिटींग मिस्टेक आपण सुधारून घेतली. परंतु जर वारंवार असे होत असेल तर हे चुकीचे आहे. एक गोष्ट नक्की आहे की, ताकद समान आहे. त्याच्यामुळे कोणीही इथे माघार घेणार नाहीत. पण चुकीचे असेल तर आम्हीही ते खपवून घेणार नाही. ज्या वैधानिक समित्या आहेत. त्याच जर होत नसतील, एक वर्ष होउन गेले आणि महिला बालकल्याण समिती झाली नाही. एक वर्ष होउन गेले, प्रभाग समित्या, तो जो प्रभाग निधी आहे. तो सगळा आपला आत्ता कोलेप्स होउन जाईल, तो निघुन जाईल, लॅप्स होईल. आपण काय करणार आहोत? मग या अशा गोष्टीत का चुकता? आत्ता तुम्ही अजेंडा काढला आहे. त्या अजेंड्याप्रमाणेच आजच्या नियुक्त्या झाल्या पाहिजेत.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, सन्मा. नगरसेवक कोर्टामध्ये गेले. त्याच्यामध्ये त्यांनी मा. आयुक्तांना पार्टी केले, स्टेट गर्फन्नमेंटला पार्टी केले, आपल्याला पार्टी केले, स्टॅर्डींग कमिटी चेअरमनला पार्टी केले. या लोकांना वकीलांची फी कोण देणार? कॉर्पोरेशन? म्हणजे लोकांच्या पैशातुन? आणि काल कोर्टामध्ये मा. उपमहापौरांची गाडी फिरत होती. त्यांचे कोर्टात कोणते काम निघाले होते? काल कोर्टामध्ये दिवसभर गाडी फिरत होती. म्हणजे कोर्टामध्ये जातेवेळी सुद्धा स्वतःचा पैसा खर्च करायचा नाही. महापालिकेला लोकांच्या पैशातुन सर्व वकीलांची फी द्यायला लावायची आणि हे विषय असे रेंगाळत ठेवायचे. त्यापेक्षा सन्मा. नगरसेवक श्री. चंद्रकांत वैती यांनी सांगितलेला आहे तो उत्तम मार्ग आहे. महापालिकेला टाळे ठोका आणि सर्व कारभार कोर्टमार्फत होउ द्या.

प्रशांत पालांडे :-

मा. महापौर साहेब, मला एक विचारायचे आहे. आत्ता कोर्टाचा निर्णय अजुन झालेला नाही. त्यामुळे त्याच्यावर चर्चा करणे सभागृहामध्ये योग्य ठरणार नाही आणि कोर्टाचा निर्णय नसताना शासन जर आपल्याला कुठला निर्देश देत असेल तर शासनाला तसा अधिकार नाही का? याचे एक स्पष्टीकरण द्या. शासन

आपल्याला कुठले निर्देश देऊ शकत नाही का? साहेब, मला दुसरे विचारायचे आहे, ३१(अ) मध्ये कलम २ मध्ये स्पष्ट लिहिलेले आहे की, असे काही कन्फ्युजन असेल तर मा. विरोधीपक्षनेते, मा. सभागृह नेते, गटनेते यांच्याशी चर्चा करून हा प्रश्न सोडवला गेला पाहिजे. अशा प्रकारची चर्चा आपल्याकडे झाली होती का?

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब, आत्ता विषय निघाला की, ही महानगरपालिका कोर्ट चालवणार का? पण या देशाचे किंवा या संपूर्ण महाराष्ट्राचे दुर्देव आहे. तुम्ही वर्तमानपत्रामध्ये अनेक वेळा वाचले असेल की, एक साधा खड्हा बुजवायलाही या शहरातील नागरिकांना हायकोर्टाकडे धाव घ्यावी लागते. म्हणून आपला मुद्दा वाईट आहे अशी बाब नाही. ही प्रसिद्धी अख्या मुंबईमध्ये, अख्या महाराष्ट्रामध्ये झालेली आहे. प्रशासन किंवा सत्ताधारी ऐकत नाही. म्हणून लोकांना कोर्टात जावे लागते. आम्हाला आत्ता महाराष्ट्र शासनाचा जी.आर. दिलेला आहे. यामध्ये सचिवांना मी, एकच शासन निर्णयानुसार निवडणूक झाली पाहिजे. परिपत्रक तुमच्या हातात आहे. त्याप्रमाणे सचिवांनी निवडणूक घेतली पाहिजे. असे आमचे ठाम मत आहे. त्यामध्ये शेवटच्या पैरेग्राफमध्ये असे लिहिले आहे, एखादा सदस्य निवृत्त होतो किंवा पक्षाला वाटले की, या सदस्याला पुढच्या वर्षी बाहेर काढायचे आणि पुन्हा नवीन सदस्य पाठवायचा आहे. त्यामध्ये त्या पक्षाच्या संख्याबळाप्रमाणे सदस्य जाउ शकतो. त्याच पक्षाचा सदस्य जाणार अशी याच्यामध्ये नोंद आहे. याबाबत आपण पुन्हा खुलासा करून घेतलेला आहे ना? सचिव साहेब, म्हणजे त्या परिपत्रकामध्ये परत काही चेंज नाही ना? उद्या नवीन परिपत्रक आले. आम्ही पक्षाने निर्णय घेतल्यानंतर आम्हाला कोर्टात जायला नको. नाहीतर परत सांगतील की, कोर्ट चालवते का?

नगरसचिव :-

दोन नंबरच्या परिच्छेदामध्ये दिलेले आहे, ते दाखवतो. तसेच कोणत्याही समित्या, कोणत्याही कारणामुळे रिक्त होणाऱ्या जागावर निवृत्त झालेला सदस्य ज्या मान्यताप्राप्त पक्षाचा, नोंदणीकृत पक्षाचा, गटाचा, आघाडीचा किंवा फ्रंटचा असेल त्याच मान्यताप्राप्त पक्षाच्या, नोंदणीकृत पक्षाच्या, गटाच्या, अघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यास नानिर्देशन करणे अपेक्षित आहे.

जुबेर इनामदार :-

सचिव साहेब, हे आधी माहिती नव्हते का? वीस तारखेपर्यंत माहिती नव्हते.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

आत्ता आपण जे गट बनवलेले आहेत. त्या गटामध्ये आपण बघितले तर काँग्रेस गटामध्ये मनसे, जनता सेक्युलर हे सर्व आहेत. एखाद्या गटनेत्याने असा निर्णय घेतला. कारण काही गटात एक एकच नगरसेवक आहे. उद्या असा निर्णय आला की, एक गट त्याच्यातुन नियमप्रमाणे वेगळा राहावा. मग त्या संख्याबळाचा तुम्ही काय आधार घेणार आहात. त्याची माहिती अजुन म्हणजे एक वर्ष झाले आहे. एका पक्षाचा एक सदस्य, एका गटातील एक सदस्य बाहेर निघु शकतो काय किंवा निघाल्यानंतर त्याची काय परिस्थिती होईल? सचिव साहेब, जरा याचाही खुलासा करा.

प्रशांत पालांडे :-

मा. महापौर साहेब, मगाशी काही सन्मा. सदस्यांनी कलम ३१ पोटकलम ३ चा उल्लेख केला. त्याच्यामध्ये असे म्हटले आहे की, असा काही वाद निर्माण झाला तर महानगरपालिकेला निर्णय घेण्याचा अधिकार आहे. पण माझ्या माहितीप्रमाणे एकूण सर्व पक्षांच्या नगरसेवकांच्या सदस्यांमध्ये काही फरक झाला तर त्यावेळी तो कलम लागू होतो. उदा. मालेगाव महानगरपालिकेचे एक उदाहरण देतो. तिथे दुर्देवाने काँग्रेसच्या एका सन्मा. सदस्याचे निधन झाले होते. त्यावेळी तिथे पोटनिवडणूक लागली. त्या पोटनिवडणूकीमध्ये समाजवादी पार्टीचा नगरसेवक निवडून आला. त्यामुळे त्या एकंदर पक्षाच्या तौलानिक संख्याबळाप्रमाणे फरक पडला. त्यावेळी महानगरपालिकेने अंतिम निर्णय घेतलेला आहे. याठिकाणी असे कुठल्याही प्रकारचे कोणाचे निधन किंवा कुठली दुर्घटना घडलेली नाही. त्यामुळे हे कलम याठिकाणी लागू शकत नाही असे मला वाटते.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, याठिकाणी विधी अधिकारी आहेत, ३१(२) प्रमाणे जो अजेंडा काढलेला आहे. त्याविषयी त्यांचे मत काय आहे? नॉमिनेशन कशा प्रकारे व्हायला पाहिजे?

सई वडके (विधी अधिकारी) :-

मा. महापौरांच्या परवानगीने बोलते, काल मा. सदस्य श्री. भगवती शर्मजी यांनी रिट पिटीशन दाखल केले होते. तर बेसिकली ते रिट पिटीशन फक्त जी रिटायरमेंट प्रोसिजर १९/०९/२००८ ला झाली होती. त्या संदर्भात रिट पिटीशन होती. आणि आपला हा जो अजेंडा ३१(अ) प्रमाणे आहे. या संदर्भात आपल्याला शासनाने जे पत्र दिलेले आहे.....

अनिल सावंत :-

पत्र सोडा. तुमचे मत काय आहे? आपण पत्र थोडा वेळ बाजुला ठेवू या.

सई वडके (विधी अधिकारी) :-

या सेक्षननुसारच त्यांनी ते पत्र दिलेले आहे. आणि या संदर्भात, या कलमान्वये नासिक म्युनिसिपल कॉर्पोरेशनची पण एक जजमेंट हायकोर्टमध्ये झाली होती. त्याच्यामध्ये पण असा निर्णय घेतला होता की, जी तौलानिक संख्याबळ आहे. त्यानुसारच त्यांचे प्रपोशनल रिप्रेझेन्टेशन्स गृहीत धरूनच त्यांचे नॉमिनेशन करण्यात यावे.

अनिल सावंत :-

रिनॉमिनेशन?

सई वडके (विधी अधिकारी) :-

नॉमिनेशन.

अनिल सावंत :-

मग आता जाणार आहेत. त्यांच्या तौलानिक संख्याबळाप्रमाणे नेमणूक करा. नॉमिनेशन आत्ता आठ जणांचे होणार की नाही? तौलानिक संख्याबळाचा विचार करता सभागृहाचे आठ जणांचे जे संख्याबळ आहे. त्याप्रमाणे नॉमिनेशन करा.

सई वडके (विधी अधिकारी) :-

मी पुन्हा एकदा सेक्षन वाचून दाखवते.

अनिल सावंत :-

मी सेक्षन वाचलेले आहे. तुम्हाला काय अर्थ अभिप्रेत आहे ते सांगा.

शरद पाटील :-

वाचू द्या. जरा बाकी लोकांना समजेल.

एस. ए. खान :-

दुसऱ्या महानगरपालिकेचे साईटेशन इथे कसे दाखवता. काल कोर्टामध्ये दाखवायला पाहिजे होते की, असे असे साईटेशन झालेले. असे डिफेन्स का केले नाही? तुम्ही आज इकडे सभागृहामध्ये दाखवता काल तिकडे का दाखवले नाही?

सई वडके (विधी अधिकारी) :-

साहेब, तो मुद्दा नव्हता.

मा. महापौर :-

आपण बसून घ्या. सन्मा. सदस्य श्री. अनिल सावंत यांनी सांगितले की, विधी अधिकारी मँडमना त्यांचे ओपिनियन देऊ द्या. त्या देतात. आपण बसा.

जयंत पाटील :-

मा. महापौर साहेब, बच्याचशा गोष्टीची चर्चा इकडे चाललेली आहे. माझे सन्मा. नगरसेवक मित्र श्री. अनिल सावंत यांनी एक अतिशय चांगला मुद्दा मांडला की, वारंवार कोर्टामध्ये गेल्यानंतर महापालिकेचा खर्च होतो. असे त्यांचे म्हणणे आहे. मी जेव्हा सभागृह नेता झालो. तेव्हा त्यांच्याच बरोबर असलेले एक सन्मा. सदस्य कोर्टामध्ये गेले. त्यावेळेस सन्मा. सदस्य श्री. अनिल सावंत यांनी त्यांना समजावले पाहिजे होते की, तुम्ही कोर्टात जाऊ नका. महापालिकेचा खर्च होणार आहे. त्यांनी ती जबाबदारी स्विकारलेली नाही. आज कोर्टामध्ये जो विषय आहे, सन्मा. सदस्य श्री. अनिल सावंत साहेब, आपल्या माहिती साठी सांगतो की, हा खर्च महापालिकेचा होणार नाही. आम्ही स्वतःच्या पैशाने कोर्टामध्ये गेलेलो आहोत, हे लक्षात घ्या.

अनिल सावंत :-

मग काल मा. उपमहापौरांची गाडी कोर्टामध्ये कशी गेली? मा. उपमहापौरांची गाडी काल कोर्टामध्ये काय करत होती. चुकीची माहिती देवू नका.

जयंत पाटील :-

मी मंत्रालयात गेलो होतो. मंत्रालयातुन कोर्टात आलो. माझी गाडी बंद असल्यामुळे मी मा. उपमहापौरांची गाडी घेउन गेलो आणि माझी गाडी दुरुस्त करणे ही महापालिकेची जबाबदारी आहे.

मिलन म्हात्रे :-

पण मा. आयुक्तांनी मंजुरी दिली होती का?

जयंत पाटील :-

मला महिती नाही. माझ्याकडे महापालिकेची गाडी आली त्या गाडीत मी बसलो.

मिलन म्हात्रे :-

तुम्हाला माहित नाही. कायद्यात तरतुद आहे. उद्या कोणाच्याही गाड्या कुठेही विपर्यास होईल.

जयंत पाटील :-

त्या विषयावर पण तुम्ही कोर्टात जा. आमची काही हरकत नाही.

मिलन म्हात्रे :-

जायचे तेव्हा आपण जाउ पण तुम्ही मा. आयुक्तांची परवानगी घेउन गेलात का? मा. आयुक्तांची परवानगी घ्यायला पाहिजे. गाडी न्यायला आमची हरकत नाही. मा. आयुक्तांनी रितसर परवानगी दिली पाहिजे. अशा गाड्या कितीतरी फिरतात.

जयंत पाटील :-

मला गुरुवारी पुणे महानगरपालिकेची माहिती मिळाली. गुरुवारी दुपारी ३.०० वाजता आम्ही इथून गेलो. पुणे महापालिकेतुन पत्र आणले. सचिवांनीही दिले आणि शनिवारी मा. आयुक्त साहेबांनाही दिले. त्यावेळेस आमचे सन्मा. मित्र श्री. मिलन म्हात्रे होते. दुसऱ्या दिवशी रविवार आला सोमवारी कोर्टमध्ये मॅटर होता. कोर्टने आपल्याला असे कुठलेही डिसीजन दिलेले नाही की, कशा तळेने महापालिकेची निवडणूक घ्यावी. महापालिकेची निवडणूक कशा तळेने घ्यावी असा निर्णय दिलेला नाही, कोर्टने स्टे दिलेला नाही, कोर्टने काही केलेले नाही. त्याच्यामुळे कोर्टचा कुठल्याही तळेचा अवमान या सभागृहामध्ये घेतलेल्या निर्णयावर होणार नाही, याची मी खात्री देतो. हवे तर आपण विधी अभियोक्त्यांना विचारून घ्या. दुसरी गोष्ट अशी आहे की, शासनाने काढलेले पत्र काही कारणामुळे आपल्याला मिळाले नाही. सचिवांना त्या संबंधी माहिती नसेल आणि आम्ही गेल्यानंतर श्री. खान साहेबांनी स्पष्ट भाषेत सांगितले की, कुठल्याही तळेचा बदल, या पत्रानुसार तुमच्या महापालिकेने निर्णय घेतला तर आम्ही तो चालू देणार नाही. आम्ही ताबडतोब त्या गोष्टीला विरोध करू. आणि सभागृहात घडलेली चुकीची पद्धत आम्ही रद्द करू अशा तळेचे बोलणे सन्मा. उपसचिव श्री. खान साहेबांबरोबर झालेले आहे. तेव्हा कुठल्याही तळेचा निर्णय घेताना आणि शासनाने तुम्हांला जेव्हा लॉटस काढायचे, चिड्या टाकून काढायचे. त्याच्यामध्ये जे घोटाळे होणार आहेत, जे प्रश्न निर्माण होणार आहेत ते प्रश्न निर्माण होउ नयेत म्हणून हे पत्रक अतिशय सुस्पष्ट आहे. अतिशय गंभीरतेने त्यांनी पत्राचा विचार केलेला आहे आणि हे पत्र लिहिलेले आहे आणि हे अभ्यासपूर्वक पत्र आहे. याच्यात कोणालाही अन्याय घायचे काही कारण नाही. कदाचित आपण असे म्हणू या की जो प्रश्न आज शिवसेनेकडे चिड्या काढताना झालेला आहे तोच प्रश्न जर काँग्रेसकडे झाला असता तर तेही कोर्टात गेले असते. प्रत्येकाला कोर्टात न्याय मागण्याचा अधिकार आहे. ते कोणाला नाकारता येणार नाही. परंतु या चिडीमुळे समसमान सगळ्यांना संख्या बळानुसार न्याय मिळतो आणि हे शासनाला गृहीत आहे, शासनाला हे अभिप्रेत आहे. त्याच्यामध्ये कोणावर काही अन्याय होत नाही. ज्यावेळी सुरुवातीला आठ सदस्य होते. त्याच आठ सदस्य तिकडे जाणार आहेत. ज्यांचे इकडे आठ होते तेच आठ सदस्य तिकडे जाणार आहेत. त्याच्यामध्ये चुकीचे काही नाही. आणि त्याच्यानंतर कोर्टने जर काही निर्णय घेतला तर कोर्ट सक्षम आहे. कोर्ट आपण घेतलेला निर्णय पुढे ढकलायलासुद्धा तयार आहे. सेट असाईड कोर्ट करेल. त्याच्यामुळे कोर्टची काळजी कोणीही करू नये. आणि जर कोर्टचा अवमान होणार असेल तर त्याची जबाबदारी घ्यायला मी तयार आहे.

अनिल सावंत :-

मा. सभागृह नेते, मला एक सांगा तुम्ही सांगितले की कॉर्पोरेशनचा खर्च होणार नाही. काल जे वकील कॉर्पोरेशनच्या वतीने तिकडे उभे होते त्यांची फी कोण देणार आहेत? पिटीशनर देणार आहेत की, कॉर्पोरेशन देणार आहे? त्यांची फी कोण देणार आहे?

मा. महापौर :-

कॉर्पोरेशनची फी कॉर्पोरेशनच भरणार आहे.

अनिल सावंत :-

मा. स्थायी समिती चेअरमेनला पार्टी केले आहे.

मा. महापौर :-

तो प्रत्येक सन्मा. सदस्यांचा व्यक्तिगत अधिकार आहे की, कोणी काय केले. एखादे आपल्याला पार्टी केल्यानंतर आपल्याला उत्तर सॉल्व्ह करायला जावेच लागणार आणि आपण एखादे जर गेलो नसतो तर कोर्टने वेगळी ॲर्डर केली असती.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब माझे म्हणणे तेच आहे हे जे लेटर त्यांनी एकोणीस तारखेला घेउन आले. ते जर पूर्वी घेउन आले असते तर त्या पिटीशनरला कोर्टात जायची गरज नव्हती. आणि कॉर्पोरेशनचा खर्चपण वाचला असता.

मॉरस रॉड्रीक्स (मा. स्थायी समिती सभापती) :-

सन्मा. सदस्य श्री. जयंत पाटील सांगतात की खर्च झाला मग मा. महापौरांच्या मागे, माझ्यामागे मा. आयुक्तांच्यामागे जो खर्च झाला हा खर्च तीन चार लाखाला गेलाच असणार. हा खर्च आपल्या सचिवांमुळे झाला. सचिव असे का करतात? बालकल्याण अजून बाळ जन्मालाच गेले नाही त्याचा निर्णय का लागत नाही? प्रभाग समितीच्या अजून जागा बघायला जातात. अजून त्याचे कल्याण का होत नाही. हा निकाल कालच्या काल अजून त्याचे कल्याण का होत नाही. हा निकाल कालच्या काल मंत्रालयातून कसा घेउन आले? यापूर्वी आपले दोन कोर्टमध्ये पडलेले आहेत. त्यांचा निकाल सचिव का घेउन आले नाहीत?

जयंत पाटील :-

आपल्याला असे म्हणायचे आहे की, हे पत्र खोटे आहे?

मॉरस रॉड्रीक्स :-

मी पत्र सांगत नाही. असा निर्णय का आणत नाही. प्रभागसमितीचा, बालकल्याणचा? एक वर्ष होत आले. त्याचे का घेऊन येत नाहीत?

एस. ए. खान :-

मा. महापौर साहेब, प्रभाग समितीमध्ये मा. महापौरांनी जो शेरा लिहिला. तुम्ही अजुनपर्यंत पत्र पाठवले की, हा शेरा स्वतः लिहिलेला आहे? सचिवांनी मंत्रालयात पत्र पाठवले का?

जयंत पाटील :-

तुम्ही जे कोर्टाचे बोललात ना. तर कोर्टात आम्ही गेलोच नाही. कोर्टात केव्हीट तुम्ही फाईल केले.

एस. ए. खान :-

तुम्ही मंत्रालयात पत्र पाठवले का? हे चुकीचे लिहिलेले आहे असे पत्र तुम्ही पाठवले का? तुम्ही ऑब्जेक्शन घेतले का? का घेतले नाही?

नगरसचिव :-

ते कोर्टात दाखल आहेत.

एस. ए. खान :-

कोर्टात दाखल होण्या अगोदर मार्गदर्शन का घेतले नाही की, हे महापौरांनी स्वतः लिहिलेले आहे. हे चुकीचे आहे. मी तुम्हाला पत्र दिले तर तुम्ही मला उडवाउडवीचे उत्तर दिले की, हे माझे अधिकार नाही, तुम्ही मंत्रालयातुन मार्गदर्शन का घेतले नाही? हे मार्गदर्शन तुम्ही दोन तासात घेता आणि तेच मार्गदर्शन सहा महिने झाले अजुन घेता तुम्ही एक पत्र तरी पाठवले? मी तुम्हाला पत्र दिलेले आहे.

मा. महापौर :-

कुठला विषय?

एस. ए. खान :-

प्रभाग समितीचा.

मा. महापौर :-

प्रभाग समितीमध्ये स्थगिती ऑर्डर आहे ना?

एस. ए. खान :-

प्रभाग समितीच्या विषयात मार्गदर्शन का घेतले नाही? मी यांना पत्र लिहिलेले की, मा. महापौरांनी लिहिलेले हे चुकीचे आहे का? याचे मला मार्गदर्शन करा. यांनी पत्र वर पाठवून त्याचे मार्गदर्शन का घेतले नाही? आणि काल दोन तासात मार्गदर्शन घेऊन आले.

चंद्रकांत वेती :-

मा. महापौर महोदय, मा. आयुक्त साहेब, आजच्या प्रकारापासुन एका गोष्टीचा बोध आपण नक्की घेतला पाहिजे की, आपण एका दिवसात शासनाकडून उत्तर आणू शकतो. शासनाकडून ते उत्तर आणा आणि काल ज्या पद्धतीने महापालिकेचा खर्च झाला. फक्त तुमचा खर्च झाला का? महापालिकेचे पैसे गेले. आम्हाला स्वतंत्र दोन दोन वकील उभे करावे लागले. एवढ्या लोकांचा वेळ गेला. आपण शहराच्या विकासाची कामे बाजूला ठेवून कोर्टामध्ये गेलो तर असे प्रकार वारंवार घडत असतील तर आपण सुरुवातच चुकीची का करतो? या पत्रानुसार जर झाले असते तर सत्ताधान्यांना पण आणि सत्ताधान्यांना कोर्टात जावे लागते ही केवढी वाईट गोष्ट आहे. आपण सत्तेत आहोत. आपण ठरवू तेव्हा विषय आणू शकतो. परिपुर्ण अभ्यास करून विषय का आणत नाहीत? आणि आपण असे किती दिवस करणार आहोत. आपल्याला माहिती आहे की, आपली ताकद तेवढीच आहे, जेवढी बाजूला आहे. मग तेव्हा परिपुर्ण अभ्यास करून विषय आणायचा. मग काल तुम्ही महापालिकेचा आणि असे महापालिकेचे वारंवार महापालिकेचे वकील महापालिकेच्या हितासाठी कधी उभे राहिलेले पाहिले नाही. आणि या विशेष केस साठी आपल्याला सिनियर कौन्सिल श्री. वालावलकर साहेब उभे करावे लागले. म्हणजे त्यांना पुन्हा एकस्ट्रा फी द्यावी लागली. मग याच्यासाठी कालच्या प्रकरणामध्ये एकूण किती खर्च झाला त्याचे उत्तर महापालिकेने दिले पाहिजे. आणि मा. आयुक्त साहेब, अपण उत्तर दिले पाहिजे.

लक्षण जंगम :-

मा. महापौर साहेब, आत्ता आपले सन्मा. सदस्य श्री. प्रशांत पालांडे साहेबांनी इथे अभिनंदनाचा ठराव मांडला. सन्मा. श्री. भगवतीप्रसाद शर्मा वारंवार हायकोर्टात जातात म्हणून मला वाटते त्यांनी सचिवांचा दुसरा एक ठराव मांडायला पाहिजे की, ते वारंवार चुका करतात आणि आपण सर्वांनी टाळ्या वाजवल्या पाहिजेत. ज्या वेळेला अपल्या फेवरमध्ये येत नाही. त्यावेळेला वारंवार चुकीचे करायचे आणि मा. महापौरांनी सांगायचे की, बरोबर आहे. असे किती दिवस चालायचे?

मा. महापौर :-

काय ते परत बोला.

लक्षण जंगम :-

ज्यावेळेला तुम्हाला माहिती आहे की, तुमच्या प्रभाग समिती तुमच्या हिशेबाची बनत नाही.

मा. महापौर :-

तुमचे म्हणजे?

लक्षण जंगम :-

ज्यावेळेला तुम्हाला असे वाटते की, स्टॅर्टिंगमध्ये अशी परिस्थिती झाली. त्या प्रत्येक वेळेला कोर्टमध्ये जायचे. तुम्ही मा. पिठासीन अधिकारी म्हणून तिकडे रुलिंग द्यायचे की, सगळे बरोबर आहे. असे कसे चालणार? किती दिवस चालणार?

मा. महापौर :-

कुठे रुलिंग द्यायचे?

लक्षण जंगम :-

मागच्यावेळेला मी सांगितले होते की, तुम्ही सत्याला धरून चालावे. तिथे बसलात त्याची तरी कदर करा आणि चांगले नीट बोला.

मा. महापौर :-

मला चांगली कदर आहे. तुम्ही तुमची कदर करा.

(सभागृहात गोंधळ.)

मा. महापौर :-

शासनाने जे पत्र दिलेले आहे. त्याप्रमाणे निवडणूक घेतली जाईल.

(सभागृहात गोंधळ.)

चंद्रकांत वैती :-

शासनाचे पत्र पहिले आणता आले नाही का? एवढा गोंधळ कशाला झाला असता.

एस. ए. खान :-

सचिवांनी जो गोषवारा दिला आहे त्याच्याप्रमाणे झाले पाहिजे.

मा. महापौर :-

बस झाले. आपण आपली नावे द्या.

तुळशीदास म्हात्रे :-

मला एवढे माहिती आहे की, या सत्ताधाऱ्यांना या शहराचा विकास करायचा नाही. नेहमी नेहमी कोर्टात जाउन स्थगिती आणायची.

जयंत पाटील :-

तुम्ही जा कोणी थांबवले आहे?

तुळशीदास म्हात्रे :-

तुम्हाला या शहराच्या विकासाची पडली नाही. शहरामध्ये कचरा झाला तरी चालेल. मा. महापौर म्हणून तुम्हाला पण शहराचे काहिच पडलेले नाही.

मा. महापौर :-

मला काही पडलेली नाही आणि तुम्हाला पडली आहे?

चंद्रकांत वैती :-

मा. महापौर साहेब, पडलेली आहे. तुम्ही असे बोलता की, तुम्हाला पडली आहे का? तुम्ही साठ मुद्दे दिले होते ना. त्या साठ मुद्द्यांमध्ये ताबडतोब काय फरक पडला. तुम्हाला उत्तर मिळाले आणि तुम्ही महापालिकेत आलात. तुम्ही तर लिहिले होते की, महापालिकेत पाय ठेवणार नाही. मग त्या साठ मुद्द्यांवर निर्णय झाला का? तुम्ही मा. महापौर आहात. तुमच्या पत्रांवर लगेच निर्णय होतो. आमच्या पत्रांवर होत नाही. म्हणून तर तसे बोलतात.

मा. महापौर :-

साठ मुद्द्यांचे उत्तरही ऐकून घ्या आता.

तुळशीदास म्हात्रे :-

प्रभाग समित्या थांबल्या म्हणजे या शहराचा विकास थांबला की नाही?

चंद्रकांत वैती :-

या शहराचे सगळे कामकाज डिसेंट्रलाईज केलेले आहे. प्रभाग कार्यालयांना विशेष अधिकार दिलेले आहेत. ते अधिकार कधी राबवता येतील. तुम्हाला चार दिवसात उत्तर मिळाले. तुमचे काम झाले. पण इतर लोकांना मिळत नाही. मग ते बोलतील ना.

मा. महापौर :-

तुमच्याकडे मेजॉरिटी आहे. तुम्ही निर्णय घ्या. उत्तर देत नाही म्हणून कोणत्या अधिकाऱ्यावर कारवाई करायची ते सांगा.

(सभागृहात गोंधळ.)

भगवती शर्मा :-

साहेब विषय घ्या. विषयांतर क्यो कर रहे है? विषयांतर मत किजीए।

मा. महापौर :-

ज्यावेळी आपल्याला प्रश्नाचे उत्तर मिळत नाही. मग ज्यावेळी आम्ही एखादा निर्णय घेउ त्यावेळी तुम्ही मला पुर्ण साथ दिली पाहिजे. कुठल्या अधिकाऱ्यांने उत्तर दिले नाही तर मा. आयुक्तांनी ताबडतोब सस्पेंड करावे आणि सर्वांनी एकमताने तो निर्णय घ्यायला पाहिजे. मग त्यावेळी मा. महापौर वेगळे आणि तुम्ही वेगळे. तो निर्णय घ्या. मी तुमच्या बरोबर आहे. ज्याला उत्तर मिळत नाही, जो अधिकारी उत्तर देत नाही त्याला सस्पेंड करा.

तुळशीदास म्हात्रे :-

मा. महापौर म्हणून स्टॅर्टिंग कमिटीने स्टेप घेतल्या असत्या तर शहराचा विकास झाला असता का?

प्रकाश दुबोले :-

आता सस्पेंडच्या गोष्टी चालल्या आहेत तर एखाद्या अधिकाऱ्याला उत्तर देत नाही म्हणून सस्पेंड करा ना.

तुळशीदास म्हात्रे :-

ते कोर्टात कशासाठी जातात. तुम्ही त्यांना मुद्दाम पाठवता.

मा. महापौर :-

मा. जज साहेबांना मी जावून सांगू शकत नाही की, तुम्ही स्टे द्या किंवा देउ नका.

भगवती शर्मा :-

इसके लिए कोर्ट मे क्यो जाना पडा? जरा मेरी सुनिए।

मा. महापौर :-

कुछ सुनना नही है। गवर्नर्मेंटने जो लेटर दिया है, उसके हिसाब से आप अपनी अपनी संख्या दिजिए।

चंद्रकांत वैती :-

सन्मा. गटनेत्यांनी सांगितले पाहिजे की, ते कोर्टात का गेले? ते बरोबर सांगतात. तुम्ही कोर्टात का गेले ते सांगा.

भगवती शर्मा :-

आठ तारीख को सन्मा. सदस्य श्री. शफिक अहमद खान साहब, सन्मा. सदस्य श्री. अनिल दिवाकर सावंत और सन्मा. सदस्य श्री. लक्ष्मण जंगम इन्होने यही स्टॅर्टिंग कमिटी के लिए एक कॅब्लेट दाखल किया है। तब मुझे मालूम पडा की, स्टॅर्टिंग कमिटी मे कही ना कही गोंधळ है। मैने स्टॅर्टिंग कमिटी के अंदर जाने का प्रमुख कारण यह तीन सदस्य है। तब मेरे को मालूम पडा की, इसके अंदर कही ना कही चुक हुई है। इसलिए मैने दि. १७/१० को यह केस फाईल किया है। आठ दिन के बाद मुझे सोचने का मौका मिला की, यहा पर गलती हुई है। दुसरी बात मैने चॅलेंज किया है, २०(४) के धारा २० को की, जिसके अंदर (२) के अंदर मुझे ऐसा लगा की, गलती है। जो २१ तारीख को इलेक्शन हो रहा है उसको मैने चॅलेंज किया नही है। दरमियान, फ्रायडे को मैने केस दाखल करणे के बाद मे शनिवार को मुझे और सन्मा. सदस्य श्री. जयंत पाटील इनको एक खबर मिली की, पुणे महानगरपालिका के अंदर एक ऐसेही केस हुआ था। जहापर सन्मा. सचिव ने मार्गदर्शन लेकर उसके आधार पर चुनाव किया। उसकी एक प्रत हमने लाकर इनको दि। लेकिन जब इन्होने बोला की, हम भी शासन से मार्गदर्शन लेंगे तो लिजिए। हमने भी श्री. जयंतदादा पाटील के माध्यम से वहा पर मार्गदर्शन लिया। उसकी प्रत हमको मिली है। सचिव साहब को भी मिली है। कोर्ट के अंदर २१ तारीख के चुनाव को कोई चॅलेंज नही था। मेरा धारा २०(४) को चॅलेंज था जिसके अंदर ड्रॉ पद्धती या इलेक्शन को रोका जाए। उन्होने कहा की, इलेक्शन किया जाए। लेकिन इलेक्शन किस प्रमाण होगा? ३१(१)(२) के अंदर होगा। और आज उसके प्रमाण के अंदर हम अपनी सदस्य संख्या देते है। महाराष्ट्र शासन पत्र क्र. संकिर्ण २००८/४३४ प्रकरण क्र. १५१/२००८, नवि - ३२, दि. २०/१०/२००८ अनुसार मिरा भाईदर महानगरपालिकेतील आमचे राष्ट्रवादी कॉंग्रेस पक्षाचे पंचवीस नगरसेवक असून सन २००७ चे महाराष्ट्र अद्यादेश क्र. २ दि. २७ फेब्रुवारी २००७ चे दुरुस्ती अनुसार नियम क्र. ३१(अ)(२) अन्वये संख्याबळानुसार मा. स्थायी समिती मध्ये आमच्या पक्षाच्या वतीने दोन सदस्य नामनिर्देशित होत असून खालील प्रमाणे त्यांची नावे देत आहोत. त्यांना सदर समितीवर नामनिर्देशित करण्यात यावे ही विनंती. मी तुम्हाला नावे देतो.

मा. महापौर :-

प्रत्येक गटनेत्यांनी आपआपली नावे शासनाच्या पत्राप्रामाणे घ्यावी.

चंद्रकांत वैती :-

मा. महापौर साहेब, नावे द्यायचा कार्यक्रम आपण घ्या. मा. कमिशनर साहेब काल कोर्टामध्ये जे झाले. त्याबद्दल वरचा डायसवर तर गप्प आहे. कोर्टात आमचेही सदस्य होते. आपलेही होते. सन्मा. सदस्य श्री. प्रशांत पालांडे साहेबांनी ठरावही मांडला दोन चार लोकांचे अभिनंदन केले. कोर्टातील तुमच्या वकीलाचे अभिनंदन करायचे राहिले. त्याचेही त्याच्यामध्ये नाव घ्या. त्यांचेही अभिनंदन करा. आणि दुसरे असे की, काल कोर्टने नेमके काय डिसिजन दिले आहे? काय सांगितले आहे? आपल्याला सांगितले आहे की, हे प्रकरण डिसमिस झालेले आहे की, कोणाला नोटीस द्यायची आहे की, ऊऱ्यांला प्रोसेस फॉलो करायची आहे की, या समेच्या निवडणूका होउ द्यायच्या आहेत, असे काय सांगितले याचा मा. सचिवांनी किंवा मा. आयुक्तांनी प्रशासनातर्फे खुलासा करा की, काल नेमके कोर्टात काय झाले. मग नावे द्या. सचिव साहेब, विधी सल्लागार कोणीही खुलासा केला पाहिजे. सभागृहाला कळले पाहिजे की, काल कोर्टात काय झाले. आमचे सदस्य गेले होते, आपलेही सदस्य गेले होते, आपणही होते. तर कोर्टात काय झाले ते आधी सांगा.

प्रशांत पालांडे :-

मा. महापौर साहेब, मघाशी मी अभिनंदन करताना फक्त सन्मा. सदस्य श्री. जयंतदादा पाटील किंवा सन्मा. सदस्य श्री. भगवती शर्मा किंवा आमचे सामनाचे पत्रकार श्री. कांबळे यांचेच केले नव्हते तर मी महाराष्ट्राचे सन्मा. मुख्यमंत्री श्री. विलासरावजी देशमुख साहेब, यांचेपण मी अभिनंदन केले होते. त्याच्याच विभागाने अतिशय सुस्पष्ट आणि सर्वाना न्याय देणारे निर्देश दिलेले आहेत. मला वाटते याच्यापुढे आणखीन चर्चा करायची आवश्यकता नाही. या पत्रानुसार आपण निर्णय द्यावा.

चंद्रकांत वैती :-

सन्मा. सदस्य श्री. प्रशांत पालांडे साहेब, आपण निर्णय देउ नका. आमची विनंती आहे की, काल कोर्टात काय झाले ते जरा सन्मा. सभागृहाला सांगावे.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, सन्मा. नगरसेवक श्री. भगवती शर्मा यांनी आमचा तिघांचा उल्लेख केला की, यांनी केव्हीट फाईल केले ते अपुरी माहिती देतात. नेहमी तसे होते. आणखी कोणी केव्हीट फाईल. दिशाभुल करायची आत्ता प्रभाग समितीच्या बाबतीतसुद्धा असेच कोर्टामध्ये लास्ट मोमेन्टला जायचे. स्टे घेउन यायचा. कॉर्पोरेशन केव्हीट फाईल केले होते का? मा. महापौर साहेब, कॉर्पोरेशनने केव्हीट फाईल केले होते की नाही? या स्टॅंडींग कमिटीच्या इश्युच्या बाबतीत कॉर्पोरेशनने केव्हीट फाईल केले होते का?

एस. ए. खान :-

मा. सचिव साहेब, केव्हीट का फाईल केले?

अनिल सावंत :-

म्हणजे या निर्णया बाबतीत, हे लोक कोर्टात जातील अशी शंका फक्त तीन नगरसेवकांनाच नव्हती. तर कॉर्पोरेशनला सुद्धा होती.

एस. ए. खान :-

विधी अधिकाऱ्यांनी सांगावे की, केव्हीट का फाईल केले होते?

मा. महापौर :-

आपण कधी सांगता की, बोलू नका. कधी सांगता की, विधी अधिकाऱ्यांनी बोलावे. पहिले नक्की करून घ्या.

एस. ए. खान :-

नक्की काय?

मा. महापौर :-

उत्तर ऐकायचे असेल तर पुर्ण ऐकावे लागेल. अर्धवट नाही.

चंद्रकांत वैती :-

मा. महापौर साहेब, आपण व्यवस्थित बोला. मागे सन्मा. सदस्य श्री. जंगम साहेबांना पण आपण जोरात सांगितले. आत्ता वकील साहेबांना जोरात सांगता. आमचा प्रश्न साधा आहे. काल कोर्टात काय घटना घडली ती सांगावी.

मा. महापौर :-

ठिक आहे. आपण बसुन घ्या. मी सांगतो. विधी अधिकारी यांनी थोडक्यात काल कोर्टामध्ये काय झाले. त्याबद्दल माहिती द्यावी.

सई वडके (विधी अधिकारी) :-

मा. महापौरांच्या परवानगीने बोलते. काल सन्मा. सदस्य श्री. भगवती शर्मजी यांनी एक रिट पिटीशन दाखल केली होती. ती सिरीयल नं. १४ वर होती. जस्टीस बिलाल नाच की आणि श्री. भाटीया साहेब यांच्या समोर होती. त्यांच्या वतीने श्री. डा. के. फालकर साहेब आपल्यावतीने, कॉर्पोरेशनच्या वतीने, मा. कमिशनर साहेबांच्या आणि म्युनिसिपल सेक्रेटरी यांच्या वतीने श्री. नरेंद्र वालावलकर साहेब हजर होते आणि स्टेटच्या

वतीने श्री. मसुरकर साहेब हजर होते आणि स्टॅडिंग कमिटीचे जे नॉन रिटायर्ड मेंबर आहेत त्यांच्यावतीने इंट्रोगन अप्लीकेशन करण्यासाठी एक वकील हजर होते. त्याच्यानंतर आग्युमेंट झाल्यानंतर कोर्टने मान्यच केले नाही की, रिटायर्डमेंटची जी प्रक्रीया चॅलेंज केली होती. तर त्यांनी पिटीशनरचे ऐकूनच घेतले नाही. त्यामुळे ती जी अऱ्ड इंटरीम रिलिफ मागितली होती की, आजची सभा या विषयासाठी स्थगित करावी. ती फक्त त्यांनी फेटाळलली आहे आणि बाकीचे जे सहा रिस्पॉडेड आहेत, त्यांना नोटीस इश्यु केलेली आहे.

चंद्रकांत वैती :-

विधी सल्लागार मँडम, ती नोटीस इश्यु केली की, करणार आहोत?

सई वडके :-

ही कोर्टमार्फत होते. पिटीशनरने भत्ता भरायचा असतो. आणि भत्ता भरून मग कोर्ट नोटीस इश्यु करते.

प्रफुल्ल पाटील :-

विधी सल्लागार मँडम एक प्रश्न आहे. आपण आत्ता सांगितले की, कोर्टने अऱ्ड इंटरीम रिलिफ दिलेला नाही. इज देअर एनी ऑर्डर ऑन द रेकॉर्ड?

सई वडके :-

ऑर्डर म्हणजे फक्त एवढेच, इश्यु नोटीस.

प्रफुल्ल पाटील :-

म्हणजे तुम्ही जे सांगता ते वेगळे आहे. ओरल ऑर्डर आहे. म्हणजे फक्त इश्यु नोटीस एवढीच ऑर्डर आलेली आहे. अऱ्ड इंटरीम रिलिफ नॉट ग्रान्टेड असे रिटर्न ऑर्डर नाही. सन्मा. महापौर साहेब, सन्मा. सचिव साहेब, बन्याच चर्चेनंतर सचिव साहेबांना पुन्हा काही गोष्टीचे रिवीजन करण्याची गरज आहे असे एकंदरीत दिसते. ऑर्डीनन्स ११/२००७ या ऑर्डीनन्सचे अवलोकन आपण जेव्हा आपल्याकडे आता तेव्हा पुर्णपणे करायला पाहिजे होते. तथापी, माझी मा. महापौर आणि मा. आयुक्तांना अशी विनती आहे की, बरेचशे ऑर्डीनन्स किंवा गव्हर्नमेंट गॅझेट आमच्या महापालिकेत मा. महासभेपुढे ठेवत असतात. पण ते नगरसेवकांच्या अवलोकनापेक्षा जास्त अधिकाच्यांच्या अवलोकनार्थ जास्त ठेवावेत आणि सर्वात प्रथम जेवढे गव्हर्नमेंट गॅझेट किंवा ऑर्डीनन्स येतील ते सगळ्यात पहिले विधी विभागाकडे वर्ग करावेत. कारण त्या ऑर्डीनन्सचे रिप्लीकेशन कोणत्या डिपार्टमेंटला आणि कोणत्या कायद्याला होणार आहे, याची माहिती विधी विभागाकडून देण्यात आली पाहिजे होती. ऑर्डीनन्सचे प्लेन वाचन केल्यानंतर असे दिसून येते की, द वेरी परपऱ्य ऑफ इनसरशन सेक्षन ३१(अे) इन टू बी.पी.एम.सी. अऱ्कट १९४९, म्हणजे मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका १९४९ मध्ये ३१(अे) कलम ज्या हेतुने विनिर्दिष्ट करण्यात आला. त्याचा हेतुच असा आहे की, तौलानिक संख्याबळानुसारच नेमणूका व्हाव्यात. म्हणजे सर्व पक्षांना किंवा गटांना, आघाडीला, फ्रॅन्टला त्यांच्या लोकप्रतिनिधीच्या संख्येच्या प्रपोशनेट त्यांना लोकप्रतिनिधीत्व मिळावे. अशा प्रकारे त्याचा अर्थ होत असताना आणि त्या ऑर्डीनन्सच्या मागच्या पानावर ते ऑर्डीनन्स आणण्याचे एक्सप्लेनेशन, द परपज टू ब्रिंग द ऑर्डीनन्स तयाची गरज ही कशासाठी आहे, याचे वाचन बहुतेक आमच्या सचिवांनी केलेले नाही किंवा आपल्या विधी विभागाने त्यांना तसे दिलेले नाही. आत्ता यापुढे एक ओपिनियन, एका महापालिकेसाठी शासनाच्या नगरसचिव विभागाने दिल्यानंतर आपण ते ओपिनियन दुसऱ्या महानगरपालिकेसाठी वापरतो हे ओपिनियन काल कोर्टमध्ये स्टॅड झाले नाही. बिकॉझ ओपिनियन कॅन नॉट बी अ स्टॅट्युट. अ ओपिनियन कॅन नॉट बी अ प्रोव्हीजन ऑफ द लो. अ ओपिनियन कॅन नॉट बी रिलेटेड टू द सेक्षन ऑफ अनी लॉ. देन व्हाय द ओपिनियन अज एक्सप्रेस. ओपिनियन का घेतले जाते. जेव्हा कायद्याचा अर्थ कळत नाही. जेव्हा कायद्याची अंमलबजावणी कशी करावी हे कळत नाही. त्यावेळी ते ओपिनियन मागवले जाते. म्हणजे याचा अर्थ असा आहे की, एक वर्षापासुन आम्ही एक्सप्रिमेंट करतो. जेव्हा नव्याने अशा नियमानुसार समिती गठीत झाली. त्याचवेळी हा प्रश्न आमच्या समोर यायला पाहिजे की, ३१(अ)(१)(२)(३) या सर्व प्रोसेस आम्हाला पुर्ण करण्यासाठी कोणती पद्धत अवलंबवाबी लागेल? आत्ता एखादा कलम जर नव्याने विनिर्दिष्ट करण्यात आला तर त्या नव्या कलमाचा समावेश करण्याने जुन्या काही कलमांवर त्याचे रिप्लीकेशन होते का? याचाही अभ्यास आपल्या विभागाने करणे गरजेचे आहे. या विषेश केसमध्ये सुद्धा करायला पाहिजे. ३१(अे) सेक्षन टाकल्यानंतर सेक्षन २०(४) अन्वये तुम्ही जे सदस्य बाहेर काढता. ते चिठ्ठ्या टाकून काढता. मग एखाद्या पक्षाचे सदस्य विषम संख्येमध्ये निवृत्त होवू शकतात किंवा आवश्यकतेनुसार जास्त निवृत्त होवू शकतात किंवा आवश्यकतेनुसार कमी निवृत्त होवू शकतात आणि मधल्या एक महिन्याच्या कालावधीमध्ये या सगळ्या ज्या गोष्टी घडल्या, त्या केवळ जर २०(४) मध्ये मा. सभापतींना अधिकार दिलेले आहेत. की, ड्रॉ काढण्याची पद्धत ठरविण्याचा. ड्रॉच काढायचे आहेत. पण त्याची पद्धत तर तीच पद्धत जर आपण आठ आठ चे दोन गट ठरवले किंवा आठ, पाच, तीनचे जर गट ठरवले आणि त्या आठमधून चारच्या चिठ्ठ्या काढल्या, पाचमधून दोनच्या चिठ्ठ्या काढल्या, तीनमधून दोनच्या चिठ्ठ्या काढल्या, एक मधून एकाची चिठ्ठी काढली तर अश पद्धतीने एकामधून एकाची निघू शकत नाही. कारण त्याला पन्नास टक्के अप्लीकेबल होत नाही. त्याच्यामुळे शिवसेनेकडे मधल्या काळात पोस्ट नक्हती अशातला भाग झाला नसता. तर ह्या गोष्टीचे डायरेक्शन मा. सचिवांनी मा. स्थायी समिती सभापतींना देणे आवश्यक होते.

आत्ताचा प्रश्न तुर्त तुम्ही शासनाकडून पत्र आणून सोडवला. मग तुम्हाला उद्याचा प्रश्न विचारायचा आहे. पुढच्या मा. स्थायी समितीमध्ये जेव्हा पुढच्या वर्षी जे सदस्य रिटायर होणार आहेत. त्याच्यामध्ये मला स्पेसिफिक सांगा की, काँग्रेस पक्षाचे पाच नगरसेवक आहेत. आता येणारे तीन नगरसेवक तौलानिक संख्येचे बळ ठेवण्यासाठी किंवा आठ लोक झाल्यानंतर पुढच्या वर्षी त्यातले चारच लोक जातील काय? आणि नियमाने ज्यांना दोन वर्ष पुर्ण झाली ते सगळेच्या सगळे सन्मा. सदस्य रिटायर्ड होतात. मग याच्यामध्ये तुम्ही कोणता कायदा, नियम लावणार? दोन वर्ष पुर्ण झाली ते पाच पहिले काढणार आणि उरलेल्या तीनमध्ये पुन्हा पन्नास टक्के झाँ काढणार? का पुन्हा शेवटी शेवटी मा. महासभा लागेल तेव्हा पुन्हा शासनाकडे जाणार आणि ओपिनियन मागवणार? दॅट स्टेज यु हॅव टू बी डीसाईड एंट दिस स्टेज ऑनली सो दॅट, दॅट सरकमटान्सेस विल नेव्हर अराईज. आणि म्हणून तुम्हाला याठिकाणी विनंती करतो मा. आयुक्त साहेब, आपल्या सभा लागतात. सभेचा अजेंडा येतो. आपण अजेंड्यावर प्रशासनाने जे उत्तर द्यायला पाहिजे. कारण गोषवारा प्रशासन बनवते, प्रशासनाने जी उत्तरे द्यायला पाहिजे त्याच्यासाठी आपण सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांना बोलवता. मला वाटते आपण सगळ्या संबंधित विषयावर विधी अधिकाऱ्यांना सुद्धा बोलवा. कारण आमचे लोक गोषवाऱ्यामध्ये काहीही माहिती देतात. ती इरिलेव्हर असते. त्या कायद्याच्या तरतुदींशी सुद्धा रिलिहन्ट नसते. आता तुम्ही तीन चार गर्व्हनमेंट ऑर्डर्स आणलेल्या आहेत. इन दॅट ऑर्डर गर्व्हरमेंट हॅज स्पेसिफिकली डायरेक्टेड टू टेक डिसीजन विदिन ९० डेज फ्रॉम द डेट ऑफ ऑर्डर अॅन्ड ऑलरेडी ९० डेज हॅज बिन ओव्हर. नव्वद दिवस निघून गेलेले आहेत. आणि आज तुम्ही आमच्याकडे ठराव मांडता. असे पुढचे येणारे तीन चार विषय तर अशा पद्धतीने जर आपल्याकडे कामकाज चालत असेल आणि विधी विभाग आपल्याकडे असताना अशा त्रुटी होवू नयेत म्हणून याच्यापुढे आपण ज्या डिपार्टमेंटल सभा घ्याल त्यावेळी विधी अधिकाऱ्याचे प्रत्येक विषयावर आपण जरूर मत घ्यावे आणि गोषवाऱ्यामध्ये माहिती देताना तशा पद्धतीची माहिती दिल्यानंतर विधी अधिकारी याचे घेर्वेल आणि सचिव साहेबांनी खरे म्हणजे माफी मागायला पाहिजे. कारण ठिक आहे. माणसाची चुक होते. आपण पहिल्यांदा निवडणुका करत आहोत. काही गोष्टी ठिक आहेत. अजुन काही गोष्टी आपल्याला समजायच्या आहेत. जसे मी बोललो की, पुढच्यावर्षी तुमचे झाँ कसे निघतील? सचिव साहेबांना महानगरपालिका नविन आहे. महानगरपालिका नविन झाल्यानंतर कायदा आलेला आहे. पण आपली चुक झाली. आपण ती खुल्या मनाने सभागृहापुढे मानली पाहिजे. आणि हा जो विलंब झाला, हा जो अननेसेसरी खर्च झाला, डोकेदुखी झाली, पोटदुखी तर झालीच. या सगळ्या गोष्टीमुळे तुमचा, आमचा सर्वांचा वेळ वाया गेला. दिवाळीच्या चांगल्या मुहूर्तावर आपण वाईट वातावरणात चाललो. सगळ्यांच्या सुदृश्या खराब झाल्या. तर सचिव साहेबांना, आमच्या सभागृहामध्ये असे काही विशेष नाही की, आम्ही तुमच्यावर लगेच ५६ ची कारवाई लादू. लादू शकलो असतो की, ५६ ची कारवाई करा पण त्याच्यातुन काय साध्य होणार आहे? दुसरे सचिव येतील. हे तुमच्याच तोडीचे असतील असे सांगता येत नाही. तरी कदाचित नविन कायदा आला, त्याचीही त्यांना माहिती नसणार. म्हणून प्रत्येक वेळेला, जेव्हा आपल्याकडे विविध पक्षाचे लोक विचारायला येतात. याचा अर्थ विविध पक्षांच्या नगरसेवकांमध्ये या संदर्भात संभ्रम आहे, शंका आहेत, त्यांचे प्रॉब्लेम आहेत. तेव्हा आपण कायदेशिर मत घेउनच त्यांना माहिती दिली पाहिजे. असे माझे मत आहे.

नगरसचिव :-

पुढच्यावर्षी जे दोन वर्ष पुर्ण होतील, उदा. पुढच्यावर्षी काँग्रेसचे पाच सदस्य आहेत. ते पाच सदस्य पुढच्या वर्षी रिटायर झाल्यानंतर त्याठिकाणी पाच सदस्य येवून पुन्हा आठ सदस्य होतील. बी.जे.पी. चे दोन सदस्य पुढच्या दोन वर्षांनी निवृत्त होवून त्यांच्याएवजी दोन सदस्य पुन्हा येतील. शिवसेनेचा एक सदस्य आहे. दोन वर्षांनंतर रिटायर होवून शिवसेनेच्या पक्षाकडून पुन्हा एक सदस्य येईल आणि संख्याबळ दोन्हीकडून आठ आठ सोळा अशीच राहणार आहे.

प्रशांत पालांडे :-

पण कोणते सदस्य?

प्रफुल्ल पाटील :-

आत्ता पुन्हा तुमची गडबड बघा. पाच सदस्य आपोआप निवृत्त होतील. दोन वर्ष पुर्ण झाले म्हणून. मग तुम्ही झाँ कितीवर काढणार? तीनवर काढणार का?

नगरसचिव :-

आत्ता झाँ येणार नाही.

प्रशांत पालांडे :-

आत्ता झाँ काढणारच नाही.

प्रफुल्ल पाटील :-

तुम्ही तेच स्पष्ट करायला पाहिजे. देअर इट इज द प्रोहीजन सेक्शन २०(४) एसझीस्ट. इट इज झू नॉट वॅनिष अवे. ती जात नाही. ती आहे ना? म्हणजे तुम्ही २०(४) चे सेक्शन वापरणार हे प्रोहीजन वापरणार नाही. फक्त रिटायरमेंटची प्रोहीजन तुम्ही वापरणार असे तुम्ही सांगा. ते स्पष्ट करा.

नगरसचिव :-

तेवढीच वापरणार.

चंद्रकांत वैती :-

माझा एक शेवटचा खुलासा. या विषयामध्ये आपले असे मत झाले. आत्ता पुढच्या वर्षी जे रिटायर होतील ते आपोआप होतील. पुढे आपल्याला मा. स्थायी समितीमध्ये चिठ्ठ्या काढायची, लॉट काढायची गरज नाही. परंतु, आमचे गटनेते श्री. भगवती शर्मा यांना विनंती की, पुढच्या वर्षी आमचे पाच जातील तेव्हा कोर्टात जावून स्टे घेऊ नका. तेव्हा कायदा समजा. म्हणजे कायदा डोक्यात घाला.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. सचिव साहेब, तुम्ही आत्ता खुलासा केला की, आम्ही आमच्या सदस्यांना स्वेच्छेने निवृत्त केले आहे. त्याठिकाणी आम्ही पाठवतो हे बरोबर आहे असे आपण माईकवर बोला.

नगरसचिव :-

या पत्रात स्पष्ट आहे, तसेच कोणत्याही समितीत, कोणत्याही कारणामुळे रिक्त होणाऱ्या जागांवर निवृत्त झालेला सदस्य ज्या मान्यताप्राप्त पक्षाचा, नोंदणीकृत पक्षाचा किंवा गटाचा, आघाडीचा किंवा फ्रंटचा असेल त्याच मान्यताप्राप्त पक्षाच्या, नोंदणीकृत पक्षाच्या किंवा गटाच्या, आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्याचे नामनिर्देशन करणे अपेक्षित आहे.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

म्हणजे उद्या आम्ही एकाचा विड्डॉ घेतला आणि विड्डॉ घेतल्यानंतर तुम्हाला कळवले की, या ठिकाणी आम्ही हा माणूस, हा नगरसेवक...

नगरसचिव :-

तो तुमच्याच पक्षाचा येणार.

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य श्री. प्रफुल्ल पाटीलजी आपण समजले एखाद्या कुठल्याही पक्षाने रिझाईन केले तर परत त्याचाच सदस्य येईल.

प्रफुल्ल पाटील :-

आत्ता आणखीन गमतीचा प्रश्न विचारू या. एकच सदस्य आहे. मगाशी ते त्यांचा प्रश्न विसरले. तुम्ही प्रश्न काय विचारता की, एक सदस्य जर असेल तर आम्हाला त्याला मा. स्थायी समितीवर कसे घेता येईल. मगाशी तुमचा असा प्रश्न होता.

मा. महापौर :-

त्यांचे तसे नव्हते.

प्रफुल्ल पाटील :-

त्यांचा असाच प्रश्न होता.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

आम्ही विचारले की, एखाद्या सदस्याचा आम्ही स्टॅडिंगमधून राजीनामा घेतला. आणि सचिवांना कळवले तर आमचा नगरसेवक तिकडे जाणार का, ही बाब क्लीअर करून घेतलेली आहे. एकाचा कसा करणार हे बोललेलो नाही.

मा. महापौर :-

लोकशाही आघाडीने आपली आपली नावे द्यावी. आपली नावे येतात तोपर्यंत आपण सर्व सन्मा. सदस्यांना आणि उपस्थित पत्रकार बंधूना माझ्याकडून एक आमंत्रण आहे. २५ ऑक्टोबर रोजी माझ्या मुलाचा पहिला वाढदिवस आहे. तर आपण सर्वांनी सहपरिवार यावे आणि अधिकारी वर्ग आणि कर्मचारीवर्ग यांनी सुद्धा यावे.

जयंत पाटील :-

मा. महापौर साहेब, एका गंभीर विषयाकडे आपले लक्ष वेधू इच्छितो आपली परवानगी असेल तर.

नयना म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब, शासनाकडून जे पत्र आले. मी त्या पत्राच्या बाजूने आहे. मी तुम्हाला पत्र दिले. त्या पत्राचे वाचन करा.

मा. महापौर :-

सचिव साहेब, सौ. नयना म्हात्रे यांनी जे पत्र दिले आहे. त्याचे वाचन श्री. जयंत पाटील यांचे झाल्यानंतर करावे.

जयंत पाटील :-

आज आपण सगळीकडे पाहिले असेल, वाचले असेल की, मनसेचे अध्यक्ष श्री. राज ठाकरे यांना अटक केलेली आहे. माझा विषय तो नाही. माझा विषय या शहराशी निगडीत आहे. मा. महापौर साहेब, मी गंभीर विषय मांडतो आणि तुम्ही तिकडे चर्चा करता. आपल्या शहरातील परिवहन सेवा ठप्प झालेली आहे. त्या

परिवहन सेवा ठप्प करताना कुठल्या अधिकाऱ्याची, मा. आयुक्तांची, आपली कोणाची परवानगी घेतलेली आहे का? आजच्या दिवशी महापालिकेचे दिड लाख रुपये त्या कॉन्ट्रॅक्टरला आपण देणार आहोत आणि कॉन्ट्रॅक्टरने ते रद्द केलेले असेल तर परवानगी कोणी दिली? या शहरात रिक्षा चालू आहेत. सगळ्या गोष्टी कारभार चालू आहेत. या जनतेचे हाल होत आहेत. त्याला जबाबदार कोण? मुंबईला बसेस चालू आहेत. सगळीकडे चालू आहे.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

मा. महापौर साहेबांच्या परवानगीने बोलतो, आपल्या शहरातसुद्धा आत्ता रिक्षा बंद आहेत. शहरामध्ये जो उत्तन वगैरे हा जो भाग आहे तिथे लोकांची गैरसोय होउ नये म्हणून पुर्ण बसेस बंद नाहीत. काही प्रमाणात बसेस बंद ठेवलेल्या आहेत की, बसेसचे नुकसान होउ नये आणि दहा मिनिटात बसेस चालू होतील.

जयंत पाटील :-

किती चालू आहेत हे तुम्ही बघा. नगरभवनकडे सगळ्या बसेस आत्ता उभ्या आहेत.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

सगळ्या नाहीत.

जयंत पाटील :-

साहेब, आपण कृपा करून अर्धवट माहिती देऊ नका.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

बसेस थोड्या वेळात चालू होतील.

जयंत पाटील :-

तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे सर्व बंद नाहीत. तरी बंद का? बाकीच्या तरी बंद का? तुम्हाला पोलिस प्रोटेक्शन मिळाले नसते का?

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

शासकिय मालमत्तेचे नुकसान होउ नये म्हणून.....

जयंत पाटील :-

तुम्हाला पोलिस प्रोटेक्शन मिळाले नसते का?

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

साहेब, बसेस एका ठिकाणी चालत नाहीत ना.....

जयंत पाटील :-

मुंबईमध्ये बसेस चालू आहेत.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

पुर्ण बसेस कोणाच्याही चालू नाहीत.

जयंत पाटील :-

तुम्ही हे कशाला गृहीत धरता की, बसेस तोडतील?

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

आपल्यासुद्धा बसेस आत्ता पुर्ण चालू करू. कोणतीही अडचण नाही.

जयंत पाटील :-

त्यांची तोडफोड विशिष्ट लोकांच्या संबंधी आहे.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

शासकिय मालमत्तेचे नुकसान होउ नये यासाठी....

जयंत पाटील :-

बसेस बंद करताना आपली परवानगी घेतली आहे का? आपण परवानगी दिली आहे का?

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

प्रमाणात बसेस बंद ठेवण्याची परवानगी दिलेली होती. समाजातील वातावरण विचारात घेता आत्ता पुर्ण बसेस चालू होत आहेत.

जयंत पाटील :-

पण आज जो महापालिकेवर भुर्दड पडणार आहे. तो तुम्ही त्या कॉन्ट्रॅक्टरला देणार आहात का? तो आम्हाला सांगा.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

कोणता?

जयंत पाटील :-

महापालिकेकडून त्याला दिड लाख रुपये तुम्ही देणार आहात का? बसेस चालल्यानंतर तो तुमच्याकडे पैसे मागणार नाही का?

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

तो विषय नाही.

जयंत पाटील :-

का विषय नाही? तो ही विषय याला धरूनच आहे.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

कायदा आणि सुव्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातुन ही कारवाई केलेली आहे.

जयंत पाटील :-

या शहरामध्ये अशी कुठलीही परिस्थिती नाही.

बालाजी खतगांवकर (मा. उपायुक्त (मु.) सो.) :-

आपण चालू करू. काही अडचण नाही.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब, मा. आयुक्त साहेब, जेव्हा मी सकाळी साडेसातला देवळात आलो तेव्हा उत्तनचे अनेक लोक जे सकाळी मच्छिबाजारात येतात. ते बसची वाट बघत होते. मी तुम्हांला फोन केला. आपल्या फोनमध्ये मिसकॉल असेल. त्यानंतर श्री. विजय पाटील यांना मी फोन केला की, आपल्या सर्व बसेस डेपोमध्ये चालल्या आहेत. माझ्या समोरच चालल्या होत्या. आपण डेपोमध्ये बस पाठवता. मी आपल्या कमिशनर साहेबांना साडे सात पावणे आठच्या सुमारास फोन केला की, अशा अशा एम्टी बसेस डेपोमध्ये चाललेल्या आहेत. पण साहेबांचा फोन लागला नाही. नंतर मी श्री. विजय पाटील यांना फोन केला. श्री. विजय पाटील यांना विचारले की, तुम्हांला माहिती आहे का? तर ते म्हणाले की मला माहिती नाही. मी इन्व्हायरी करतो. मी बोललो की, लोक बसच्या रांगेत उभे आहेत. उत्तनची जी माणसे सकाळी मच्छिबाजारामध्ये येतात. ती सर्वांनी मला विचारले की, बसेस कुठे गेल्या? मी नंतर श्री. विजय पाटील यांना फोन केला होता की, अशा अशा बसेस सरळ डेपोवर चाललेल्या आहेत. ते बोलले की, मला माहिती नाही. मी तुम्हांला दहा मिनिटात कळवतो. अजूनपर्यंत श्री. विजय पाटील यांची दहा मिनिटे झालेली नाहीत की बस आम्ही बंद केली आहे किंवा आम्हांला पोलिस डिपार्टमेंटने सांगितले की बसेस बंद करा. आमची जबाबदारी नाही. श्री. विजय पाटील यांना इकडे सभागृहामध्ये बोलवा. एक जबाबदार व्यक्ती इकडे फोन करतो. मा. महापौर साहेब यह एक साधी बात नही है। एक अधिकारी को घरपर फोन करता हूँ। यहा की परिस्थिती ऐसी है की, दस मिनिट मे जवाब देता हूँ बोलकर वह अधिकारी हमको फोन भी करता नही है। और सब बस बंद है यह उसको मालूम भी नही है।

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य श्री. ओमप्रकाश अग्रवालजी सुबह जब टिळ्ही पर अनेक जगह पर न्यूज चल रही थी॥.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

आप जो बोल रहे हो वह मैं समझ रहा हूँ। लेकिन जिस अधिकारी को मैंने फोन किया। उस अधिकारी का इतना फर्ज बनता नही है की, यह निर्णय मा. आयुक्त के या इनके दायरे मे पोलिस के कारण हमने लिया है। यह उनको बोलने की जरूरत नही है। कल शहर मे आग लग जाएगी। हमने फोन किया तो उसको ऐसेही रख देंगे। उस अधिकारी की जबाबदारी नही है क्या? कल कुछ घटना घट गयी तो लोग हमको दोष देंगे की, आपने अधिकारी को फोन किया नही। उस अधिकारी को यहा पर बुलाए। आप उस अधिकारी से बात किजिए।

नयना म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब माझ्या पत्राचे वाचन करा.

मिलन म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब आत्ता सभागृहामध्ये जो विषय झाला. आजच्या बंदबाबत मी बोलत नाही. आपल्या परिवहनच्या बसेस एकही उपायुक्त किंवा संबंधित जे कोणी अधिकारी आहेत, ज्यांना आम्ही काही सवलती दिलेल्या आहेत. आज मी गोविंद नगर या पोलिस स्टेशनच्या समोरच्या स्पॉटवर राहतो. माझा रेसिडन्स तिकडे आहे. रात्री उत्तनवरून आलेल्या बसेस पॅसेंजरना लिटरली, दोन चार पाच जे काही पॅसेंजर असतील, त्यांना तिकडे खाली उत्तरवले जाते आणि तिकडून त्या बस आपल्या ब्रिजच्या खाली आणल्या जातात. त्या पॅसेंजरचे तिकीट उत्तन ते भाईदर रेल्वे स्टेशन असते. त्यानंतर भाईदरच्या रेल्वे स्टेशनमधून रात्रीच्या दररोजच्या काही गाड्या, या बंद करून त्या मेन डेपोला आणल्या जातात. त्यानंतर ज्या गाड्या येतात. त्या पोलिस स्टेशनच्या समोरच तो ड्रायव्हर उत्तरतो, कुठला तरी तिसराच ड्रायव्हर उत्तरतो आणि त्या गाड्या घेउन जातो. ही काय प्रायव्हेट रिक्षा आहे का? आज एखादा ड्रायव्हर ज्यावेळेला गाडी जमा करायला जातो. माझ्या माहितीनुसार आमच्या घरातील दोन तीन व्यक्ती आजही बी.एस.टी.मध्ये सर्व्हसिला आहेत. ड्रायव्हर ज्यावेळेला बस जमा करायला जातो. त्यावेळेला त्याने बसचा रिपोर्ट द्यावा लागतो की, गाडी चालू आहे, व्यवस्थित आहे, ठोकून आणली आहे लाईट फुटली आहे, काच फुटली आहे, त्याची चेकिंग होते. आपल्या परिवहनचे ड्रायव्हर रस्त्यात कुठेही गाडी कुठल्याही ड्रायव्हरला देउन निघून जातात आणि रात्री बघायचे

असेल तर हे आता दोन तीन दिवस होणार नाही. चौथ्या, पाचव्या दिवशी आपण त्याचे एकत्र इन्स्पेक्शन करूया. तिकिट काढलेल्या लोकांना खाली उतरवले जाते. आज हा नियम कुठचा आहे तो मला जरा सांगा.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, दुसरा एक गंभीर विषय आहे. तुमची परवानगी असेल तर तुमच्या निर्दशनाला आणु इच्छितो. गेल्या आठवड्यामध्ये मिरा भाईदर शहरामध्ये आणि महानगरपालिकेच्या इतिहासामध्ये मला वाटते पहिल्यांदाच असे घडले. महानगरपालिकेचे सर्व कर्मचारी/अधिकारी महानगरपालिकेच्या खाली उभे होते आणि संपूर्ण दिवस ते काम ठप्प होते. त्याचे कारण काय?

मा. महापौर :-

बच्याचशा मागण्या होत्या. मा. आयुक्त साहेब आणि त्यांची बैठक झाली. त्यांचे समाधान करून दिले. आणि कामकाजाला सुरुवात झाली.

अनिल सावंत :-

त्याच्यापूर्वी त्यांनी निवेदन दिले होते का की आम्ही स्ट्राईक करणार किंवा काम बंद करणार? वस्तुस्थिती काय आहे? याच्यापूर्वी त्यांनी निवेदन दिले होते का की, या दिवशी आम्ही काम बंद ठेवणार?

मा. महापौर :-

दिलेले नव्हते.

अनिल सावंत :-

मग कोणत्या अधिकारात त्या दिवशी गेले हेते? आणि त्यानंतर त्यांच्या मागण्या काय होत्या आणि मागण्या पूर्ण झाल्या का? नक्की मागण्या काय होत्या?

नयना म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब, माझ्या पत्राचे वाचन करा. त्याच्यामध्ये किती विषय घुसवले. विषय कुठे गेला काय कुठे.

मा. आयुक्त :-

सन्मा. सभागृहाला मी सांगू इच्छितो की, सोळा तारखेला अत्यावश्यक सेवा सोडून इतर विभागातील अधिकारी आणि कर्मचारी यांनी एक दिवस रजा आंदोलन केले होते. सतरा तारखेला सकाळी अकरा वाजता माझ्याकडे त्यांची बैठक घेवून त्यांच्या ज्या काही मागण्या होत्या, त्याच्यावर त्यांचे समाधान करण्यात आलेले आहे. आणि त्यांना विनंती करण्यात आली की, त्यांनी परत कामावर यावे. मी मागण्यांची प्रत आपल्याला देतो.

लक्षण जंगम :-

साहेब आपण जी माहिती सांगता, तर वृत्तपत्रामध्ये आणि शहरामध्ये एकंदरीत जी चर्चा होती की, तुम्ही सांगता याच्याबद्दल अधिकाऱ्यांची स्ट्राईक नव्हती. वृत्तपत्र आणि इतर एकंदरीत माहिती....

मा. महापौर :-

पेपरमध्ये काय आले....

चंद्रकांत वैती :-

काशीच्या नाक्यावर मा. आयुक्त, मा. उपायुक्त आणि इतर अधिकाऱ्यांसोबत जे वर्तन झाले. आपले फोटो पेपरला आले तर अशाप्रकारे जर आपण सेसची कारवाई बंद करत असाल किंवा त्यात हस्तक्षेप करत असू आता विषय निघाला आहे तर मी मा. आयुक्त महोदयांना ऑँडीटरना विचारू इच्छितो की, आपण सेस चालू केल्यापासून, सेसचे इम्प्लिमेंटेशन करायला लागल्यापासून आजपर्यंत आपल्याला यश येत नव्हते. मात्र काशिमिञ्याच्या नाक्यावर जेव्हापासून गाड्या उभ्या केल्या आणि रजिस्ट्रेशन करायला लावले. तेव्हापासून किती मोळ्या प्रमाणावर कलेक्शन चालले होते. आज महापालिकेमध्ये आस्थापनेवरच्या खर्चासाठी फक्त कर्मचाऱ्यांच्या पगारासाठी एक करोड सदतीस लाख रुपये दर महिन्याला लागतात. हे पैसे आपण कुठून आणणार? जर सेसची अंगलबजावणी आपण अशा प्रकारे करणार नसू तर तेही रक्कम कुठून वसूल करणार? आणि ही रक्कम वसूल करताना आपल्याकडून कुठच्याही प्रकारची अडवणूक केली गेली आणि त्यानंतर वारंवार कर्मचाऱ्यांना मिळणाऱ्या ज्या अपमानास्पद वागणुकी आहेत. त्या संदर्भात मी तर मिरा भाईदर महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांचे अभिनंदन करू इच्छितो की, १२ जून १९८५ नंतर पहिल्यांदा एवढे कर्मचारी एवढ्या ताकदीने उभे राहिले आणि त्यांची एकजूट असेल तर या शहरामध्ये कामदेखील निश्चितपणे चांगले होईल. मा. आयुक्त महोदयांना आणि लोकप्रतिधिनींना आजच्या दिवसाच्या निमित्ताने विनंती करतो की, आपण त्यांना सगळ्यांना प्रोत्साहन दिले पाहिजे. आणि जे प्रोत्साहन दिले तर ते कामदेखिल दुप्पटीच्या वेगाने करतील असा मला विश्वास आहे. परंतु, त्या दिवशी जी घटना त्यादिवशी जी घटना घडली ती ती निश्चित अप्रिय घटना होती आणि अशा अशा मा. महापौर साहेब आपण या शहराचे प्रथम नागरिक आहात. आपण भाग्यविधाते होणार आहात. आपण महापालिकेचा महसूल जर अशा पद्धतीने थांबवत असाल तर याच्याएवढे दुदैव शहराचे काय असेल?

मा. महापौर :-

आता पूर्ण ऐकायची तयारी असेल आपली तर उत्तर देतो.आपण बसून घ्या.

नयना म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब हा विषय नंतर पहिले माझ्या पत्राचे वाचन करा.

मा. महापौर :-

वाचन करतो. एक मिनिट थांबा.

चंद्रकांत म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब दै. लोकमत ही गंभीर बाब आहे. आपण लक्षात घ्या. आपण सर्वाना गप्प बसवता. १७/१० च्या पेपरला एक बातमी आलेली आहे. मी त्याचे वाचन करतो.

मा. महापौर :-

थांबा पहिल्यांदा बसून घ्या.

चंद्रकांत म्हात्रे :-

प्रत्येक वेळेला तुम्ही म्हणता गप्प बसा म्हणजे काय?

मा. महापौर :-

पहिल्यांदा बसून घ्या. नंतर मला बोलू द्या नंतर.

चंद्रकांत म्हात्रे :-

आपल्याला हे ऐकून घ्यावे लागेल की गंभीर बाब आहे.

(सभागृहात गोंधळ)

मा. महापौर :-

आपण बसून घ्या. सचिव साहेब सन्मा. सदस्या सौ. नयना म्हात्रे यांच्या पत्राचे वाचन करा.

(सभागृहात गोंधळ)

मा. महापौर :-

परवानगी घेवून बोलावे.

चंद्रकांत वैती :-

मा. महापौर साहेब, निर्मल अभियाना अंतर्गत जे शौचालयाचे काम चालू आहे. त्याच्यामध्ये हे दुसरे मूल पडले आहे.

चंद्रकांत म्हात्रे :-

साहेब, परवानगीसाठी उभे राहिलेले आहेत. तुम्ही परवानगी का देत नाहीत? तुम्ही सत्ताधाच्यांना परवानगी देता आम्हांला का देत नाहीत? तुम्ही सत्ताधाच्यांना तुमचे सहकारी आहेत त्यांना परवानगी देता एक एक जणाला चार चार वेळा बोलण्याची परवानगी देता.

मा. महापौर :-

कुठल्याही महिन्याचे कुठलेही प्रोसिडिंग कधीही काढून बघा.

नयना म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब, माझ्या पत्राचे वाचन करा.

मा. महापौर :-

आता तुम्ही बसून घ्या. मला ज्याला वाटेल त्याला परवानगी देईन. तुम्ही बसून घ्या. सन्मा. सदस्या सौ. नयना गजानन म्हात्रे यांनी जे पत्र दिले आहे तर आपण लोकशाही आघाडी स्थापित करून त्याच्या गटनेत्याची निवड केलेली आहे आणि त्या गटनेत्यानी आपले पत्र दिलेले आहे. तर आपल्या पत्रावर आत्ता विचार करता येणार नाही. हे पत्र मी फेटाळत आहे. एकूण चार विविध पक्षांचे पत्र आलेले आहेत. लोकशाही आघाडीतर्फे मा. स्थायी समितीसाठी तीन सदस्यांची नावे आलेली आहेत. श्री. याकूब ईस्माईल कुरेशी, श्री. जुबेर अब्दूल इनामदार, श्री. अनिल दिवाकर सावंत. शिवसेनेतर्फे श्री. प्रविण मोरेश्वर पाटील यांचे नाव सुचवलेले आहे. राष्ट्रवादी पक्षातर्फे गटनेता श्री. भगवती शर्मा यांच्यातर्फे सौ. हेलन जॉर्जी गोविंद, श्रीम. फॅरो ग्रिटा स्टिफन या दोन सदस्यांची नावे मा. स्थायी समितीसाठी सुचवली गेली आहेत. भाजपाकडून गटनेता श्री. ओमप्रकाश अग्रवाल यांच्याकडून श्री. मदन उदितनारायण सिंग व श्री. प्रकाश जिलेदार सिंग या दोन सदस्यांची नावे मा. स्थायी समितीसाठी देण्यात आलेली आहेत. एकूण आठ नावे आलेली आहेत या सर्वाना मी मा. स्थायी समिती सदस्य म्हणून जाहिर करत आहे.

नयना म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब याचा अर्थ माझे पत्र चुकीचे आहे का? ज्यावेळेला आम्ही छोटे छोटे पक्ष एखाद्या पक्षाला पाठींबा देतो. त्या पक्षाने आमच्यावर अन्याय केला तर तो मान्य आहे का?

मा. महापौर :-

आपण सर्व पक्ष मिळून एक लोकशाही आघाडी स्थापित केलेली आहे.

नयना म्हात्रे :-

पण माझादेखील पक्ष आहे ना. मग शासनाचे पत्र तुम्हांला काय बोलते? शासनाचे पत्र जरा व्यवस्थित वाचा.

मा. महापौर :-

कुठलीही आघाडी स्थापित केल्यानंतर त्यांचे राहात नाही.

नयना म्हात्रे :-

असे जर असेल तर या पक्षाला कोणीही पाठिंबा देणार नाही एखाद्याला फसवायचे धंदे करतात.

चंद्रकांत वैती :-

मगाशी सन्मा. सदस्य श्री. चंद्रकांत म्हात्रे साहेबांनी जो प्रश्न विचारला होता. तो शहराशी निगडीत प्रश्न आहे की, निर्मल अभियाना अंतर्गत ज्या पद्धतीने ते कामकाज चालू आहे. ते काम समाधानकारक नाही. काही ठिकाणचे कॉन्ट्रॅक्टर निश्चितपणे चांगले काम करत आहेत. काही सुलभ शौचालयाचे काम व्यवस्थित चालू आहे. पण बन्याच ठिकाणी खड्डे खोदून ठेवलेले आहेत. या शहरातील ही दुसरी घटना आहे. एखाद्या आई बापाला एकच मुलगा असेल तर त्यांनी कोणाकडे बघायचे? ही दुसरी घटना घडली.

चंद्रकांत म्हात्रे :-

शहरामध्ये अशा अनेक ठिकाणी झाकणे नाहीत.

मा. महापौर :-

आत्ता सन्मा. सदस्य श्री. चंद्रकांत वैती साहेबांनी सांगितले की, खड्डा खोदला होता....

चंद्रकांत वैती :-

ही जी पेणकर पाऊच्यामध्ये सुलभ शौचालयात घटना घडली त्याच्यामध्ये त्या ठिकाणी संडासचे झाकण निघालेले आहे. तर अशा पद्धतीने महापालिकेचे या गोष्टीवर लक्ष नाही का?

चंद्रकांत म्हात्रे :-

आरोग्य विभागाचे त्याच्यावर लक्ष पाहिजे. मग आपली नगरपालिका काय करते?

नयना म्हात्रे :-

मा. महापौर साहेब मला जरा परवानगी द्या आत्ता दुसऱ्यांदा स्टॅण्डींगची निवडणुक झाली. महिला बालकल्याणचे काय झाले? मला जरा उत्तर द्या. आम्ही एक महिला आहोत. आम्हांला उत्तर पाहिजे. हे लोक बोलणार एकवीस झाले पाहिजे आणि ते लोक बोलणार नउ झाले पाहिजे. सभापती बनण्यासाठी एका महिलेवर अन्याय करतात.

दिव्या तिवारी :-

मा. महापौर साहेब, हमारे वॉर्ड क्र. १ मे गणेश देवल आनंद नगर मे एक चार साल का बच्चा और एक सात साल की लड़की दोनो सुलभ शौचालय के टॅक मे गिरे थे। जिसमे से चार साल का बच्चा कु. रुपेश गुप्ता की उसी वक्त डेथ हो गयी। और जो बच्ची है कु. रोशनी पासवान वो बचायी गयी। और उसको बचानेवाला श्री. राजेश हिरालाल गुप्ता है। इसलिए अभी जो वहा की शौचालय की व्यवस्था है, वहा पर ढक्कण वगैरे लगाना है उसको तुरंत लगवाईए। और जो शौचालय के दरवाजे॥.

चंद्रकांत म्हात्रे :-

लगाओ वह बराबर है लेकिन जो मर गया उसका क्या? मर गया उसका जिम्मेदार कौन है?

मा. महापौर :-

त्यांना बोलू द्या तुम्ही कशाला उठता?

दिव्या तिवारी :-

मेरे वॉर्ड का बच्चा है। आप क्यो इतना परेशान हो रहे हैं?

चंद्रकांत म्हात्रे :-

मिरा भाईदर का सवाल है। मैं आपको यह नहीं बोल रहा हूँ की आप क्यों पुछ रही है। मेरे कहने का मतलब है, हमारे मिरा भाईदर शहर का है।

जयंत पाटील :-

सन्मा. सदस्य श्री. चंद्रकांत म्हात्रे साहेब, तुमच्या एवढेच दुःख या सभागृहाला आहे. त्यांचा मुलगा मेला त्याच्याबद्दल निश्चितच आपल्याला दुःख आहे आणि या घटनेला कोण जबाबदार असेल तर मा. महापौरांनी त्याची चौकशी करावी आणि जो दोषी असेल त्याच्यावर कारवाई करावी मग तो कॉन्ट्रॅक्टरही असू शकेल. महत्त्वाचा मुद्दा असा आहे की, जो आत्ता सन्मा. नगरसेविकांनी आत्ता मांडला. ज्या एका व्यक्तीने आपला जीव धोक्यात टाकून दोन मुलांपैकी एकाला वाचवले. ही सुद्धा शौर्यकथा आहे. त्याने शूरपणा दाखवलेला आहे. अतिशय घाणीमध्ये त्याने उडी मारली. तिथे स्वच्छतागृह आहे. म्हणून या सभागृहाने त्याचा सत्कार करावा. त्याला इकडे बोलवावे आणि त्याचा सत्कार करून त्याचे अभिनंदन करावे की, जेणेकरून पुढच्यावेळेला अशी घटना घडताना कोणालातरी वाटेल की, आम्ही केल्याचे कुठेतरी आमच्या पाठीवर अभिनंदनाची थाप पडते. तेव्हा कृपया आपण त्यांना बोलवा. आणि ज्यांचा मुलगा मेला त्यांना आपल्याकडून काही आर्थिक मदत करता आली तर त्या संबंधी निर्णय घ्या.

मिलन म्हात्रे :-

आज ही जी चर्चा उपस्थित झाली आहे. आज मी आठवण करू इच्छितो की, गेल्या दोन वर्षापुर्वी याच ठिकाणी एक मुलगा ठेकेदाराच्या वतीने पाण्याची टाकी उघडी असल्या कारणाने पडून मेला. परवा मा. आयुक्तांच्या बंगल्यावर मी गेलो होतो. माझ्या वार्डमध्ये सगळीकडे सार्वजनिक शौचालयाच्या टाक्या आजही उघड्या आहेत. त्याच्यामध्ये अनेक मुले पडतात. लोक काढतात. पण तिकडे कोणाचे लक्ष जात नाही. आज परिस्थिती अशी आहे की, मा. आयुक्तांबरोबर चर्चा केल्यानंतर मा. आयुक्तांनी मला एक उत्तर दिले. समर्पक उत्तर होते की, तुम्ही अधिकाच्यांच्या नावानिशी तक्रार करा, मग मी त्यांच्यावर कार्यवाही करतो. कशासाठी? काही गरज नाही. कार्यकारी अभियंते आहेत. आपल्याकडे ज्युनियर इंजिनिअर आहेत. रस्त्यावरच्या अनेक जाळ्या तुटल्या आहेत. गटारांमध्ये खड्डे पडले आहेत. आज तुम्ही तुमच्या वॉर्डमधून आपण जे आझादनगर मधून जातो. काशिमिरासारखा मेन रोड, तिकडे खड्डे कोणी बघितले आहेत का? सत्संगच्या इकडे जाणारा, आत्ता सत्संगचा कार्यक्रम सुरु होईल, त्याठिकाणचे खड्डे गेल्या दिड वर्षापासुन उघडे आहेत. मोठे मोठे चैंबर म्हातारी माणसे, कुठे बाई माणसे पडतात. लक्ष आहे का? सन्मा. सदस्य श्री. चंद्रकांत म्हात्रे काय बोलले की, जर एखाद्या ठेकेदाराने, कॉन्ट्रॅक्टरने तिकडे अगोदर व्यवस्थित केले असते, आपल्या जे.इ.नी लक्ष दिले असते, आपले कार्यकारी अधिकारी किंवा सिटी इंजिनिअर हे बाहेर जाऊन बघून आले असते तर ही घटना घडली नसती. एखाद्याचा गेलेला जीव तुम्ही लाख रुपये दिले तरी परत येणार नाही. हे लक्षात घ्या. आज अनेक लोक इन्जर्ड होउन हॉस्पीटलमध्ये ॲडमीट होत आहेत. देवचंद नगर सारख्या प्रमुख नाक्यावरचे झाकण तुटले त्याला तीन महिने झाले बदलले नव्हते. साहेब, एकाची पायाची नळी तुटली एवढा मोठा ॲक्सीडन्ट झाला. पायाची साल वर झाली आणि मग त्यानंतर श्री. सोनावणे नावाच्या एस.आय. ने तिकडे दगड आणून टाकले. म्हणजे तो ब्लॅक स्टोन असतो, तो आणून टाकले. आज या शहराची परिस्थिती ही आहे. मेन रोडवरच्या गटारांची झाकणे एक तर चोरीला गेली आहेत, जी आहेत ती तुटली आहेत, आज माझ्या वॉर्डमध्ये मेन रिक्षा स्टॅंड आहे. रेल्वे स्टेशनच्या बाहेर एम.टी.एन.एल. चा डब तीन दिवसापासुन उघडा आहे. तीन दिवस झाले. अधिकारी मुंबईला जाताना तिकडे गाड्या पार्क करतात. मलाही दिसते. पण आपल्याकडून कुठलेही विज्युलन्स नाही. कोणाचे लक्ष नाही. आणि लक्ष नसल्यामुळे हे प्रकार होत आहेत. आज आपण कोणाचा सत्कार करा, नका करू, मला त्याच्याशी काही देणे घेणे नाही. पण ती घटना मानवनिर्मित आहे. दुर्घटना असती तर आम्हाला काही म्हणणे नव्हते. उद्या तुम्हाला आणखीन दहा सत्कार करावे लागतील. कारण दहा ठिकाणाहून अशी मुले काढली जाणार आहेत. प्रत्येक नगरसेवकाकडून तुम्ही पत्र घ्या की, तुमच्याकडे काय काय उघडे आहे आणि ते बंद करायचे आहे. आणि याचा शासनाने खुलासा करावा. मी तुम्हाला जे बोलले ते जरा जाऊन बघा.

मा. महापौर :-

मागच्या वेळी गोल्डन नेस्ट इकडचा नाला उघडा होता. त्यावेळी या विषयावर बरीचशी चर्चा झाली की, झाकण कोणी लावले किंवा लावले नाहीत. नंतर असा निष्कर्ष झाला की, झाकणे लावली होती ती चोरीला गेली. त्यावेळी सभागृहाने असा निर्णय घेतला की, प्रत्येक प्रभाग कार्यालयामध्ये आपण एकाच साईजचे झाकण डिझाईन करायचे, म्हणजे ते झाकण कुठेही बसेल. प्रत्येक प्रभागामध्ये तशी झाकणे उपलब्ध करून ठेवायची. आणि एखाद्याने समजा तक्रार केली तर इमिजिएटली, म्हणजे रात्री सातला जरी तयार केली तरी रात्री सात वाजता झाकणे लावायची. आपण असा निर्णय घेतला होता. त्यानंतर बच्याच ठिकाणी आजपण झाकणे उघडी आहेत आणि ज्या ठिकाणी सन्मा. सदस्य श्री. चंद्रकांत म्हात्रे यांनी प्रश्न उपस्थित केला आणि सन्मा. सदस्या श्रीम. दिव्या तिवारी मँडम यांनी प्रश्न उपस्थित केला, त्याठिकाणी मी स्वतः भेट दिली होती.

मिलन म्हात्रे :-

सत्संगच्या रोडला सुद्धा दुतर्फा सगळीकडे झाकणे निघाली आहेत. टेलिफोनचे डबसुद्धा उघडे आहेत.

मा. महापौर :-

सर्व शहरातील त्याठिकाणी कु. रुपेश गुप्ता, वय ४ वर्षे व रोशनी राजेंद्र पासवान, वय ६ वर्षे ही दोन एक मुलगा व एक मुलगी त्या चैंबरच्या आतमध्ये पडले होते. एक माणूस श्री. राजेश हिरालाल गुप्ता तो आंघोळ करत असताना त्याने कुठल्याही प्रकारचा विचार न करता सेफटी टॅक म्हणजे संडासच्या टाकीमध्ये त्याने उडी.....

चंद्रकांत मोदी :-

कमिशनर साहब के, ऑफिस मे श्री. खांबित साहब को बुलाकर बोला था। फिर भी उस ऑफिसरने ढक्कन डाला नही है।

नगरसचिव :-

मा. महापौर श्री. राजेश गुप्ता यांचा शाल व श्रीफळ देउन सत्कार करत आहेत.

(मा. महापौर यांनी श्री. राजेश गुप्ता यांचा शाल व श्रीफळ देउन सत्कार केला.)

जुबेर झानामदार :-

कसला सत्कार आहे ते तरी सांगा.

नगरसचिव :-

संडासच्या टाकीत जी मुले पडली होती. त्यापैकी एका मुलाला यांनी जिवंत वाचवले आणि एक मुल मेले. मा. महापौरांनी पहिल्यांदाच घोषित केले.

जुबेर इनामदार :-

मा. महापौर साहेब, मा. महासभेमध्ये चर्चेला विषय आरोग्याचा असल्यामुळे मा. आयुक्त साहेब, आपण दहा तारखेच्या मा. महासभेमध्ये सांगितले होते की, घनकचरा प्रकल्प आपण येणाऱ्या चार आठ दिवसामध्ये चालू करू. आज परत एकवीस तारीख, परत मा. महासभा आली. आपला घनकचरा प्रकल्प चालू झालेला नाही. मा. सर्वोच्य न्यायालयाच्या आदेशान्वये ते बंधनकारक आहे. या शहरामध्ये चालवण्याकरिता. आरोग्याचा विषय फक्त....

जयंत पाटील :-

मा. महासभेने ठरवू द्या.

मा. महापौर :-

काय ठरवले?

जयंत पाटील :-

ज्यांच्या घरी हा प्रसंग घडला. त्यांना तुम्ही देणार आहात का?

मा. महापौर :-

किती द्यायचे?

(सभागृहात गोंधळ)

चंद्रकांत म्हात्रे :-

ज्यांच्या निष्काळजीपणामुळे या मुलाचा मृत्यु झाला त्याचे तुम्ही काय केले?

एस. ए. खान :-

तुम्ही अगोदरपण निर्णय घेतला होता, रुलिंग दिली होती की, झाकण चोरीला गेले की, ताबडतोब म्हणजे सात वाजता चोरीला गेले की, साडेसात वाजता टाकायचे आत्तापण तुम्ही सांगितले. त्याच्या अगोदरपण सांगितले. आपल्या महापालिकेचे कोण इंजिनिअर आहेत? त्या एरियाचा इंन्वार्ज कोण आहे? त्याने निष्काळजी पण केला असेल तर त्यांच्याकडून पैसे घ्या.

मा. महापौर :-

सात आणि साडेसात, मी आठ सांगितले.

(सभागृहात गोंधळ.)

आसिफ शेख :-

दोन लाख रुपये जे सांगितले आहेत. त्याच्यावर सर्व सन्मा. सभागृहाने निर्णय घ्या. तो गरीबाचा मुलगा आहे. तो मुलगा गेला तो गेला. त्याचा जीव गेलेला आहे. त्याच्या कुटूंबाला आर्थिक मदत म्हणून आपल्यातर्फे दोन लाख द्या किंवा जास्त द्यायचे तो निर्णय सभागृहाने घ्या.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब, या सभागृहामध्ये अनेक खेळाडूंना याच सर्व पक्षांनी लाखो रुपये दिले. त्या खेळाडूंचा या भाईदर शहराला कुठलाही उपयोग झाला नाही. त्यावेळी ही गोष्ट विचारली नाही की, त्या खेळाडूंचा आपल्याला काय फायदा होतो? एकाने महापालिकेच्या वैतीने प्रशिक्षण दिले काय? आणि एक मुलगा वारला त्याच्याबद्दल तुम्ही एवढे विचारता की, त्याची जबाबदारी काय?

मा. महापौर :-

आपण नक्की करा की, काय द्यायचे?

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

सन्मा. सदस्य श्री. आसिफ शेख यांनी सुचना मांडलेली आहे.

आसिफ शेख :-

पैसे द्यायला त्यांचा अजिबात विरोध नाही. त्यांचा विरोध या गोष्टीसाठी आहे की, ज्या अधिकाच्यांमुळे, ज्या कर्मचाच्यामुळे हलगर्जीपणा झाला. त्यांच्यावर कार्यवाही झाली पाहिजे.

चंद्रकांत वैती :-

सन्मा. सदस्य श्री. ओमप्रकाश अग्रवालजी, सभागृहाच्या कामकाजाकडे जरा लक्ष ठेवा. ते काय सांगतात की, पैसे तुम्ही ठरवा. त्याचे शहराला काय दायीत्व आहे ते विचारले नाही. त्याला जबाबदार असलेला करणार किंवा अधिकारी कोण? त्यांच्यावर काय कार्यवाही करणार? पैसे देऊन काय जीव येणार आहे का?

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

यापुर्वी गणपती उत्सवामध्ये एक मुलगा वारला होता. त्याला पैसे देणार होते ते कुठे गेले?

मा. महापौर :-

त्या परिवाराला दोन लाख रुपये देण्यात यावे. सर्वानुमते मंजुर झालेले आहे आणि त्यामध्ये कोण दोषी अधिकारी आहे. त्याची आपण शहानिशा करून योग्य ती तपासणी करून योग्य ती कार्यवाही करावी सचिव साहेब दुसरा विषय घ्या.

जुबेर इनामदार :-

मा. महापौर साहेब, माझा विषय तसाच राहिला.

मा. महापौर :-

ती आपण शेवटी चर्चा करू. बाकी विषय होउ द्या.

जुबेर इनामदार :-

मागच्या उत्तराची अंमलबजावणी होत नाही. घनकचरा प्रकल्पाचे काय झाले. मला मा. आयुक्तांनी उत्तर दिले होते की, आठ दिवसात ते सुरु करण्यात येईल. त्याचे काय झाले?

मा. महापौर :-

ती चर्चा शेवटी केली जाईल. सचिव साहेब पुढचा विषय गरजेचा नाही का?

प्रकरण क्र. ६३ :-

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम २०(४) अन्वये स्थायी समितीचे निम्मे (आठ) सदस्यांची चिडी टाकून निवृत्त केलेल्या सदस्यांच्या जागेवर महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण २७ फेब्रुवारी २००७/फाल्युन ८ शके १९२८ अन्वये मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ मध्ये सुधारणा करून नव्याने सुधारणा करण्यात आलेले कलम ३१(अ)(२) अन्वये नवीन आठ सदस्यांची नेमणूक करणे.

ठराव क्र. ५४ :-

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम २०(३) अन्वये दि. ३०/०९/२००८ रोजी कार्यनिवृत्त होणाऱ्या स्थायी समितीच्या ८ (आठ) मा. सभासदांच्या जागी मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम २०(५) अन्वये व सन २००७ चा महाराष्ट्र शासन अध्यादेश क्र. २ अन्वये मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम ३१(अ) मधील तरतुदीनुसार खालील नविन ८ (आठ) मा. सभासदांच्या नियुक्त्या करण्यात येत आहेत.

अ.क्र.	नांव
१	श्री. याकुब ईस्माईल कुरेशी
२	श्री. जुबेर अब्दुल्ला इनामदार
३	श्री. अनिल दिवाकर सावंत
४	सौ. हेलन जॉर्जी गोविंद
५	श्रीम. फॅरो ग्रिटा स्टिफन
६	श्री. मदन उदितनारायण सिंग
७	श्री. श्रीप्रकाश जिलेदार सिंह
८	श्री. प्रविण मोरेश्वर पाटील

**सही/-
महापौर
मिरा भाईदर महानगरपालिका**

नगरसचिव :-

प्रकरण क्र. ६४, मिरा भाईदर महानगरपालिकांच्या स्मशानभुमीत प्रेत दहनाकरिता जळाऊ लाकडे पुरवठा करणे व जळाऊ लाकडांचे समान दर निश्चित करणेबाबत विचार विनिमय करून निर्णय घेणे. (मा. स्थायी समिती सभा दि. ३०/०९/२००८ रोजीचे शिफारस केलेले ठराव क्र. ६१)

शरद पाटील :-

प्रकरण क्र. ६४, मिरा भाईदर महानगरपालिका स्मशान भुमित प्रेत दहनाकरिता जळाऊ लाकडे पुरवठा करणे व जळाऊ लाकडांचे समान दर निश्चित करणेबाबत विचार विनिमय करून निर्णय घेणे. मा. स्थायी समिती सभा दि. ३०/०९/२००८ रोजीचे शिफारस केलेले ठराव क्र. ६१ ठराव मिरा भाईदर महानगरपालिका हदीतील स्मशानभुमित प्रेत दहनाकरिता रु. १०००/- या दराने लाकडे पुरवठा करणेस मा. स्थायी समिती सभा

दि. ३०/०९/२००८ प्रकरण क्र. ६१ अन्वये पारित केलेल्या ठरावानुसार कार्यवाही करणेस ही सभा मंजुरी देत आहे. असा मी ठराव मांडत आहे.

राजेश म्हात्रे :-

याला माझे अनुमोदन आहे.

चंद्रकांत म्हात्रे :-

मा. स्थायी समिती सभा दि. २१/१०/२००८ प्रकरण क्र. ६६ अन्वये मिरा भाईदर महानगरपालिकांच्या स्मशानभुमीत प्रेत दहनाकरिता जळाउ लाकडे पुरवठा करणे व जळाउ लाकडांचे समान दर निश्चित करणे बाबत विचार विनिमय करून निर्णय घेणे असा विषय, विषयपत्रिकेवर घेण्यात आला होता. सदर विषयाबाबत प्रत्यक्षात ठराव क्र. ६१ पारित करण्यात आला आहे. व त्यावरील सुचना मुळ ठरावात समाविष्ट करण्यात आली आहे.

आजच्या महासभेत प्रकरण क्र. ६४ अन्वये स्थायी समिती ठराव क्र. ६१ विचार विनिमय करून निर्णय घेण्यासाठी शिफारस करण्यात आला आहे.

स्थायी समिती दि. ३०/०९/२००८ ठराव क्र. ६१ चे अवलोकन करता खालील बाबी सभागृहाच्या निर्देशनास आणण्यात येत आहे.

- १) ठराव क्र. ६१ चे संबंधीत प्रकरण क्र. ६६ मधील विषय हा स्मशानभुमीत जळाउ लाकडे पुरवठा करणे व जळाउ लाकडांचे समान दर निश्चित करणेबाबत असून मोफत लोकडे पुरविण्याबाबतची बाब मुळ विषयात अंतर्भूत केलेली नाही. सदरची बाब धोरणात्मक असल्याने विषयामध्ये तीचा स्पष्टपणे उल्लेख करणे आवश्यक होते.
- २) वरील प्रकरण क्र. ६६ मधील विषयाला मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनाकडून गोषवारा देण्यात आलेला नाही. त्यामुळे आर्थिक व कायदेशीर बाजूबाबत प्रशासनाचे निश्चित काय मत आहे याचा बोध होत नाही. माहितीच्या अधिकारात दिलेल्या मृत व्यक्तींच्या संख्येची गणना करून अपेक्षित खर्चाचे निदान केलेले आहे. परंतु, प्रत्यक्षात एकूण मृत व्यक्ती किती व त्यामधील दफन विधी व दहन विधी झालेल्या मृतांची वर्गवारी दिलेली नाही.
- ३) अंदाजपत्रकात या कामी तरतुद नाही असे ठरावातच नमुद आहे. त्यामुळे मुंबई प्रांतिक अधिनियम १९४९ चे कलम ७२ अन्वये अर्थसंकल्पीय तरतुद नसलेल्या कोणत्याही बाबींवर आर्थिक व प्रशासकीय मंजूरी किंवा प्रत्यक्ष खर्च करता येत नाही.
- ४) हॉस्पीटल बांधणे या लेखाशिर्षाखालील रकमेपैकी रु. २५ लाख इतकी रक्कम मोफत लाकडे पुरविणे या नविन लेखाशिर्षाखाली वर्ग करण्यासाठी पुर्नविनियोजन (स्थायी समितीच्या ठरावात पुर्नविनियोजन असा चुकीचा शब्द प्रयोग केला आहे असे गृहित धरून) करणे आवश्यक आहे असे ठरावातच नमुद केले आहे. त्यामुळे पुर्नविनियोजनाचा प्रस्ताव महासभेपुढे येणे क्रमप्राप्त ठरते. याबाबत अंतर्गत लेखापरिक्षकांचा कोणताही शेरा किंवा अभिप्राय प्राप्त झालेला नाही.
- ५) ज्या संस्था स्मशानभुमीमध्ये लोकडे उपलब्ध करून देत आहेत त्यांची मागणी किंवा ते पुरवित असलेल्या मोफत सेवेबद्दलची माहिती स्थायी समितीपुढे किंवा महासभेपुढे आलेली नाही.
- ६) स्थायी समितीच्या ठरावानुसार मोफत लाकडे पुरविण्याची जाहिरातबाजी मोठ्या प्रमाणावर झाली असल्याने वेगवेगळ्या समाजाच्या व धर्माच्या नागरीकांकडून लोकप्रतिनिधींकडे त्यांच्या समाजातील किंवा धर्मातील मृतांचे अंतिम संस्कार करण्याची साधने मोफत पुरवावीत अशी मागणी वारंवार होत आहे.

वरील बाबींचा सर्वकश विचार करता तसेच सर्व जातीधर्मासाठी अशा प्रकारची मोफत व्यवस्था करण्यासाठी प्रशासनाने मार्गील तीन वर्षातील वरील वर्गवारीप्रमाणे झालेल्या मृतांची आकडेवारी घेउन भविष्यातील मृतांची अंदाजे संख्या ठरवून त्यांच्या अंतिम संस्कारासाठी लागणाऱ्या साधन सामुग्रीचा समावेश करून त्यावरील येणाऱ्या खर्चाचे विवरण तयार करावे व सदरचा विषय अर्थसंकल्पीय तरतुदींसाठी महासभेपुढे आणावा.

धनेश पाटील :-

माझे अनुमोदन आहे.

आसिफ शेख :-

सदर ठरावावर माझी एक सुचना आहे.

मा. महापौर :-

कुठल्या ठरावामध्ये?

आसिफ शेख :-

सन्मा. सदस्य श्री. ओमप्रकाश गाडोदिया यांच्या ठरावामध्ये मा. स्थायी समितीचा जो ठराव झालेला आहे. त्या मा. स्थायी समितीच्या ठरावामध्ये प्रती प्रेतामध्ये सरासरी आठशे रुपये दर पकडल्यास पंचवीस लाख इतका खर्च अपेक्षित आहे असे नमुद केलेले आहे. आणि शेवटच्या पैरेग्राफमध्ये त्यांनी असे नमुद केले आहे की, स्मशानभुमीमध्ये ज्या संस्थेतर्फे लाकडे उपलब्ध केली जात आहेत ती त्या संस्थेनेच उपलब्ध

करण्यात यावी व त्याची रक्कम रु. १०००/- चा धनादेश संस्थेच्या नावाने महापालिकेसाठी द्यावी म्हणजे महापालिका त्या संस्थांना एक हजार रुपये देणार. त्याच्यानंतर ज्या ठिकाणी संस्थेची व्यवस्था नाही. अशा ठिकाणी महापालिकेने मोफत लाकडे पुरवावी असे म्हटलेले आहे. तर संस्था ज्या ज्या ठिकाणी आहेत. त्या ठिकाणी गरीब लोकपण आहेत. आपल्या ठरावाचा मुळ उद्देश काय आहे की, समाजातील जे गोरगरीब लोक आहेत, जे एक हजार रुपये प्रेतासाठी खर्च करू शकत नाहीत. तर त्यांना आपण मोफत द्यायला पाहिजे. त्यामुळे तुम्ही असे नमुद करा. ज्या ठिकाणी संस्थेची व्यवस्था नाही हा शब्द वगळून टाका. त्यामुळे जिथेही गरीब लोक असतील तुमच्याकडे जरी एखादा गरीब आला....

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

याच्यामध्ये गरीब अमिर, ज्याला घ्यायचे असेल त्यांनी घ्यावे.

आसिफ शेख :-

बन्याच शहरामध्ये झोपडपड्या आहेत. तिकडेच लोक गरीब आहेत तर ते एक हजार रुपये खर्च करू शकत नाहीत. तर झोपडपट्ट्यामध्ये लोक राहतात त्यांना माफ करा.

एस. ए. खान :-

मा. महापौर साहेब, आणि सन्मा. सदस्य श्री. आसिफ शेख साहेब, शेवटची अंतिम विधी असते, कफन असते. याच्यामध्ये जे लाकूड असते ते फुकट घेणारे जास्त नसतात. कोणाचेही वडील वारले, आई वारली, भाऊ वारला तर फुकटमध्ये घ्यायला कोणीही तयार नसतो की, मरे हुए रिश्तेदार को कफन फुकट दो या लकडी फुकट दो।

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

सन्मा. सदस्य श्री. एस. ए. खान साहब, मेरे पास आईये मै आपको बतात हू।

(सभागृहात गोंधळ)

आसिफ शेख :-

आपल्याकडे जो गरजु येईल त्याला मोफत द्या.

एस. ए. खान :-

ज्याला गरज आहे, ज्याची ऐपत नाही तो मागत असेल.

मॉरस रॉड्रीक्स :-

मा. महापौर साहेब, अगले बजेट मे उसका सब्जेक्ट रखेंगे। अभी अपने पास पुर्नविनियोजन नही है। यह खिश्चन लोगो के लिए रखना पड़ेगा। मुसलमान लोगो के लिए भी रखना पड़ेगा। यह ठराव नही है, यह ठराव गलत है। मै अधिकारी के उपर उंगली उठाता हू। आप रेकॉर्ड लेकर मेरा भाषण सुनिए।

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहब, दो ठराव आये है। आप मतदान लिजिए।

एस. ए. खान :-

जो गरीब है, लावारिस है, उनके लिये है। और वह हर धर्म के लिए चाहिए।

मॉरस रॉड्रीक्स :-

स्टॅर्डिंग के सभी सदस्य बोलेंगे की, अधिकारी ने यह गलत ठराव किया है। यह मा. महासभा मे नामंजुर करो।

दिनेश नलावडे :-

येत्या मा. महासभेमध्ये सुधारित विषय पुन्हा पटलावर घ्या.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

अमीर और गरीब का व्हेरीफिकेशन नही कर सकते। यह जगजाहिर है, जिसको लगेगा वही लेगा।

(सभागृहात गोंधळ)

प्रफुल्ल पाटील :-

मा. महापौर साहेब, याठिकाणी मा. स्थायी समितीने ज्या विषयाला मंजुरी दिलेली आहे आणि मा. स्थायी समितीने जो ठराव केलेला आहे. त्या ठरावाचे वाचन केल्यानंतर आजच्या तारखेला या विषयावर निर्णय घेणे किती कायदेशिर आहे किती बेकायदेशिर आहे हे ठरवणे जास्त महत्वाचे आहे. तुमच्या भावना, त्यांच्याशी आम्ही सहमत आहोत. गोरगरिबांना ती लाकडे मिळावी याच्याशी सहमत आहोत. पण त्याहीपेक्षा मा. स्थायी समितीने जो ठराव केला तो तंत्रशुद्ध आहे का? कायदेशिर आहे का? त्याच्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या पहिल्या व्यवस्था केलेल्या आहेत का? तर काहीच नाही. पहिली गोष्ट म्हणजे त्यांनी जो ठराव आणलेला आहे. त्याचा विषय काय होता, तर जळाउ लाकडांचा समान दर ठरविण्याबाबत त्यांनी ठराव काय केलेला आहे. त्या ठरावातच बघा. त्यांनी स्वतः त्रुटी लिहिल्या आहेत. सगळ्यांत पहिले त्यांनी काय म्हटलेले आहे की, या ठरावाला मंजुरी देताना आर्थिक तरतुद उपलब्ध नाही. आर्थिक तरतुद जर उपलब्ध नसेल तर आम्ही आज मंजुरी कसे देणार? मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम ७२ नुसार कुठल्याही विषयाला

आर्थिक प्रशासकिय मंजुरी द्यायची किंवा खर्चाला मंजुरी द्यायची तर सर्वप्रथम त्याला आर्थिक तरतुद करावी लागते. हे त्यांनी स्वतःच म्हटले आहे की, त्याच्यात आर्थिक तरतुद नाही. आर्थिक तरतुद नाही मग मंजुरी कशी देणार? कलम ७२ च्या विरोधात जाणार? दुसरीबाब, त्यांनी स्वतःच त्या ठरावात असे म्हटलेले आहे की, याच्यासाठी पुर्नविनियोजन करावे लागणार आहे. आता ते पुर्नविनियोजन कसे करणार आहेत? त्यांनी जावईशोध लावला की, हॉस्पीटल बांधणे एवढ्या मोठ्या लेखाशिर्षाखाली अमुक एक कोटी रक्कम आहे. त्या मुख्य लेखाशिर्षामधून हा नविन लेखाशिर्ष तयार करायचा. मोफत लाकडे पुरवणे हा लेखाशिर्ष आमच्या आर्थिक बजेटमध्ये नाही. तो लेखाशिर्ष पहिल्यांदा तयार करावा लागेल. त्याच्यानंतर हॉस्पीटल बांधणे या मुख्य लेखाशिर्षा खालून पंचवीस लाखाची रक्कम ह्या ठिकाणी लाकडे पुरविणे या लेखाशिर्षाखाली वर्ग करावी लागेल. मग वर्ग करण्याची कार्यवाही म्हणजे पुर्नविनियोजन करणे. मग पुर्नविनियोजन केलेले नाही. पुर्नविनियोजन करण्यासाठी हा विषय पुन्हा मा. महासभेकडे येणे गरजेचे आहे. त्यांच्या ठरावात या दोन तांत्रिक आणि कायदेशिर त्रुटी आहेत. असे ते स्वतःच म्हणतात. त्याच्यानंतर तीसरी बाब अशी म्हणतात की, त्यांनी जी आकडेवारी घेतलेली आहे. ती आकडेवारी महानगरपालिकेने गोषवाच्यामध्ये दिलेली नाही. त्यांनी आकडेवारी माहितीच्या अधिकारात घेतलेली आहे. पण ते असे सांगत नाहीत की, मृत झालेल्या व्यक्ती या कुठल्या धर्माच्या होत्या. मग त्या सगळ्याच दहन करण्यात आल्या की, त्याच्यातील काही लोक दहन करण्यात आले. काही लोक दफन करण्यात आले. मग त्यांच्याकडे आकडेवारी निश्चित नाही. मग प्रत्येक प्रेतामागे आठशे रुपये खर्च धरून पंचविस लाख रुपये खर्च त्यांनी अपेक्षित धरला आहे. हा खर्च सुद्धा चुकीचा आहे. म्हणजे तोही खर्च बदलण्याची अपेक्षा आहे. या सगळ्या गोष्टींची एवढ्या मोठ्या प्रमाणात जाहिरात बाजी त्यांनी केलेली आहे. ही जाहिरात बाजी केल्यानंतर ठराविक किंवा धर्माच्या लोकांसाठी ही व्यवस्था महानगरपालिका फुकट देते, मग इतर धर्माच्या लोकांनी सुद्धा लोकप्रतिनिधींकडे अशी मागणी केलेली आहे की, दफनविधीसाठी सुद्धा लाकडे लागतात. त्याची माहिती आपल्याला असणे गरजेचे आहे. दहनविधीसाठी लाकडे लागतात. त्याच्यानंतर मुस्लीम समाजाच्या लोकांसाठी सुद्धा कफन लागते. त्यांनी सुद्धा मागणी केली की, आम्हालासुद्धा अशा प्रकारची मोफत सुविधा दिली पाहिजे. मग खिश्चन किंवा इतर धर्माच्या लोकांसाठीसुद्धा अंतिम संस्कारासाठी महानगरपालिकेने मोफत सुविधा पुरवायची असा विषय करायचा झाला तर अशासाठी पुन्हा महानगरपालिकेला एक तर सगळ्या, मागच्या तीन वर्षांमध्ये विविध समाजाचे किंवा धर्माचे किती मृत झाले? त्याच्यानंतर पुढच्या वर्षांमध्ये अंदाजे साधारण किती मृत व्यक्ती असतील? मग त्या सगळ्या लोकांना अंतिम संस्कारासाठी फुकट लाकडे द्यायची असतील, तर मग त्याच्यावर किती खर्च येईल? त्या खर्चाची रक्कम किती ती काढायची. त्याच्यासाठी पहिल्यांदा आर्थिक तरतुद करायची. आर्थिक तरतुद नसेल तर पुर्नविनियोजन करण्यासाठी तो विषय मा. महासभेपुढे आणायचा आणि त्याच्यानंतरच या विषयावर आर्थिक प्रशासकिय मंजुरी मिळू शकेल. डायरेक्ट आर्थिक प्रशासकिय मंजुरी मागता दुसरी बाब अशी आहे की, गरीबाची व्याख्या कोणी ठरवायची? मा. आयुक्त ठरवणार आहेत का की, गरीब कोण श्रीमंत कोण? दुसरी बाब अशी आहे की, एखाद्याच्या घरी मयत झाल्यानंतर त्याची परिस्थिती किती ही गरिबीची असली तरी त्याला एक स्वाभिमान असतो की, माझ्या घरातील एक प्रिय व्यक्ती गेलेली आहे. त्याच्या अंतिम संस्कारासाठी मी लोकांकडून भिक मागणार नाही. किंवा लोकांकडून मदत घेउन माझ्या नातेवाईकांच्या प्रेताची विल्हेवाट लावणार नाही. ज्यांचे कोणाला सोयर-सुतक नाही, ज्यांचे कोणी नाही, जे बेवारस आहेत, या बेवारस प्रेताची काळजी घ्यायला या जागामध्ये किंवा समाजात कोणी नाही, त्या बेवारस प्रेताची विल्हेवाट लावण्याची जबाबदारी अगोदरच कायद्याने पोलिस खात्याला दिलेली आहे आणि पोलिस खाते महापालिकेच्या मदतीने ते करत आहे. त्याच्यामुळे सन्मा. सदस्य श्री. ओमप्रकाश अग्रवालजी यांना त्यांची काळजी करण्याचीसुधा गरज नाही. त्यांनी फार काळजी करू नये आणि त्यांना जर काळजी वाटत असेल तर त्यांच्या धार्मिक संस्थेने सर्वांना मोफत लाकडे पुरवावी. आता त्याठिकाणी ठरावात....

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब, मतदान घ्या. आता विषय झालेला आहे. मतदानाला सुरुवात करा. तरतुद नसेल तर कोर्टात जाऊ.

मा. महापौर :-

चर्चा होऊ द्या. मतदानाची काय घाई आहे?

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

आत्तापर्यंत एवढी चर्चा झाली ना.

जुबेर इनामदार :-

आयुष्य गेले झटापटीमध्ये आणि अंतिम यात्रा फुकट.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब, तुम्ही मतदानाला घ्या. सर्व बोलणे झालेले आहे.

प्रफुल्ल पाटील :-

जेव्हा तुम्ही असा विषय आणता की, एखादी सामाजिक संस्था लाकडे पुरवते. कुठलीही सामाजिक संस्था फुकट लाकडे सर्वसार देत नाहीत.

मॉरस रॉड्रीक्स :-

श्री. खांबित आणि सन्मा. सदस्य श्री. ओमप्रकाश अग्रवाल यांनी याच्यात वाटाधाटी केलेल्या आहेत. म्हणून हा विषय आलेला आहे. हा ठराव पण श्री. खांबित यांनी आणला आहे. तो कसा आणला ते विचारा.

(सभागृहात गोंधळ)

प्रफुल्ल पाटील :-

याच्यामध्ये एकच महत्वाची बाब आहे की, हा विषय भावनात्मक नेऊ नका. आपण एखाद्या धर्माच्या विशिष्ट प्रवर्गासाठी, विशिष्ट प्रवर्ग म्हणजे गरीब, तो आपल्याला माहित नाही की, गरीब कोण आहे, त्याच्यासाठी आपण ही सगळी व्यवस्था करायची. त्याच्यासाठी आपल्याकडे पैसे नाहीत.

मा. महापौर :-

एकूण दोन ठराव आलेले आहेत. मतदान घेणे गरजेचे आहे. सचिव साहेब, मतदानाची प्रक्रिया सुरु करावी.

मॉरस रॉड्रीक्स :-

माझी टेप इकडे चालु करून दाखवा. त्याशिवाय निर्णय घ्यायचा नाही.

नगरसचिव :-

प्रकरण क्र. ६४ करीता दोन ठराव आलेले आहेत. पहिला ठराव सन्मा सदस्य श्री. शरद पाटील....

मॉरस रॉड्रीक्स :-

पहिला ठराव नाही. अगोदर टेप वाजवून दाखवा. तो ठराव नामंजुर आहे.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

सचिव साहेब ठराव करा.

नगरसचिव :-

सन्मा. सदस्य श्री. शरद पाटील सुचक आहेत आणि अनुमोदन श्री. राजेश म्हात्रे आहेत. दुसरा ठराव सुचक श्री. चंद्रकांत म्हात्रे.....

मॉरस रॉड्रीक्स :-

सचिव साहेब, अगोदर टेपींग घ्या की, ठराव काय आहे? ठरावावर सही चुकीची आहे.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौरांनी रुलिंग करा.

प्रफुल्ल पाटील :-

तुम्ही या ठिकाणी विषय लक्षात घ्या की, मा. स्थायी समितीने ठराव आणलेला आहे....

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब, असे ठराव अनेक वेळा झाले. कोर्टात जाऊ घ्या. या ठरावावर मा. आयुक्तांना अधिकार आहेत. चुकीचे झाले असेल तर ते रद्द करतील.

प्रफुल्ल पाटील :-

या ठरावामध्ये त्रुटी आहेत की, आर्थिक तरतुद उपलब्ध नाही.

मा. महापौर :-

आपण जे बोलता, आरोग्यासाठी १४ करोड रुपये होते. असाच विषय मांडला. आपण डायरेक्ट १६ करोडला मंजुरी दिली, त्यावेळेला तसेच होते ना.

(सभागृहात गोंधळ)

मा. महापौर :-

सचिव साहेब, मतदान घ्या.

(सभागृहात गोंधळ)

एस. ए. खान :-

सर्व धर्मियांच्या लोकांना दिले पाहिजे.

नगरसचिव :-

प्रकरण क्र. ६४ करीता आलेल्या दुसऱ्या ठरावाचे मी प्रथम वाचन करतो. मा. स्थायी समिती सभा दि. २१/१०/२००८ प्रकरण क्र. ६६ अन्वये मिरा भाईदर महानगरपालिकांच्या स्मशानभुमीत प्रेत दहनाकरिता जळाउ लाकडे पुरवठा करणे व जळाउ लाकडांचे समान दर निश्चित करणे बाबत विचार विनियम करून निर्णय घेणे असा विषय, विषयपत्रिकेवर घेण्यात आला होता. सदर विषयाबाबत प्रत्यक्षात ठराव क्र. ६१ पारित करण्यात आला आहे. व त्यावरील सुचना मुळ ठरावात समाविष्ट करण्यात आली आहे.

आजच्या महासभेत प्रकरण क्र. ६४ अन्वये स्थायी समिती ठराव क्र. ६१ विचार विनिमय करून निर्णय घेण्यासाठी शिफारस करण्यात आला आहे.

स्थायी समिती दि. ३०/०९/२००८ ठराव क्र. ६१ चे अवलोकन करता खालील बाबी सभागृहाच्या निर्दशनास आणण्यात येत आहे.

- ७) ठराव क्र. ६१ चे संबंधीत प्रकरण क्र. ६६ मधील विषय हा स्मशानभुमीत जळाऊ लाकडे पुरवठा करणे व जळाऊ लाकडांचे समान दर निश्चित करणेबाबत असून मोफत लोकडे पुरविण्याबाबतची बाब मुळ विषयात अंतर्भूत केलेली नाही. सदरची बाब धोरणात्मक असल्याने विषयामध्ये तीचा स्पष्टपणे उल्लेख करणे आवश्यक होते.
- ८) वरील प्रकरण क्र. ६६ मधील विषयाला मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनाकडून गोषवारा देण्यात आलेला नाही. त्यामुळे आर्थिक व कायदेशीर बाजूबाबत प्रशासनाचे निश्चित काय मत आहे याचा बोध होत नाही. माहितीच्या अधिकारात दिलेल्या मृत व्यक्तीच्या संख्येची गणना करून अपेक्षित खर्चाचे निदान केलेले आहे. परंतु, प्रत्यक्षात एकूण मृत व्यक्ती किती व त्यामधील दफन विधी व दहन विधी झालेल्या मृतांची वर्गवारी दिलेली नाही.
- ९) अंदाजपत्रकात या कामी तरतुद नाही असे ठरावातच नमुद आहे. त्यामुळे मुंबई प्रांतिक अधिनियम १९४९ चे कलम ७२ अन्वये अर्थसंकल्पीय तरतुद नसलेल्या कोणत्याही बाबींबर आर्थिक व प्रशासकीय मंजूरी किंवा प्रत्यक्ष खर्च करता येत नाही.
- १०) हॉस्पीटल बांधणे या लेखाशिर्षाखालील रकमेपैकी रु. २५ लाख इतकी रक्कम मोफत लाकडे पुरविणे या नविन लेखाशिर्षाखाली वर्ग करण्यासाठी पुर्नविनियोजन (स्थायी समितीच्या ठरावात पुर्ननियोजन असा चुकीचा शब्द प्रयोग केला आहे असे गृहित धरून) करणे आवश्यक आहे असे ठरावातच नमुद केले आहे. त्यामुळे पुर्नविनियोजनाचा प्रस्ताव महासभेपुढे येणे क्रमप्राप्त ठरते. याबाबत अंतर्गत लेखापरिक्षकांचा कोणताही शेरा किंवा अभिप्राय प्राप्त झालेला नाही.
- ११) ज्या संस्था स्मशानभुमीमध्ये लोकडे उपलब्ध करून देत आहेत त्यांची मागणी किंवा ते पुरवित असलेल्या मोफत सेवेबद्दलची माहिती स्थायी समितीपुढे किंवा महासभेपुढे आलेली नाही.
- १२) स्थायी समितीच्या ठरावानुसार मोफत लाकडे पुरविण्याची जाहिरातबाजी मोठ्या प्रमाणावर झाली असल्याने वेगवेगळ्या समाजाच्या व धर्माच्या नागरीकांकडून लोकप्रतिनिधींकडे त्यांच्या समाजातील किंवा धर्मातील मृतांचे अंतिम संस्कार करण्याची साधने मोफत पुरवावीत अशी मागणी वारंवार होत आहे.

वरील बाबींचा सर्वकश विचार करता तसेच सर्व जातीधर्मसाठी अशा प्रकारची मोफत व्यवस्था करण्यासाठी प्रशासनाने मागील तीन वर्षातील वरील वर्गवारीप्रमाणे झालेल्या मृतांची आकडेवारी घेऊन भविष्यातील मृतांची अंदाजे संख्या ठरवून त्यांच्या अंतिम संस्कारासाठी लागणाऱ्या साधन सामुग्रीचा समावेश करून त्यावरील येणाऱ्या खर्चाचे विवरण तयार करावे व सदरचा विषय अर्थसंकल्पीय तरतुदींसाठी महासभेपुढे आणावा. या ठरावाच्या बाजुने जे असतील त्यांनी हात वर करायचे आहेत, या ठरावाच्या विरोधात जे असतील त्यांनी हात वर करायचे आहेत.

अ.क्र.	ठरावाच्या बाजूने	अ.क्र.	ठरावाच्या विरोधात	तटस्थ
१	गोहिल शानु जोरावरसिंग	१	तिवारी दिव्या अशोक	
२	पाटील उमाताई शाम	२	वैती नर्मदा यशवंत	
३	नलावडे दिनेश दगडू	३	पाटील जयंत महादेव	
४	वेतोस्कर राजेश शंकर	४	म्हात्रे राजेश हरिश्चंद्र	
५	सुनिता कैलास पाटील	५	पाटील ध्रुवकिशोर मन्साराम	
६	पाटील प्रभात प्रकाश	६	फॅरो ग्रिटा स्टीफन	
७	रॉड्रीक्स मॉरस जोसेफ	७	शेख आसिफ गुलाब	
८	सावळे निर्मला बाबुराव	८	गोविंद हेलन जॉर्जी	
९	कुरेश याकुब ईस्माईल	९	डिमेलो बर्नड अल्बर्ट	
१०	भोईर शशिकांत जगन्नाथ	१०	परेरा कॅटलीन एन्थोनी	
११	सुनिता शशिकांत भोईर	११	डॉ. राजेंद्र भवरलाल जैन	
१२	पाटील प्रफुल्ल काशीनाथ	१२	शर्मा भगवती तुगनचंद	
१३	म्हात्रे तुलसीदास दत्तात्रेय	१३	पाटील वंदना मंगेश	
१४	शेख मुसर्रतबानु इब्राहिम	१४	चक्रे वंदना रामदास	
१५	जंगम लक्ष्मण गणपत	१५	माळी हेमा रविंद्र	
१६	सपार उमा विश्वनाथ	१६	हसनाळे जोत्सना जालींदर उर्फ शिंदे पूजा प्रताप	
१७	जुबेर अब्दुल्ला इनामदार	१७	अनिता जयवंत पाटील	
१८	श्रीमती.पुजारी कांचन शेखर	१८	मेहता नरेंद्र लालचंद	

१९	श्री.वासुदेव भास्कर मुंज	१९	वर्षा गिरधर भानुशाली
२०	श्रीमती.सच्यद नुरजहाँ नझर हुसैन	२०	भोईर राजू यशवंत
२१	शेख नुर मोहम्मद ओहमद	२१	जाधव मोहन महादेव
२२	शफीक अहमद सादत खान	२२	सिंह मदन उदितनारायण
२३	भाटकर प्रेरणा प्रमोद	२३	म्हात्रे कल्पना महेश
२४	मर्लिन मर्विन डिसा	२४	पाटील शरद केशव
२५	वैती विजया हेमचंद्र	२५	अग्रवाल ओमप्रकाश गंगाधर
२६	सौ.ठाकूर कल्पना हरिहर	२६	बाविघर सिसिलीया विजय
२७	चंद्रकांत खंडोजी म्हात्रे	२७	सिंग श्रीप्रकाश जिलेदार
२८	श्री.मोदी चंद्रकांत भिकालाल	२८	पांडे स्नेहा शैलेश
२९	भट दिप्ती शेखर	२९	दुबे रामनारायण सदानंद
३०	वैती चंद्रकांत सिताराम	३०	यादव मिरादेवी रामलाल
३१	अनिल दिवाकर सावंत	३१	पाटील प्रविण मोरेश्वर
३२	शेख सलिम दाउद	३२	पाटील अनंत रामचंद्र
३३	हरिश्चंद्र जगन्नाथ म्हात्रे	३३	पालांडे प्रशांत भगवंतराव
३४	व्यास सुधा वासुदेव	३४	गावंड मंदाकिनी आत्माराम
३५	धनेश परशुराम पाटील	३५	म्हात्रे मोहन गोपाळ

दुसरा ठराव आलेला आहे, सुचक श्री. शरद पाटील, अनुमोदन श्री. राजेश म्हात्रे - मिरा भाईदर महानगरपालिका हृदीतील स्मशानभूमीत प्रेत दहनाकरिता रु. १०००/- दराने लाकडे पुरवठा करणेस मा. स्थायी समिती सभा दि. ३०/०९/२००८ ठराव क्र. ६१ अन्वये पारित केलेल्या ठरावानुसार कार्यवाही करण्यास ही सभा मंजूरी देत आहे.

या ठरावाच्या बाजुने जे असतील त्यांनी हात वर करायचे आहेत.

अ.क्र.	ठरावाच्या बाजूने	अ.क्र.	ठरावाच्या विरोधात	तटस्थ
१	तिवारी दिव्या अशोक	१	गोहिल शानु जोरावरसिंग	
२	वैती नर्मदा यशवंत	२	पाटील उमाताई शाम	
३	पाटील जयंत महादेव	३	नलावडे दिनेश दगडू	
४	म्हात्रे राजेश हरिश्चंद्र	४	वैतोस्कर राजेश शंकर	
५	पाटील ध्रुवकिशोर मन्साराम	५	सुनिता कैलास पाटील	
६	फॅरो ग्रिटा स्टीफन	६	पाटील प्रभात प्रकाश	
७	शेख आसिफ गुलाब	७	रॉड्रीक्स मॉरस जोसेफ	
८	गोविंद हेलन जॉर्जी	८	सावळे निर्मला बाबुराव	
९	डिमेलो बर्नड अल्बर्ट	९	कुरेश याकुब इस्माईल	
१०	परेरा कॅटलीन एन्थोनी	१०	भोईर शशिकांत जगन्नाथ	
११	डॉ. राजेंद्र भवरलाल जैन	११	सुनिता शशिकांत भोईर	
१२	शर्मा भगवती तुगनचंद	१२	पाटील प्रफुल्ल काशीनाथ	
१३	पाटील वंदना मंगेश	१३	म्हात्रे तुलसीदास दत्तात्रेय	
१४	चक्रे वंदना रामदास	१४	शेख मुसरतबानु इब्राहिम	
१५	माळी हेमा रविंद्र	१५	जंगम लक्ष्मण गणपत	
१६	हसनाळे जोत्सना जालींदर उर्फ शिंदे पूजा प्रताप	१६	सपार उमा विश्वनाथ	
१७	अनिता जयवंत पाटील	१७	जुबेर अब्दुल्ला इनामदार	
१८	मेहता नरेंद्र लालचंद	१८	श्रीमती.पुजारी कांचन शेखर	
१९	वर्षा गिरधर भानुशाली	१९	श्री.वासुदेव भास्कर मुंज	
२०	भोईर राजू यशवंत	२०	श्रीमती.सच्यद नुरजहाँ नझर हुसैन	
२१	जाधव मोहन महादेव	२१	शेख नुर मोहम्मद ओहमद	
२२	सिंह मदन उदितनारायण	२२	शफीक अहमद सादत खान	
२३	म्हात्रे कल्पना महेश	२३	भाटकर प्रेरणा प्रमोद	
२४	पाटील शरद केशव	२४	मर्लिन मर्विन डिसा	
२५	अग्रवाल ओमप्रकाश गंगाधर	२५	वैती विजया हेमचंद्र	

निरंक

२६	बाविघर सिसिलीया विजय	२६	सौ.ठाकुर कल्पना हरिहर
२७	सिंग श्रीप्रकाश जिलेदार	२७	चंद्रकांत खंडोजी म्हात्रे
२८	पांडे स्नेहा शैलेश	२८	श्री.मोदी चंद्रकांत भिकालाल
२९	दुबे रामनारायण सदानंद	२९	भट दिप्ती शेखर
३०	यादव मिरादेवी रामलाल	३०	वैती चंद्रकांत सिताराम
३१	पाटील प्रविण मोरेश्वर	३१	अनिल दिवाकर सावंत
३२	पाटील अनंत रामचंद्र	३२	शेख सलिम दाउद
३३	पालांडे प्रशांत भगवंतराव	३३	हरिश्चंद्र जगन्नाथ म्हात्रे
३४	गावंड मंदाकिनी आत्माराम	३४	व्यास सुधा वासुदेव
३५	म्हात्रे मोहन गोपाळ	३५	धनेश परशुराम पाटील

आसिफ शेख :-

सुचना त्यामध्ये समाविष्ट केली आहे की नाही? गरजु, मग ते सर्व जातीधर्माचे.

ज्योत्स्ना हसनाळे :-

मा. महापौर साहेब, माझी पण एक सुचना आहे. त्याच्यामध्ये नमुद करा.

नगरसचिव :-

या ठरावाच्या विरोधात जे असतील त्यांनी हात वर करायचे आहेत.

मा. महापौर :-

प्रकरण क्र. ६४ करीता दोन ठराव आलेले आहेत. पहिला ठराव सुचक श्री. शरद पाटील, अनुमोदन श्री. राजेश म्हात्रे. दुसरा ठराव सुचक श्री. चंद्रकांत म्हात्रे, अनुमोदन श्री. धनेश पाटील. दोन्ही बाजुंनी ३५-३५ मतदान झालेले आहे. जर समान मतदान झाले तर पिठासिन अधिकारी म्हणून कास्टींग वोट करता येते. मी माझे कास्टींग वोट श्री. शरद पाटील यांच्या बाजुने करत आहे आणि शरद पाटील यांचा ठराव मंजुर करत आहे. सचिव साहेब, दुसरा विषय घ्या.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब, धन्यवाद। यह न्याय है। ३५-३५ वोट मिलकर आपको कास्टींग वोट का अधिकार दिया। यह आपको धरम के लिए बहोत-बहोत दुआ दिया है। यह राईट आपको ऐसे ही मिलता नही है।

मा. महापौर :-

सचिव साहेब, दुसरा विषय घ्या.

मॉरस रॉड्रीक्स :-

अब टेप लगाने को बोलो। तुम्ही बोलले टेप लावतो. आता लावा. सर्व सभासदांनी ऐकले पाहिजे की, सभापती काय बोललेले आहेत.

मा. महापौर :-

मी कुठे बोललो टेप लावतो? सचिव साहेब, दुसरा विषय घ्या. एक वर्षाचा बराच वेळ लागणार.

मॉरस रॉड्रीक्स :-

एक वर्ष नाही, तीन महिने मे निकालकर देता हू। तीन महिने तक मा. महासभा चलती है। तीन महिने तक ठराव रख सकते है। तीन महिने के बाद क्या ठराव होता है वह आप देखो।

प्रकरण क्र. ६४ :-

मिरा भाईदर महानगरपालिकांच्या स्मशानभूमीत प्रेत दहनाकरिता जळाऊ लाकडे पुरवठा करणे व जळाऊ लाकडांचे समान दर निश्चित करणेबाबत विचार विनिमय करून निर्णय घेणे. (मा. स्थायी समिती सभा दि. ३०/०९/२००८ रोजीचे शिफारस केलेले ठराव क्र. ६१)

ठराव क्र. ५५ :-

मिरा भाईदर महानगरपालिका हृदीतील स्मशानभूमीत प्रेत दहनाकरिता रु. १०००/- दराने लाकडे पुरवठा करणे सा. स्थायी समिती सभा दि. ३०/०९/२००८ ठराव क्र. ६१ अन्वये पारित केलेल्या ठरावानुसार कार्यवाही करण्यास ही सभा मंजूरी देत आहे.

(मा. स्थायी समिती सभा दि. ३०/०९/२००८, प्रकरण क्र. ६६, ठराव क्र. ६१ - मिरा-भाईदर महानगरपालिकेत एकूण १४ स्मशानभूमी असून त्याची देखरेख महानगरपालिकेतर्फे केली जाते. महानगरपालिकेतर्फे प्रेत जळाऊ लाकडांची व्यवस्था नाही तर काही ठिकाणी खाजगी तसेच सावर्जनिक संस्थेकडून केली जात आहे. काही वेळेस लाकडे उपलब्ध नसतात तर काही ठिकाणी लाकडांचा दर वेगवेगळा आहे. मिरा-भाईदर महानगरपालिकेची लोकसंख्या ८ लाखाची असून लोकसंख्या वाढती आहे. मिरा-भाईदर महानगरपालिका हृदीत खालीलप्रमाणे व्यक्ती मृत्यु पावल्या आहेत.

अ.क्र.	सन	मृत व्यक्तिंची संख्या
१	२००६	२७४६
२	२००७	२७२०

सदरहू माहिती ही महानगरपालिकेने माहितीच्या अधिकारात दिली आहे. सर्वसाधारणपणे प्रती प्रतामागे रु. ८००/- सरासरी दर पकडल्यास रु. २५ लाख इतका खर्च अपेक्षित आहे. मुंबई महानगरपालिकेच्या सर्व स्मशानभूमीमध्ये प्रेत दहनाची लाकडे महानगरपालिकेने उपलब्ध केलेली आहेत. काही वेळेस गरीब गरजू नागरीकांकडे लाकडांचे देखील पैसे उपलब्ध नसतात. महानगरपालिकेने सामाजिक कार्य म्हणून महानगरपालिका हृदीतील सर्व स्मशानभूमीत मोफत लाकडे उपलब्ध करण्यांत यावीत. महानगरपालिका अंदाजपत्रकात यावर्षी या कामी तरतूद नाही. तरी देखील ती आवश्यक बाब असल्याने टेभा हॉस्पीटल बांधणे. सदर कामी मोठया प्रमाणावर अंदाजपत्रकात तरतूद केली. आर्थिक वर्षाचे सहा महिने संपले असून तरतूद केलेली रक्कम या वर्षात खर्च होतु शकत नाही. सदरहू शिर्षाखाली रहाणाच्या रक्कमेतून स्मशानभूमी मध्ये लाकडे पुरविणे या कामी तरतूद करण्याच्या दृष्टीने रु. २५ लाख रक्कमेचे पुरनियोजन प्रस्तावास मंजूरी देण्यात येते.

स्मशानभूमीमध्ये ज्या संस्थेतर्फे लाकडे उपलब्ध केली जात आहेत. ती त्या संस्थेनेच उपलब्ध करण्यात यावी व त्याची रक्कम १०००/- (एक हजार रुपये) धनादेश संस्थेच्या नावाने महानगरपालिकेने घ्यावी व ज्या ठिकाणी संस्थेची व्यवस्था नाही अशा ठिकाणी महानगरपालिकेने मोफत लाकडे पूरवावी असा मी ठराव मांडत आहे.

सुचक :- ओमप्रकाश अग्रवाल

सदर ठरावात श्री. मिलन म्हात्रे, नगरसेवक यांनी खालीलप्रमाणे सुचना मांडली.

मिरा-भाईदर महानगरपालिकेने दर ठरविल्याप्रमाणे सर्व स्मशानभूमीत लाकडे पूरवठा करणे, सदर लाकडे योग्य त्या साईजची तोडणे, सदर लाकडाचे वजन व विक्री करणे, वाहतूक करणेसाठी ठेकेदार नेमण्याकरीता निविदा मागविण्यात याव्यात. प्रशासनाने सदर ठेकेदाराबरोबर योग्य अटीशर्तीचा करारनामा करण्यात यावा.)

सुचक :- श्री. शरद पाटील

अनुमोदक :- श्री. राजेश म्हात्रे

सदर ठरावामध्ये सुचक सन्मा. सदस्य श्री. आसिफ शेख अनुमोदक सन्मा. सदस्या श्रीम. ज्योत्स्ना हसनाळे यांनी खालीलप्रमाणे सुचना मांडली.

सदर ठरावात शहरातील व ग्रामीण, आदिवासी, झोपडपट्टीतील गोर-गरीब व आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत व सर्व जातीच्या व गरजू नागरीकांना मोफतपणे लाकडे पुरवठा करणे व दफनकरिता देखील मोफत व्यवस्था करण्यात यावी अशी सुचना मांडत आहे. तसेच मोफत लाकडे देण्याकरिता नगरसेवक अथवा लोकप्रतिनिधी यांची शिफारस पत्र घेऊन दहन दाखला देणाच्या महानगरपालिकेच्या कर्मचारी / अधिकारी यांनी नोंद करून कार्यवाही करावी.

अ.क्र.	ठरावाच्या बाजूने	अ.क्र.	ठरावाच्या विरोधात	तटस्थ
१	तिवारी दिव्या अशोक	१	गोहिल शानु जोरावरसिंग	
२	वैती नर्मदा यशवंत	२	पाटील उमाताई शाम	
३	पाटील जयंत महादेव	३	नलावडे दिनेश दगडू	
४	म्हात्रे राजेश हरिशंद्र	४	वेतोस्कर राजेश शंकर	
५	पाटील ध्रुवकिशोर मन्साराम	५	सुनिता कैलास पाटील	
६	फॅरो ग्रिटा स्टीफन	६	पाटील प्रभात प्रकाश	
७	शेख आसिफ गुलाब	७	रॉड्रीक्स मॉरस जोसेफ	
८	गोविंद हेलन जॉर्जी	८	सावळे निर्मला बाबुराव	
९	डिमेलो बर्नड अल्बर्ट	९	कुरेश याकुब ईस्माईल	
१०	परेरा कॅटलीन एन्थोनी	१०	भोईर शशिकांत जगन्नाथ	
११	डॉ. राजेंद्र भवरलाल जैन	११	सुनिता शशिकांत भोईर	
१२	शर्मा भगवती तुगनचंद	१२	पाटील प्रफुल्ल काशीनाथ	
१३	पाटील वंदना मंगेश	१३	म्हात्रे तुलसीदास दत्तात्रेय	
१४	चक्रे वंदना रामदास	१४	शेख मुसरतबानु इब्राहिम	
१५	माळी हेमा रविंद्र	१५	जंगम लक्ष्मण गणपत	
१६	हसनाळे जोत्सना जालींदर उर्फ शिंदे पूजा प्रताप	१६	सपार उमा विश्वनाथ	
१७	अनिता जयवंत पाटील	१७	जुबेर अब्दुल्ला इनामदार	
१८	मेहता नरेंद्र लालचंद	१८	श्रीमती.पुजारी कांचन शेखर	
१९	वर्षा गिरधर भानुशाली	१९	श्री.वासुदेव भास्कर मुंज	

२०	भोईर राजू यशवंत	२०	श्रीमती.सख्यद नुरजहाँ नझर हुसैन
२१	जाधव मोहन महादेव	२१	शेख नुर मोहम्मद ओहमद
२२	सिंह मदन उदितनारायण	२२	शफीक अहमद सादत खान
२३	म्हात्रे कल्यना महेश	२३	भाटकर प्रेरणा प्रमोद
२४	पाटील शरद केशव	२४	मर्लिन मर्विन डिसा
२५	अग्रवाल ओमप्रकाश गंगाधर	२५	वैती विजया हेमचंद्र
२६	बाविघर सिसिलीया विजय	२६	सौ.ठाकुर कल्यना हरिहर
२७	सिंग श्रीप्रकाश जिलेदार	२७	चंद्रकांत खडोजी म्हात्रे
२८	पांडे स्नेहा शैलेश	२८	श्री.मोदी चंद्रकांत भिकालाल
२९	दुबे रामनारायण सदानन्द	२९	भट दिप्ती शेखर
३०	यादव मिरादेवी रामलाल	३०	वैती चंद्रकांत सिताराम
३१	पाटील प्रविण मोरेश्वर	३१	अनिल दिवाकर सावंत
३२	पाटील अनंत रामचंद्र	३२	शेख सलिम दाउद
३३	पालांडे प्रशांत भगवंतराव	३३	हरिश्चंद्र जगन्नाथ म्हात्रे
३४	गावंड मंदाकिनी आत्माराम	३४	व्यास सुधा वासुदेव
३५	म्हात्रे मोहन गोपाळ	३५	धनेश परशुराम पाटील
३६	निर्णयक मत :- श्री. नरेंद्र मेहता (महापौर)		

ठराव बहुमताने मंजुर

सही/-
महापौर
मिरा भाईदर महानगरपालिका

नगरसचिव :-

प्रकरण क्र. ६५, मिरा भाईदर महानगरपालिका शहरासाठीच्या मंजुर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करणेबाबत.

शशिकांत भोईर :-

मा. महापौर साहेब, आत्ता तो ठराव झाला. तो विरोधात गेला, कोण मताला गेला आणि तुम्ही कास्टिंग वोट दिले. पण प्रशासनाला तरी विचारा. ७२(१) च्या खाली.....

मा. महापौर :-

मा. आयुक्त साहेब, बघतील की, ते योग्य आहे की नाही.

एस. ए. खान :-

मिरा भाईदर शहराची विकास योजना विकास नियंत्रण नियमावलीसह शासन अधिसुचना क्र. टी.पी.एस.-१२९६/८४७/सीआर-१६२/९६/युडी-१२, दि. १४/०५/१७ अन्वये व वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासन अधिसुचना क्र. टी.पी.एस.-१२९८/नपा/सीआर-८९/९८/युडी-१२, दि. २५/०८/२००० अन्वये मंजुर करण्यात आलेली असून ती अनुक्रमे दि. १५/०७/१७ व दि. १५/१०/२००० पासून अंमलात आलेली आहे.

या मंजुर विकास नियंत्रण नियमावली मधील Appendix-I व विनियम ३२(५) प्रमाणे अल्प उत्तन्नधारक गटासाठी (LIG) व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी (EWS) तसेच मध्यम उत्पन्न गटधारकांसाठीच्या (MIG) गृहसंकुलाच्या मंजूरीसाठी नियमावली मंजुर करण्यात आलेली आहे. या नियमा व्यतिरिक्त अशा प्रकारच्या गटासाठी मा. शासनाने दि. २३/०७/२००७ अन्वये धोरण निश्चित केल्याचे व त्याप्रमाणे विनियम मंजुर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये सामाविष्ट करणेबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वयेची कार्यवाही करणेबाबत मा. शासनाने पत्र क्र. टिपीबी-४३०७/२२२६/सीआर-३३४/२००७/युडी-११, दि. १७/०७/२००८ च्या आदेशान्वये खालीलप्रमाणे निर्देश दिलेले आहेत.

१. २००० चौ.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त जागेची उपविभागणी करताना खालील प्रमाणे सक्तीची तरतुद करण्यात यावी.
  - अ. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी / अल्प उत्पन्नधारक गटासाठी ३० ते ५० चौ.मी. आकाराचे भुखंड एकूण भुखंडाच्या ९० टक्के
  - ब. ५० ते १०० चौ.मी. चे भुखंड एकूण भुखंडाच्या ९० टक्के.
२. ४००० चौ.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त जमिनीच्या लेआउटमध्ये खालील प्रमाणे सक्तीची तरतुद करण्यात यावी.

अ. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक / अल्प उत्पन्नधारक गटासाठी प्रत्येकी (३० ते ४० चौ.मी.) आकाराच्या सदनिका आणि मध्यम उत्पन्न गटासाठी (४१ ते ६० चौ.मी.) आकाराच्या सदनिका एकूण जमिनीच्या १० टक्के इतक्या प्रस्तावित करण्यात याव्यात.

शासनाच्या दि. १७/०७/२००८ च्या आदेशाचे पालन करताना वरील प्रमाणे विकास नियंत्रण नियमावलीत नव्याने समाविष्ट करावयाच्या नियमांची सुचना आदेशाच्या तारखेच्या ९० दिवसांच्या आत प्रसिद्ध करून सुचना व हरकती मागविण्यात याव्यात, असे आदेशात नमुद केलेले आहे. तथापी सदर आदेशाची अंमलबजावणी करण्यासाठी विषय प्रश्नासनाने आजच्या महासभेपुढे ठेवल्याने महासभेच्या मंजूरीच्या दिनांक पासून १० दिवसांच्या आत अशा सुचना प्रसिद्ध कराव्यात.

मंजूर विकास नियमावलीमध्ये व मिरा भाईदर विकास नियंत्रण नियमावली २००६ (प्रारूप फेरबदल) मध्ये वरील प्रमाणे नियम समाविष्ट करण्यात यावेत. व महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) नुसार कारवाई पूर्ण करून फेरबदलाचा प्रस्ताव शासनाकडे अंतिम मंजूरीसाठी पाठविण्यात यावा.

याकुब कुरेशी :-

सदर ठरावाला माझे अनुमोदन आहे.

जयंत पाटील :-

मा. महापौर साहेब, मला ठराव मांडायचा आहे. मिरा भाईदर शहराची विकास योजना विकास नियंत्रण नियमावलीसह शासन अधिसूचना क्र. टीपीएस-१२९६/८४७/सीआर-१६२/९६/युडी-१२, दि.१४/०५/९७ अन्वये व वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासन अधिसूचना क्र. टीपीएस-१२९८/नपा/सीआर-८९/९८/युडी-१२, दि.२५/०८/२००० अन्वये मंजूर करण्यात आलेली असून ती अनुक्रमे दि.१५/०७/९७ व दि.१५/१०/२००० पासून अंमलात आलेली आहे.

या मंजूर विकास नियंत्रण नियमावली मधील Appendix-I व विनियम ३२(५) प्रमाणे अल्प उत्पन्नधारक गटासाठी (LIG) व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी (EWS) तसेच मध्यम उत्पन्न गटधाराकांसाठीच्या (MIG) गृहसंकुलाच्या मंजूरीसाठी नियमावली मंजूर करण्यात आलेली आहे. या नियमा व्यतिरिक्त अशा प्रकारच्या गटासाठी मा. शासनाने दि.२३/०७/२००७ अन्वये धोरण निश्चित केल्याचे व त्याप्रमाणे विनियम मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये सामाविष्ट करणेबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वयेची कार्यवाही करणेबाबत मा. शासनाने पत्र क्र. टीपीबी-४३०७/२२२६/सीआर-३३४/२००७/युडी-११, दि.१७/०७/२००८ च्या आदेशान्वये खालीलप्रमाणे निर्देश दिलेले आहेत.

1) For the sub-division of the land admeasuring 2000 sq.mt. and more, following provision shall be compulsorily provided –

- (a) 10% area in the form of 30 to 50 sq.mt. plots for EWS/LIG.
- (b) 10% area in the form of 50 to 100 sq.mt. plots.

2) For the layout of the land, admeasuring 4000 sq.mt. and more, following provision shall be compulsorily provided –

- a) 10% tenements shall be proposed for each EWS/LIG Group (30 to 40 sq.mt.) and MIG Group (41 to 60 sq.mt.)

सबब सदरबाबतीत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) प्रमाणे फेरबदलाची कार्यवाही करणेस तसेच सुचना व हरकती मागविणेस ही सभा प्राथमिक मंजूरी देत आहे. ज्योत्स्ना हसनाळे :-

या ठरावाला माझे अनुमोदन आहे.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, हा जो ६५ नंबरचा ठराव आलेला आहे, १० टक्के रिझर्वेशन फॉर एल.आय.जी., एम.आय.जी. दोन ठराव आलेले आहेत. त्याबदल मला प्रश्नासनाकडून एक खुलासा पाहिजे. तुम्ही हे जे दहा-दहा टक्के रिझर्वेशन ठेवणार आहात, फॉर द विकर सेक्षन ऑफ द सोसायटी, त्याची मालकी कोणाकडे असणार आहे? हू व्हिल गोईग टू अलॉट दॅट प्लॉट.

मा. आयुक्त :-

ह्या टेनामेन्ट्स कोणाला द्यायचा असा प्रश्न आहे ना?

अनिल सावंत :-

बरोबर.

मा. आयुक्त :-

आता त्याच्यामध्ये सांगितल्याप्रमाणे ज्याअर्थी टेनामेंटची साईज फार छोटी आहे. त्यामुळे तीस ते पन्नास स्क्वेअर मिटर आणि पन्नास ते शंभर स्क्वेअर मिटर, पहिल्या दोन हजारापेक्षा कमीमध्ये आणि चार हजार पर्यंत ४१ ते ६० स्क्वेअर मीटर आणि ३० ते ४० स्क्वेअर मीटर. ज्याअर्थी एवढ्या छोट्या टेनामेन्टस आहेत. त्याअर्थी त्या मीडल इन्कम ग्रुप, लोअर इन्कम ग्रुपसाठीच असते. तर त्या त्यांनी खरेदी कराव्या अशी अपेक्षा आहे. पण त्याचे नियंत्रण वगैरे काही होणार नाही. महानगरपालिकेमार्फत त्याचे अलॉटमेन्ट होईल किंवा गर्हमेन्टमार्फत होईल किंवा पाच-दहा टक्के जसे आपल्याकडे यु.एल.सी. मध्ये होते, तसा हा प्रकार नाही.

अनिल सावंत :-

पण याच्यामध्ये जे रिझर्वेशन आहे, डॅट इज फॉर प्लॉट ऑर.....

मा. महापौर :-

प्लॉट म्हणजे त्यांनी नक्की काय करायचे? तुम्ही एखादा प्लॉट आरक्षित ठेवल्यानंतर...

मा. आयुक्त :-

यु.एल.सी. मध्ये कसे होते की, त्याच्यामध्ये टेनामेन्टची साईजपण रिस्ट्रीक्टेड होती आणि त्याच्यामध्ये सुरुवातीला १० टक्के नंतर ५ टक्के शासन घेत होते. तथापी, याच्यामध्ये फक्त शासनाचे धोरण आणि लॉजीक एवढेच आहे की, लोअर इन्कम ग्रुपला, मिडल इन्कम ग्रुपला, गरीबांसाठी घरांची अक्षेलेबिलीटी व्हावी. स्टॉक क्रिएट व्हावा आणि त्या अनुषंगाने त्यांनी हा स्टॉक क्रिएट करण्याचा प्रयत्न केला.

मा. महापौर :-

साहेब, हे प्लॉट आहेत, फ्लॅट नाही. तीस मीटरचा आपण प्लॉट ठेवला तर त्याच्यामध्ये नक्की काय बसणार? तीस मीटरमध्ये आपण घराची साईड मार्जीन सोडली तर काही बसणार नाही.

मा. आयुक्त :-

चार हजाराच्या वरच्या टेनामेन्टस्चा स्पष्ट उल्लेख आहे.

मा. महापौर :-

इकडे उलटे केले आहे. म्हणजे एखादा मोठा प्लॉट असला तर जागा सोडणे शक्य आहे. छोट्या प्लॉटमध्ये आपण सांगितले की, तीस-तीस मीटरचे १० टक्के प्लॉट सोडा. तर ते अशक्य आहे आणि सोडल्यानंतर त्याच्यामध्ये आपण कुठलीही परवानगी देणार आहेत का? समजा दखाद्या विकर सेक्षनसाठी असेल. आपण इंडिव्युजअल घराला त्याच्यामध्ये परवानगी देणार आहात का? ३०० फीटमध्ये घर बसेल का?

मा. आयुक्त :-

ठिक आहे. सध्या जे दिसते त्याच्यामध्ये थोडी डिस्क्युपन्सी दिसते. आपण याच्यामध्ये शासनाला रेफरन्स करू या.

अनिल सावंत :-

मा. आयुक्त साहेब, प्रॅक्टीकली ते पॉसीबल आहे का? असे मी विचारतो. तुमचा दोन हजार स्क्वेअर मिटरचा मोठा प्लॉट असेल. त्याच्यामध्ये जे रिझर्वेशन आहे.....

मा. आयुक्त :-

म्हणूनच सांगतो, आपल्याला बँक रेफरन्स करावे लागेल असे दिसते. परंतु, हे प्लॉटच्या ऐवजी अँकव्युअली ते फ्लॅट किंवा टेनामेन्टस आहेत असे माझे स्वतःचे मत आहे.

अनिल सावंत :-

इकडे प्लॉट, स्पेसिफीक म्हंटले आहे. गर्हमेन्ट जी.आर. मध्ये पण प्लॉट असे म्हटले आहे.

चंद्रकांत वैती :-

साहेब, याच्यामध्ये अवघड दुखणे असे आहे की, हे तीन विषय आलेले आहेत आणि या तीन विषयाबदल, त्याच्यमध्ये नगरसेवकांना कोणाला प्रतिष्ठा करण्याचे कारण नाही. या विषयचा नेमका खुलासा सभागृहाने प्रथम करायला पाहिजे. सभागृहाची माहिती काय आहे? प्रशासनाकडून आपण काय माहिती देउ इच्छितो? कारण हे शासनाचे परिपत्रक आहे. ते आपण मानु. पण त्याच्यापासून उद्या नेमका कोणाला फायदा होणार आहे किंवा कोणाला नुकसान होणार आहे? आत्तापर्यंत आपला जो डेव्हलपमेंट प्लान मंजुर आहे. आपले जे डी.सी. रुल आहेत, त्या पद्धतीने विशेष त्या डी.सी. रुलला, त्या डेव्हलप प्लानला हा कुठे फायदेशीर आहे. समर्पक आहे की, विरोधात आहे? नेमके काय तो खुलासा प्रशासनाकडून व्हावा आणि आपण नेमका त्यावेळेला विषय आणला आहे जेव्हा त्याच्यातील तज्ज्ञ व्यक्ती जो कोण अधिकारी असायला पाहिजे. ते अधिकारी मला वाटते कालच जॉर्झ झाले असे मी ऐकले. तर त्याच्याकडून पहिल्यांदा खुलासा झाला पाहिजे की, परिपत्रके शासनाकडून आलेली आहेत आणि आपण ती या सभेमध्ये घेणे मला काही बरोबर वाटत नाही. आपण जर यांच्याकडून तीन विषयांचा स्पष्ट खुलासा, माझे सभागृहाला मत आहे. कारण याच्यामध्ये कोणाचे काही व्यक्तीगत मत असण्याचे किंवा रोष असण्याचे कारण नाही. परंतु, पूर्ण माहितीसह हे विषय आणले पाहिजेत. कारण, याच्यामध्ये काही ठिकाणी लेआउट म्हंटले आहे. लेआउट म्हणजे एखाद्या कॉम्प्लेक्सचा लेआउट असे म्हणायचे आहे की, आपला डेव्हलपमेन्ट प्लान म्हणायचा आहे. ओपन स्पेसच्या बाबतीमध्ये पण आपण काय करणार आहोत? समजा एखादे कॉम्प्लेक्स बांधलेले आहे आणि त्याने जी आर.जी. ची लाईन

ठवेलेली आहे. उद्या त्याने त्या शेतकऱ्यांच्या नावाने पुर्नपरवानगी मागायची आणि मोकळ्या असलेल्या जागेमध्ये पुन्हा एक बिल्डिंग बांधायची, टॉवर बांधायचा. बाहेरुन आपण त्याच्यावर टी.डी.आर. लोड करायचा, असे होउ शकते. त्याच्यामध्ये प्रशासनाने सभागृहाला व्यक्तीगत माहिती दिल्याशिवाय सभागृहाने पण याच्यामध्ये फार भाग घ्यावा असे मला वाटत नाही.

मा. महापौर :-

विषय पेन्डीग ठेवायचे का?

चंद्रकांत वैती :-

प्रशासनाची याच्या बद्दलची पूर्ण माहिती नसेल तर प्रशासनाने पुढे नंतर विषय आणावे. एवढे घार्डचे नाही. मा. श्री. प्रफुल्ल पाटील साहेबांनी सांगितले की, आपल्याला १० दिवसांच्या आता या विषयावर शासनाकडून कुठचेही परिपत्रक आल्यानंतर १० दिवसात स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या मा. महासभेची मान्यता घ्यायला पाहिजे होती. आपला तो विषय निघून गेलेला आहे. पण जर आपण करत असाल तर हे विषय एखाद्या गोष्टीशी फार निगडीत आहेत किंवा प्रशासनाचे असे काय मत आहे तर प्रशासनाने सांगावे. नसेल तर प्रशासनाने या विषयामध्ये काही गोष्टी खुलासेवार लिहायला पाहिजे होत्या की, नेमके याच्यामुळे.....

राजेंद्र जैन :-

मा. महासभा मे लेने की.....

मा. महापौर :-

मा. महासभा मे निर्णय लेकर ऑब्जेक्शन, सजेशन माँगना था ऐसा विषय है।

प्रफुल्ल पाटील :-

सर्वांत महत्वाचे म्हणजे प्रकरण क्र. ६५, ६६ आणि ६७ या तिन्ही बाबतचे जे डायरेक्शन किंवा ऑर्डर गर्हमेन्टचे आहेत. त्याची तारीख १७ जुलै २००८ अणि त्याच ॲर्डरच्या मागच्या पानावर स्पष्ट लिहलेले आहे की, १० दिवसांच्या आतमध्ये सजेशन, ऑब्लेक्शन मागवावे. आता ती ॲर्डर आज आली. १७ ऑगस्ट २००८ चा आदेश एक वर्षांनी या मा. महासभेपुढे आलेला आहे. म्हणजे पंधरा महिन्यापेक्षा जास्त कालावधी लोटला. तरी नव्वद दिवसांचा कालावधी लोटलेला आहे. मग १० दिवसांचा कालावधी लोटल्यानंतर आज मा. महासभेकडून आपण ही अपेक्षा करता. मग तुम्ही सजेशन, ऑब्जेक्शन कधी मागवणार?

मा. महापौर :-

मग आपण एक काम करु या, याच्यावर जेवढे विषय आहेत, आपण सजेशन ऑब्जेक्शन मागवून घेऊ या आणि आपण सर्वांना रितसर पूर्ण माहिती देउ या.

प्रफुल्ल पाटील :-

सजेशन, ऑब्जेक्शन मागविण्यासाठी पहिले ठरावाला प्राथमिक मंजुरी द्यावी लागेल.

मा. महापौर :-

माझे तेच म्हणणे आहे की, या ठरावाला आपण प्राथमिक मान्यता द्यावी.

प्रफुल्ल पाटील :-

प्राथमिक मसुद्याला मंजुरी द्यावी लागेल. परंतु.....

मा. महापौर :-

मग ते दिलेले आहे. सन्मा. सदस्य श्री. जयंत पाटील यांनी सांगितले की, प्राथमिक मान्यता द्यावी. मग तो ठराव स्विकारावा का?

प्रफुल्ल पाटील :-

दोन ठराव गेले आहेत.

मा. महापौर :-

दोन ठराव आहेत. आपला ठराव आला आहे की, त्याच्यावर कार्यवाही करून शासनाला पाठवावे. यांचा जो ठराव आला आहे त्याला प्राथमिक परवानगी दिलेली आहे. मान्यतेसह सजेशन, ऑब्जेक्शनसाठी मंजुरी दिलेली आहे. तर आपण दोन्ही ठराव क्लब करु या. त्याच्यामध्ये सुचक, अनुमोदक करून घेऊ.

प्रफुल्ल पाटील :-

दोन्ही विषय एकच आहेत. पण याचा पुढचा विषय जो आहे तो महत्वाचा विषय असा आहे.....

मा. महापौर :-

मग हा विषय मंजुर ना.

प्रफुल्ल पाटील :-

तो मंजुर.

मा. महापौर :-

सचिव साहेब, मा. आयुक्त साहेब, हे दोन्ही विषय क्लब करून याच्यामध्ये आपण सजेशन, ऑब्जेक्शन मागवून रितसर पूर्ण माहिती सभागृहाला देउन त्यांची मान्यता घेउन शासनाला पाठवून देउ.

शशिकांत भोईर :-

मा. महापौर साहेब, या विषयाला अनुसरुन मी बोलतो. आपल्या या अजेंड्यामध्ये, विषयपत्रिकेवर आपण विषय घेतो. प्रश्नोत्तराचा तास, मागील सभेमध्ये इतिवृत्तांत, सर्व निवडणूका, सर्व नियुक्त्या, मध्यप्रश्न त्याप्रमाणे स्थायी समिती, परिवहन व विशेष समित्यांचे ठराव असे आपण वर्गवारित घेतो आणि त्यानंतर शिक्षण मंडळाची पत्रे, आयुक्तांकडील पत्रे असे आपण मुद्देसूद सर्व गोषवारे घेतो. पण शासनाकडील परिपत्रक किंवा शासकीय अधिकाऱ्यांची पत्रे याच्यावर जर हे पत्र आपल्याला १७ जुलै २००८ ला आले असेल आणि ११ जून २००८ ला आले आहे. पण ही पत्र आज उशिरा का आली? तीन महिन्यानंतर का आली याचा खुलासा प्रशासनाने करावा कारण आज जे....

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य श्री. शशिकांत भोईर साहेब आपला विषय समजलेला आहे.

शशिकांत भोईर :-

त्यालाच अनुषंगून मी बोलतो. आणखीन एक शासनाचे परिपत्रक ६ ऑक्टोबर २००८ चे आलेले आहे की, केंद्र शासनाने आणि राज्य शासनाचे जे कर्मचारी आहेत, त्यांना सहावा वेतन आयोग जो मंजूर केलेला आहे. त्याच्या अनुषंगाने दहा हजार रुपयांचा अग्रीम प्रत्येक कर्मचाऱ्याला द्यायचा आहे. मग हे पत्र का आले नाही? तुम्ही अग्रीम देणार आहात की नाही? याचा मला खुलासा करावा कारण तुमची पत्र प्रत्येक सभेला येत नाहीत. प्रत्येक सभेला पत्र यायला पाहिजे. जर आपण विषयाच्या अनुषंगाने विषय घेत असू तर हे पत्र घ्यायला पाहिजे होते आणि दहा हजाराचा जो अग्रीम आहे तो त्यांना द्यावा अशी मी आपणांस विनंती करतो.

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य श्री. शशिकांत भोईर साहेब आपण जो प्रश्न उपस्थित केला ते पत्र आपल्याला शासनाचे परिपत्रकमध्ये द्यायचे होते. तो विषय मा. महासभेपुढे आणायचा होता म्हणून ते पत्र आपल्याला पोहोचलेले नाही आणि यापुढे मा. आयुक्त साहेब, जरी विषय नंतर द्यायचे असतील तरी आपल्याला शासनाकडून जे काही परिपत्रक आलेले आहेत. त्याच्यासोबत ती कॉपी देण्यात यावी. दुसरा सहावा वेतन आयोगाचा जो प्रश्न उपस्थित केला आहे....

शशिकांत भोईर :-

शासनाच्या परिपत्रकानुसार दिवाळीपूर्वी प्रत्येक कर्मचाऱ्याला दहा हजार रुपये अग्रीम मिळवून द्यावे.

मा. आयुक्त :-

मी सन्मा. सभागृहाला सांगू इच्छितो की आपण मान्य केल्याप्रमाणे आपण दिवाळीचा बोनस दिलेला आहे आणि तो आपण दिवाळीपूर्वी देत आहोत याचा अर्थ हे दहा हजार रुपये मिनिमम किंवा जो काही पे आहे तो द्यायचा नाही असे मत नाही. परंतु आपल्याकडे राज्य शासनाने आत्ता तुमच्या माहितीस्तव सांगतो, केंद्र शासनाने ऑलरेडी सहावा वेतन आयोग लागू केला. पण तरी राज्य शासनाने केलेला नाही. राज्य शासन परत त्याला मान्यता देईल. मग राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना करायला सांगेल. आणि त्यानंतर मा. महासभा आपली आहे. आपण महानगरपालिकेला तो करायला सांगणार आहोत.

शशिकांत भोईर :-

पण त्या आदेशामध्ये नाही की मा. महासभेने मंजूरी द्यावी त्याच्यात शेवटी बघा, डायरेक्ट लिहिलेले आहे, शेवटी सर्व लिहिलेले आहे. आदेश जिल्हा परिषद, कृषी तर विद्यापिठे, त्यांच्याशी संलग्न असलेले शासन, अनुदानित अशासकीय.....

मा. आयुक्त :-

सन्मा. सदस्य श्री. शशिकांत भोईर साहेब, त्यांनी नगरपरिषदांच्या उल्लेख केलेला आहे. चूकून महानगरपालिका राहिले असेल. मी सांगतो ते तुम्ही ऐकून घ्या. आपल्याला सहावा वेतन आयोग लावायचा की नाही हे मा. महासभेसमोर नेउन ठरवावे लागेल. त्यासाठी आपण पुढच्या वेळेस मा. महासभेसमोर येउ मला सन्मा. सभागृहाला एवढीच विनंती करायची आहे की आजच्या मा. महासभेत तो विषय नाही. नोव्हेंबर महिन्याच्या मा. महासभेला आम्ही हा विषय आणतो. त्याच्यावर आपण साधक बाधक चर्चा करून निर्णय घेउ.

शशिकांत भोईर :-

शासनाचा निर्णयच तसा दिलेला आहे तुम्ही तो पाहिजे तर वाचा.

मा. आयुक्त :-

शासनाने तो शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी घेतलेला आहे. महानगरपालिकेला जेव्हा महानगरपालिका कर्मचाऱ्यांसाठी घ्यायचा असेल तर आपल्यासाठी आपणच शासन आहात हे सभागृह. त्याला निर्णय घ्यावा लागेल. तो आपण घेउ एवढेच माझे म्हणणे आहे. आणि दिवाळीच्या आधी किंवा दिवाळीच्या नंतर देऊ.

मा. महापौर :-

मा. आयुक्त साहेब पुढच्या सभेला तो विषय घ्यावा. सचिव साहेब पुढचा विषय घ्या.

प्रकरण क्र. ६५ :-

मिरा भाईदर महानगरपालिका शहरासाठीच्या मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करणेबाबत.

ठराव क्र. ५६ :-

मिरा भाईदर शहराची विकास योजना विकास नियंत्रण नियमावलीसह शासन अधिसुचना क्र. टी.पी.एस.-१२९६/८४७/सीआर-१६२/९६/युडी-१२, दि. १४/०५/१७ अन्वये व वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासन अधिसुचना क्र. टी.पी.एस.-१२९८/नपा/सीआर-८९/९८/युडी-१२, दि. २५/०८/२००० अन्वये मंजूर करण्यात आलेली असून ती अनुक्रमे दि. १५/०७/१७ व दि. १५/१०/२००० पासून अंमलात आलेली आहे.

या मंजूर विकास नियंत्रण नियमावली मधील Appendix-I व विनियम ३२(५) प्रमाणे अल्प उत्पन्नधारक गटासाठी (LIG) व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी (EWS) तसेच मध्यम उत्पन्न गटधाराकांसाठीच्या (MIG) गृहसंकुलाच्या मंजूरीसाठी नियमावली मंजूर करण्यात आलेली आहे. या नियमा व्यतिरिक्त अशा प्रकारच्या गटासाठी मा. शासनाने दि. २३/०७/२००७ अन्वये धोरण निश्चित केल्याचे व त्याप्रमाणे विनियम मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये सामाविष्ट करणेबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वयेची कार्यवाही करणेबाबत मा. शासनाने पत्र क्र. टिपीबी-४३०७/२२२६/सीआर-३३४/२००७/युडी-११, दि. १७/०७/२००८ च्या आदेशान्वये खालीलप्रमाणे निर्देश दिलेले आहेत.

३. २००० चौ.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त जागेची उपविभागणी करताना खालील प्रमाणे सक्तीची तरतुद करण्यात यावी.

अ. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी / अल्प उत्पन्नधारक गटासाठी ३० ते ५० चौ.मी. आकाराचे भुखंड एकूण भुखंडाच्या १० टक्के

ब. ५० ते १०० चौ.मी. चे भुखंड एकूण भुखंडाच्या १० टक्के.

४. ४००० चौ.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त जमिनीच्या लेआउटमध्ये खालील प्रमाणे सक्तीची तरतुद करण्यात यावी.

अ. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक / अल्प उत्पन्नधारक गटासाठी प्रत्येकी (३० ते ४० चौ.मी.) आकाराच्या सदनिका आणि मध्यम उत्पन्न गटासाठी (४१ ते ६० चौ.मी.) आकाराच्या सदनिका एकूण जमिनीच्या १० टक्के इतक्या प्रस्तावित करण्यात याव्यात.

शासनाच्या दि. १७/०७/२००८ च्या आदेशाचे पालन करताना वरील प्रमाणे विकास नियंत्रण नियमावलीत नव्याने समाविष्ट करावयाच्या नियमांची सुचना आदेशाच्या तारखेच्या १० दिवसांच्या आत प्रसिद्ध करून सुचना व हरकती मागविण्यात याव्यात, असे आदेशात नमुद केलेले आहे. तथापी सदर आदेशाची अंमलबजावणी करण्यासाठी विषय प्रश्नासनाने आजच्या महासभेपुढे ठेवल्याने महासभेच्या मंजूरीच्या दिनांका पासून १० दिवसांच्या आत अशा सुचना प्रसिद्ध कराव्यात.

मंजूर विकास नियमावलीमध्ये व मिरा भाईदर विकास नियमावली २००६ (प्रारूप फेरबदल) मध्ये वरील प्रमाणे नियम समाविष्ट करण्यात यावेत. व महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) नुसार कारवाई पूर्ण करून फेरबदलाचा प्रस्ताव शासनाकडे अंतिम मंजूरीसाठी पाठविण्यात यावा.

सुचक :- श्री. एस. ए. खान

अनुमोदक :- श्री. जयंत पाटील

ठराव सर्वानुमते मंजूर

सही/-

महापौर

मिरा भाईदर महानगरपालिका

नगरसचिव :-

प्रकरण क्र. ६६, मिरा भाईदर महानगरपालिका शहरासाठीच्या मंजूर विकास योजनेमधील खुल्या जागेबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करणेबाबत.

प्रफुल्ल पाटील :-

हा विषय पुढच्या मा. महासभेपुढे आणावा असे आम्ही मांडणार आहे. पण त्याच्यापूर्वी आता जर तुम्ही नीट काही माहिती देवू शकलात तर ती आम्हांला द्या. कारण तुमच्या गोषवाच्यामध्ये सगळे गोलमाल आहे. त्याच्यामध्ये म्हटले आहे की, डी.पी. प्लानमधील हिरव्या रंगाच्या जागा, त्या रहिवास क्षेत्रात दाखवायच्या एकदा तुम्ही म्हणता की लेआउटमधील मोकळ्या जागा ज्या ओपन स्पेस असतील त्यांना रहिवास दाखल करायचा. त्याच्याएवजी दुसऱ्या रिवाईज प्लानमध्ये दाखवायच्या म्हणजे नक्की काहीच देत नाहीत.

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य श्री. प्रफुल्ल पाटीलजी जो विषय असा आहे की, आपले डिपी. होण्याअगोदर जेवढे लेआउट मिरा भाईदरमध्ये सॅन्क्षण होते आणि त्याच्यामध्ये जी.आर.जी म्हणून जागा दाखवली होती. ते आपण डी.पी. वर ग्रीन झोनने रिफ्लेक्ट केलेली आहे. डी.पी. मंजूर होण्याअगोदर आपण ग्रीन झोनने रिफ्लेक्ट केलेली

आहे म्हणजे इट इज आर.जी. नॉट अ गार्डन रिझर्वेशन ते आर.जी. म्हणून आहे ते इट इज पार्ट ऑफ आर झोन ऑनली विषय तसा आहे.

जयंत पाटील :-

मा. महापौर साहेब सन्मा. सदस्य श्री. प्रफुल्ल पाटील म्हणतात तो विषय बरोबर आहे. तुम्ही एखाद्या प्रोजेक्टमध्ये समजा गार्डन दाखवले दहा असतील पंधरा असतील. पण ते गार्डन नंतर राहतात कुठे?

मा. महापौर :-

तो विषय नाहीच आहे.

जयंत पाटील :-

आपण आज मोकळे करून देणार.

मा. महापौर :-

आपण मोकळे करत नाही.

जयंत पाटील :-

मी जेसलपार्कचे उदाहरण देतो. जेसलपार्कच्या लेआउट मध्ये अनेक गार्डन दाखवले होते. आत्ता तिकडे गार्डन कुठे आहेत. म्हणजे एखाद्या इमारतीचे असेल, आपण त्यांना तुम्ही ३७ च्या (१) खाली घेणार, ट्रान्सफर करणार. एखादा जमिन विकासक त्याचा फायदा घेऊन त्या गार्डनमध्ये इमारत बांधतो. मी अमुक ठिकाणी गार्डन बनवले असे दाखवतो. तिकडे ते बनत नाही. त्या ठिकाणी परत तो बिल्डिंग बनवतो. दुसरीकडे दाखवतो मग याला जबाबदार कोण राहणार?

मा. महापौर :-

तसे नाही. आपण हिरव्या रंगाने दाखवा किंवा आर झोन म्हणून दाखवा त्याला गार्डन शिफ्ट करायचे असेल तर तो कसेही करेल.

जयंत पाटील :-

याला जबाबदार कोण राहणार?

मा. महापौर :-

याच्यात आपण कुठलेही गार्डन शिफ्ट करत नाही. ती जागा आर. झोन आहे. भविष्यात ज्यावेळी रिडेव्हलपमेंट होणार आहे. मोठमोठे कॉम्प्लेक्स त्यावेळी त्यांना अडचण होउ नये. त्यासाठी आपण ते घेतलेले आहे.

चंद्रकांत वैती :-

या विषयामध्ये माझे असे प्रामाणिक मत आहे की, या शहरामध्ये मिरा भाईदर शहर वाढत असताना, १९७० ची काय परिस्थिती होती, १९८० ची काय होती, १९९०, २००० आणि २०१० आणि २०१० साली काय असणार आहे. दरम्यानच्या काळात मोठमोठी निवासी संकूले बांधली गेली. आणि त्यासाठी मग शांतीस्टार बिल्डर्स किंवा अन्य हर्षद भाई आहेत किंवा अन्य फार मोठमोठ्या योजना राबवल्या गेल्या. त्याच्यामध्ये जे ओपन स्पेस ठेवलेले आहेत त्याच्यावर वास्तविक पाहता, तिथे राहणाऱ्या लोकांचा हक्क आहे. आणि या नेमक्या ठरावाचा आधार घेऊन ते लोक काय करतील की त्याच्यात बाहेरचा नवीन टी.डी.आर. आणायचा आणि लोड करायचे. कारण पूर्वीच्या जागा कन्वेन्स झालेल्या नाहीत आणि मग ओरिजिनल शेतकऱ्याच्या नावाने पुन्हा प्लान पास करायला टाकायचे आणि त्या ज्या उर्वरित जागा आहेत. त्याच्यावर निवासी प्रकल्प उभे करायचे असा फायदा या ठरावाच्या माध्यमातून घेतला जाईल. मी तर म्हणतो आर.जी. जागा आहेत आणि आपल्याला या विषयाने नेमके काय म्हणायचे आहे? महापालिकेने वास्तविक हा ठराव आणायच्या पूर्वी अशा नेमक्या किंती जागा आहेत त्याचे आपल्याकडे आणायला पाहिजे होते मला वाटते की, मी आणि या सभागृहातील प्रत्येक सन्मा. सदस्य या मताचा असेल की नागरिकांसाठी तिथल्या रहिवाशांसाठी ज्या जागा खुल्या ठेवलेल्या आहेत, ज्या आर.जी. जागा ठेवलेल्या आहेत त्यात कुठल्याही प्रकारचे बांधकाम करायला कोणाला देता कामा नये. आपण हा ठाम निर्णय घेतला पाहिजे. नाहीतर मग बिल्डर त्याचा फायदा घेतील की, कुठलाही टी.डी.आर. विकत घ्यायचा आणि तो करायचा आणि आत्तापर्यंत त्यांनी गार्डन डेव्हलप केलेले नाही. वास्तविक ते गार्डन त्यांनी डेव्हलप करायचे होते. तिथे राहणारे रहिवाशी ज्यांना पहिल्यांदा फ्लॅट घेतला हेतू आणि तो विकला, दुसर्याला, तिसर्याला, चौथ्याला असे झाल्यानंतर नेमका त्या प्लॉटच्या लेआउटचा हेतू काय होता. त्या लेआउटमध्ये सदरचा आर.जी. जो आहे त्यात नेमके काय दाखवले होते? गार्डन दाखवले होते? पार्किंग दाखवली होती? काय केले होते? ते माहिती नसते आणि मग त्याचा फायदा घेऊन तिकडे नविन इमारती, टॉवर उभे राहतील. तर या गोष्टीसाठी माझ्याबरोबर संपूर्ण सभागृह असेल कसे माझे मत आहे. तर आपण नेमका विषय कशासाठी आणला? कोणत्या खुल्या जागा आणल्या? त्याचा पहिला खुलासा व्हावा आणि आज या विषयावर मा. महासभेकडे आणि प्रशासनाकडे जर माहिती असेल तरच आज विषयावर चर्चा होईल. सगळी माहिती आणावी आणि मग चर्चा करावी.

मा. महापौर :-

श्री. पाटील साहेब बोला.

प्रफुल्ल पाटील :-

याच्यामध्ये ज्या डायरेक्शन दिलेल्या आहेत. त्या डायरेक्शनच किती, म्हणजे कुठला कुठला अर्थ लावतात ते बघा. म्हणजे त्यांनी इंग्लिशमध्ये जो डायरेक्शन दिलेला आहे. दोज ओपन स्पेसस फ्रॉम सॅक्शनड लेआउट डॅट आर हिअर मार्क अंट एक्सीटींग ओपन स्पेस इन ग्रीन कलर ऑन डेव्हलपमेंट प्लॅन आर सब्जेक्ट टू चेंज इफ रिसपेक्टीव्ह लेआउट इज रिवाईज. म्हणजे डी.पी. प्लानमध्ये ज्या जी. झोनमधल्या जागा आहेत. त्या रिस्पेक्टीव्ह लेआउट सॅक्शन केल्यानंतर बदलणार? पुढे इफ दी लेआउट इज रिवाईज अंण्ड इफ ओपन आर शोन हिअर ऑन डेव्हलपमेंट प्लॅन बी ट्रीटेड अंज रेसिडेन्शीयल झोन विथ प्रायर अँप्रूव्हल ऑफ दी डायरेक्टर ऑफ दी टाउन प्लॉनिंग, महाराष्ट्र स्टेट पुणे हे काय आहे? एका ठिकाणी जर हिरव्या रंगाची जागा आहे, म्हणजे मोकळी जागा आहे, ती रहिवास क्षेत्राखाली दाखवायची आणि त्याच्या ऐवजी दुसऱ्या ठिकाणी हिरव्या रंगाची मोकळी जागा प्रपोज करायची. असा रिवाईज प्लॅन सॅन्शन करायचा थोडे दिवस गेले की त्या जागेवर रिवाईज प्लॅन असाचा टाकायचा की तिथली हिरवी जागा आत्ता आम्ही बदलतो आणि ती दुसरीकडे प्रपोज करतो आणि पुन्हा काही वर्षांनी नविन ठिकाणी दाखवलेली जी मोकळी हिरवी जागा आहे ती अशी दाखवायची की ही रहिवास क्षेत्राखाली घेतो आणि त्याच्याऐवजी नविन हिरवी जागा म्हणजे मोकळी जागा तुम्हांला प्रपोज करतो. या ठिकाणी जे दिशाभूल करणारे डायरेक्शन आहे, त्याच्यामध्ये कुठल्याही प्रकारचे एक तर मी या ठिकाणी ठरावच वाचून दाखवतो कारण हा जो दिशाभूल करणारा.....

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य श्री. प्रफुल्ल पाटील साहेब एक मिनिट मी बोलतो. आपण नंतर वाचा.

प्रफुल्ल पाटील :-

गोषवाच्यासोबत अवर सचिव महाराष्ट्र शासन यांचे महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ मंजूर विकास योजना नकाशात अभिन्यासातील खुल्या जागा रहिवास विभागात दर्शविण्याबाबत कलम १५४ अन्वये दिलेल्या निर्देशाची प्रत जोडली आहे आत्ता १५४ काय सांगतो की संपूर्ण महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ ची अंमलबजावणी कशी करावी? स्थानिक प्राधिकरणाने त्याच्या डायरेक्शन राज्य शासन याला देईल आत्ता १५४ तुम्ही कशाबरोबर क्लब करता तर ३७(१) काय सांगतो की एखाद्या विकास आराखड्याचे आरक्षण बदली करायचे मग १५४ खाली एखादे निर्देश फॉलो करायचे की, ३७(१) खाली प्रत्यक्ष एखादे मॉडीफिकेशन करायचे? म्हणजे वर १५४ म्हणायचे खाली ३७(१) म्हणायचे म्हणजे ३७(१) कशाला लावायचे तर एखादा बिल्डर आम्हांला नगरपालिकेची दिशाभूल करून सांगणार की आत्ता ही ग्रीन झोनची जागा, ओपन स्पेसची जागा आहे. आत्ता इथे मी आर झोन करतो. त्याच्या बदल्यात तुम्हांला दुसऱ्या ठिकाणी मोकळी जागा देतो आणि तुम्ही मला इथला रिवाईज लेआउट सॅक्शन करून द्या. थोड्या दोन वर्षांनी सांगणार की आत्ता ही जागा रहिवास क्षेत्राखाली घेतो. त्याच्याऐवजी मी तुम्हांला नविन ग्रीन झोनची जागा देतो त्या ठिकाणचा लेआउट तुम्ही आम्हाला सॅन्शन करा असे वर्षांनुवर्षे फसवा फसवीचे काम चालू राहणार आहे म्हणून या ठिकाणी मी तो ठराव मांडतो की गोषवाच्यासोबत अवरसचिव, महाराष्ट्र शासन यांचे महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ मंजूर विकास योजना नकाशात अभिन्यासातील खुल्या जागा रहिवास विभागात दर्शविण्याबाबत कलम १५४ अन्वये दिलेल्या निर्देशनाची प्रत जोडली आहे. गोषवाच्याचे व निर्देशाचे अवलोकन करता वरील विषयांबाबत उपस्थित सदस्यांमध्ये संभ्रम निर्माण झालेला आहे. गोषवाच्यातील परिच्छेद क्र. ०२ मध्ये दिलेल्या माहितीनुसार मंजूर विकास योजनेतील हिरव्या रंगाने दर्शविलेल्या जागा कोणत्या व त्यातील कोणत्या जागा आजमितीस खुल्या आहेत किंवा व्यापलेल्या नाहीत? हिरव्या रंगाने दाखविलेल्या कोणत्या जागा रहिवास विभागात समाविष्ट करावयाच्या आहेत किंवा येतील? तसेच त्या जागेस रेखांकनास सुधारित मंजूरी देताना आवश्यक कोणत्या खुल्या जागा उपलब्ध ठेवायच्या व इतरत्र दाखवलेल्या कोणत्या खुल्या जागा रहिवास विभागात गृहित धरावयाच्या यासंबंधी स्पष्टपणे बोध होणारी माहिती सादर केलेली नाही. त्याशिवाय एखादा नमुना किंवा प्रात्यक्षिक नगररचना विभागाने सांगायला पाहिजे होते. अमुक सर्व नंबरची अमुक जागा ओपन स्पेसमध्ये डी.पी. प्लानमध्ये दाखवली ती ग्रीन झोनमध्ये आहे. आत्ता जर रिवाईज प्लान आत्ता तर ती ग्रीन झोनची आर झोन होईल. असे काही प्रात्यक्षिक किंवा नमुना तुम्ही सादर केलेला नाही. अवरसचिव, महाराष्ट्र शासन यांच्या आदेशाचे अवलोकन करता असे निर्दर्शनास येते की, महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ आणि कंसात त्याचा अजून वेगळा अधिनियम लिहिला आहे, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ हा नविन कायदा कुठे आहे ते मला माहिती नाही किंवा जूना आहे तो १९६६ चे दोन वेगळे कायदे आहेत का? तर त्यांच्या ऑर्डरमध्येच दोन वेगळे कायदे दिसतात, चे कलम १५४ नुसार निर्देश देउन कलम ३७ अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करण्याचे प्रस्तावित केले आहे. १५४ निर्देश वेगळे आहेत. ३७(१) चा लिमिटेड स्कोप आहे. लिमिटेड रिझर्व्हेशनसाठी आहे. असे असताना १५४ आणि ३७ दोन्ही क्लब करून करसे काय अंमलबजावणी करणार? त्याच्यानंतर कलम १५४ च्या तरतूदी नुसार. १९६६ च्या अधिनियमाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी राज्य शासन नियोजन प्राधिकरणाला तशा प्रकारचे निर्देश किंवा सुचना देऊ शकते. अंमलबजावणी करते वेळी नियोजन प्राधिकरण व राज्य शासन यांच्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा

वाद निर्माण झाल्यास राज्य शासनाचा निर्णय अंतिम राहिल. १५४ मध्ये ही तरतुद आहे. त्याच्यानंतर कलम ३७(१) च्या तरतुदीनुसार अंतिम विकास आराखड्यात बदल करण्याचे निर्देश राज्य शासन नियोजन प्राधिकरणाला देऊ शकते. वरील दोन्ही कलमातील तरतुदी एकमेकांशी विसंगत वाटत असून त्यांच्या सलगीने किंवा दोन्ही तरतुदींशी संलग्न किंवा सुसंगत कार्यवाही होउ शकते का याबदल शंका निर्माण होते. मिरा भाईदर महानगरपालिकेची अंतिम विकास योजना १४/०५/१७ रोजी मंजूर झाली असून सुमारे अकरा वर्षाचा कालावधी लोटलेला आहे. आता किती ओपन स्पेसेस राहिले आहेत ते जरा शोधा. एकतरी राहिलेला आहे का? अकरा वर्षाचा कालावधी लोटलेला आहे. पुढील नउ वर्षाच्या कालावधीमध्ये एकूण ३८५ ज्या आरक्षणाच्या सगळ्या जागा घेउन त्या विकसित योजना अर्धवट आहे. त्याशिवाय आता विकास आराखड्याचे रिवीजन महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना व अधिनियम १९६६ चे कलम ३८ अन्वये करावे लागणार आहे. नउ वर्षानी तुम्ही रिवीजन करणार आहात. मग त्यावेळी तुम्हांला काय माहिती की हे ओपन स्पेस आहेत की नाहीत? त्यावेळी तुम्हांला कळेल की ओपन स्पेस आहेत आणि म्हणून त्यावेळेस प्रत्यक्षात असलेल्या खुल्या जागांवर अशा प्रकारचे निर्देश करणे सोईचे होईल. अंतिम विकास योजना अंमलात येण्यापूर्वी खुल्या जागा, विद्यमान आराखड्यामध्ये हिरव्या रंगाने दर्शविलेल्या बन्याच अंशी बांधकामाने व्यापलेल्या असून बन्याच ठिकाणी सी.आर.झेड. ने बाधित झालेल्या आहेत त्याच्या तरतुदी लागू झालेल्या आहेत. त्यामुळे वर्तमान स्थितीत आराखड्यात दर्शविलेल्या खुल्या जागा प्रत्यक्षात खुल्या आहेत की, व्यापलेल्या आहेत याची माहिती प्रशासनाने सादर केलेली नाही. नगररचना विभागाने यापूर्वी मंजूरी दिलेल्या रेखांकनामधील व फेररेखांकनामधील अशा किती खुल्या जागा रहिवास विभागात गृहित धरून त्याच्याएवजी इतरत्र कोणत्या ठिकाणी विकास योजनात त्या दर्शविलेल्या खुल्या जागा दर्शविण्यात आल्या याची माहिती सादर केलेली नाही. नगररचना विभाग फेररचना आराखडा पुन्हा मंजूर करते. लेआउट मंजूर करते. एक केल्यानंतर दुसरा करते, दुसऱ्यानंतर तिसरा करते. पहिल्यांदा करताना एक प्लॉटमध्ये उजवीकडची बाजू खाली दाखवली जाते, डावीकडच्या बाजूमध्ये बिलिंग बांधली जाते. त्याच्यानंतर एका वर्षाने दुसरा प्लान दाखवला जातो. तेव्हा डावीकडची बाजू खाली दाखवतात. उजवीकडच्या बाजूला बिलिंग प्रोजेक्ट करतात. पाच वर्षानंतर तुमच्या लक्षात येते की, एका प्लॉटमध्ये उजवीकडेपेण बिलिंग परमिशन मिळाली आहे. आणि डावीकडच्या बिलिंगलापण परमिशन मिळाली आहे आणि नगररचना विभाग सांगते की आम्ही त्याला विधीवत मंजूर्या दिलेल्या आहेत. आणि म्हणून अशा प्रकारे आम्हांला फसावर जायचे नाही. वरील सर्व बाबींचे अवलोकन करता प्रशासनाने दिलेल्या गोषवाच्यामध्ये त्रुटी असून दिलेल्या माहितीमध्ये कोणतीही पारदर्शकता आढळून येत नाही. सबब स्वयंस्पष्ट व पारदर्शक तसेच कायदेशीर तरतुदींची विस्तृतपणे नियमांसह देणारा गोषवारा तयार करावा व यापुढे हा विषय सादर करावा.

मा. महापौर :-

ठिक आहे.

याकूब कुरेशी :-

या विषयाला माझे अनुमोदन आहे.

मा. महापौर :-

सचिव साहेब, दुसरा विषय घ्या.

(सदर विषय मा. महापौरांच्या आदेशाने तहकूब करण्यात आला.)

नगरसचिव :-

प्रकरण क्र. ६७ मिरा भाईदर महानगरपालिकेसाठीच्या मंजूर विकास योजनेमधील बेघरांसाठी घरे साठीच्या नियमावलीबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करणेबाबत.

ओमप्रकाश अग्रवाल :-

मा. महापौर साहेब जरा ते डेमोन्ट्रेशन दाखवून घ्या.

राजेंद्र जैन :-

मिरा भाईदर शहराची विकास योजना शासन अधिसूचना क्र. टीपीएस-१२९६/८४७/सीआर-१६२/९६/युडी-१२, दि.१४/०५/१७ अन्वये व वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासन अधिसूचना क्र. टीपीएस-१२९८/नपा/सीआर-८९/९८/युडी-१२, दि.२५/०८/२००० अन्वये मंजूर करण्यात आलेली असून ती अनुक्रमे दि.१५/०७/१७ व दि.१५/१०/२००० पासून अंमलात आलेली आहे.

या मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमधील विनियम क्र. ९ मधील तक्ता क्र. ३ प्रमाणे बेघरांसाठी घरे या आरक्षित जागा विकसीत करण्यासाठीची नियमावली मंजूर झालेली असून या मंजूर नियमामध्ये शासनाने आदेश क्र. टीपीबी/४३०७/२२२६/सिआर-३३४/२००७/युडी-११, दि.१७/०७/२००८ अन्वये मा. शासनाच्या धोरणाप्रमाणे महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदल करणेबाबत आदेशित केलेले आहे.

मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे –

मा. महासभा दि. २१/१०/२००८

Sr.No.	Use (Allocation / designation or reservation.)	Person / Authority who may develop	Condition subject to which development is permissible
b)	Housing for Dishoused(HD)	Municipal Council or public Semipublic Authority or owner	<p>The Municipal Council or the Public / semi public Authority may develop the land after acquiring it in accordance with law.</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p>The owner may develop the land for housing with normal permissible F.S.I. on such terms as are agreed to between him and the Municipal council provided that in the development a min. density of 325 units per hectare with not less than 50% of tenements having a carpet area of 16.75 sq.mt. (180 sq.ft.) shall be achieved and 10 percent of the total built up area from the tenement of the carpet area of 16.75 sq.mt. (180 sq.ft.) each in building so constructed by him shall be handed over to the Municipal Corporation free of cost for allotment of persons affected by implementation of development plan, who are occupying recognised structures</p>

प्रस्तावित केल्याप्रमाणेचे फेरबदल -

Reservation	Person / Authority who may develop	Condition subject to development is permissible
Public Housing / Housing the Dishoused	Corporation / Public Authority or Owner	<p>The owner may develop the land as such term as are agreed between him and the Commissioner and further subject to following conditions :</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) The minimum tenement density shall be 275 units per ha. With not less than 50% tenements having carpet area of 25 sq.mt. (269 sq.ft.) each. (2) The owner shall hand over 40% of the total permissible built up area in terms of tenements each havin carpet area 25 sq.mts. (269 sq.ft.) to Municipal Corporation / Municipal Council free of charge for allotment of persons affected by project undertaking by Municipal Corporation / Municipal Council. Thereafter the owner will be entitled to have the full permissible F.S.I. of the plot for the residential development without taking into account the area of tenement handed over to Municipal Corporation /

		Municipal Council. For the additional built up area over the permissible F.S.I., the above norms of density will not apply.
--	--	---

त्याप्रमाणे सदर बाबतीत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करणेस तसेच सुचना व हरकती मागविणेस ही सभा प्राथमिक मंजूरी देत आहे.

श्रीप्रकाश सिंह :-

मेरा अनुमोदन है।

प्रफुल्ल पाटील :-

ठरावामध्ये फक्त एक ओळ अँड करण्यात यावी. कारण हाऊसिंग फॉर डिसहाउस याच्यासाठी ज्या काही कंडीशन आता नव्याने इंट्रोड्यूस झालेल्या आहेत. त्या कंडीशन मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये समाविष्ट करावयाच्या आहेत. आत्ता हे करत असताना मिरा भाईदरची विकास नियंत्रण नियमावली २००७, प्रारूप फेरबदल ही एक नियमावली तयार करून आपण शासनाकडे पाठवलेली आहे. याच्यामध्ये पूर्वी जशा तरतूदी पूर्वीच्या ज्या मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये होत्या तशाच त्याच्यामध्येपण होत्या. तर आत्ता आपण जो फेरबदल करायचा आहे. म्हणजे नविन नियम टाकायचे आहेत, कंडीशन टाकायच्या आहेत त्या कंडीशन मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये टाकताना त्या मिरा भाईदर विकास नियंत्रण नियमावली २००६ प्रारूप फेरबदल त्याच्यामध्ये सुद्धा त्या समाविष्ट करण्यात याव्या म्हणजे सबसिक्वेटली जुने मंजूर विकास नियंत्रण नियमावली आणि आम्ही जो नविन नियमावली पाठवली आहे. त्याच्यातसुद्धा ते फेरबदल समाविष्ट करण्यात यावे. अशी माझी सुचना आहे.

मा. महापौर :-

स्विकारण्यात येत आहे. सचिव साहेब, दुसरा विषय घ्या.

प्रकरण क्र. ६७ :-

मिरा भाईदर महानगरपालिकेसाठीच्या मंजूर विकास योजनेमधील बेघरांसाठी घरे साठीच्या नियमावलीबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करणेबाबत.

ठराव क्र. ५८ :-

मिरा भाईदर शहराची विकास योजना शासन अधिसूचना क्र. टीपीएस-१२९६/८४७/सीआर-१६२/१६/युडी-१२, दि.१४/०५/१७ अन्वये व वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासन अधिसूचना क्र. टीपीएस-१२९८/नपा/सीआर-८९/१८/युडी-१२, दि.२५/०८/२००० अन्वये मंजूर करण्यात आलेली असून ती अनुक्रमे दि.१५/०७/१७ व दि.१५/१०/२००० पासून अंमलात आलेली आहे.

या मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीमधील विनियम क्र. ३ प्रमाणे बेघरांसाठी घरे या आरक्षित जागा विकसीत करण्यासाठीची नियमावली मंजूर झालेली असून या मंजूर नियमामध्ये शासनाने आदेश क्र. टीपीबी/४३०७/२२२६/सिआर-३३४/२००७/युडी-११, दि.१७/०७/२००८ अन्वये मा. शासनाच्या धोरणाप्रमाणे महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदल करणेबाबत आदेशित केलेले आहे.

मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे –

Sr.No.	Use (Allocation / designation or reservation.)	Person / Authority who may develop	Condition subject to which development is permissible
b)	Housing for Dishoused(HD)	Municipal Council or public Semipublic Authority or owner	The Municipal Council or the Public / semi public Authority may develop the land after acquiring it in accordance with law. OR The owner may develop the land for housing with normal permissible F.S.I. on such terms as are agreed to between him and the Municipal council provided that in the development a min. density of 325 units per hectare with not less than 50% of tenements having a carpet area

		of 16.75 sq.mt. (180 sq.ft.) shall be achieved and 10 percent of the total built up area from the tenement of the carpet area of 16.75 sq.mt. (180 sq.ft.) each in building so constructed by him shall be handed over to the Municipal Corporation free of cost for allotment of persons affected by implementation of development plan, who are occupying recognised structures
--	--	---

प्रस्तावित केल्याप्रमाणेचे फेरबदल -

Reservation	Person / Authority who may develop	Condition subject to development is permissible
Public Housing / Housing the Dishoused	Corporation / Public Authority or Owner	<p>The owner may develop the land as such term as are agreed between him and the Commissioner and further subject to following conditions :</p> <p>(3) The minimum tenement density shall be 275 units per ha. With not less than 50% tenements having carpet area of 25 sq.mt. (269 sq.ft.) each.</p> <p>(4) The owner shall hand over 40% of the total permissible built up area in terms of tenements each havin carpet area 25 sq.mts. (269 sq.ft.) to Municipal Corporation / Municipal Council free of charge for allotment of persons affected by project undertaking by Municipal Corporation / Municipal Council. Thereafter the owner will be entitled to have the full permissible F.S.I. of the plot for the residential development without taking into account the area of tenement handed over to Municipal Corporation / Municipal Council. For the additional built up area over the permissible F.S.I., the above norms of density will not apply.</p>

त्याप्रमाणे सदर बाबतीत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये फेरबदलाची कार्यवाही करणेस तसेच सुचना व हरकती मागविणेस ही सभा प्राथमिक मंजूरी देत आहे.

सुचक - डॉ. राजेंद्र जैन

अनुमोदक - श्री.. श्रीप्रकाश सिंह

सदर ठरावामध्ये सुचक सन्मा. सदस्य श्री. प्रफुल्ल पाटील अनुमोदक सन्मा. सदस्य श्री. एस. ए. खान यांनी खालीलप्रमाणे सुचना मांडली.

बेघरांसाठी घरे देण्यासाठी प्रस्तावित केलेल्या फेरबदलाच्या मसुद्यास मंजूरी देण्यात येत असून सदरचे फेरबदल मिरा भाईदर विकाय नियंत्रण नियमावली २००६ (प्रारूप फेरबदल) मधील विनियम क्र. ९ मधील तक्ता क्र. ३ मधील अनु. क्र. I (6) मध्ये समाविष्ट करण्यासाठी मंजूरी देण्यात येत आहे.

ठराव सुचनेसह सर्वानुमते मंजूर

सही/-
महापौर

मिरा भाईदर महानगरपालिका

नगरसचिव :-

प्रकरण क्र. ६८, जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय पुर्णनिर्माण अभियान (JNNURM) अंतर्गत तयार करण्यात आलेल्या शहर विकास आराखडयाचे (CDP) व शहर विकास आराखडयात नमुद भुयारी गटार योजनेच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालाचे (DPR) सादरीकरण करणे.

चंद्रकांत वैती :-

ठरावाची गरज नाही. सादरीकरण आहे.

भगवती शर्मा :-

ठराव आहे.

चंद्रकांत वैती :-

त्याला ठराव कशाला लागणार. मा.आयुक्त साहेब सचिव साहेब जरा सांगा.

नगरसचिव :-

सादरीकरण आहे.

भगवती शर्मा :-

मिरा-भाईदर महानगरपालिकेने JNNURM अंतर्गत तयार केलेल्या शहर विकास आराखडयास मा. महासभा दि. १७/११/२००६ ठराव क्र. ६५ व भुयारी गटार योजनेच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालास मा. महासभा दि. १८/१२/२००४ ठराव क्र. ५९ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. शहर विकास आराखडयात एकूण १९२५.१७ कोटीची कामे प्रस्तावित आहेत. त्यापैकी भुयारी गटार योजनेच्या कामी आवश्यक त्या सर्व मान्यता प्राप्त होउन निविदा मागविण्यात आलेली आहे. भुयारी गटार योजनेत दर्शविलेल्या एकूण ११ STP पैकी ०४ STP अस्तित्वात आहेत. उर्वरीत ०७ STP साठीच्या प्रस्तावित जागा (सोबतच्या यादीप्रमाणे) या मंजूर विकास योजनेमधील विविध आरक्षणाने बाधित होत आहेत. यास्तव या आरक्षणामध्ये STP चे बांधकाम करणेसाठी जागा राखीव ठेवणे आवश्यक असल्यामुळे महाराष्ट्र प्रदेश नगररचना अधिनियम १९६६ कलम ३७ नुसार फेरबदलाची कार्यवाही करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. शहरातील इतर खाजगी STP सुध्दा आयुक्त यांनी हस्तातंर करून घेऊन त्याचा समावेश भुयारी गटार योजनेत करावा. महानगरपालिकेची आर्थिक परिस्थिती पहाता सद्यस्थितीत शहर विकास आराखडयातील समाविष्ट खालील कामाच्या सविस्तर अहवाल शासनाकडे पाठविण्यास प्रशासकिय मान्यता देण्यात येत आहे.

१) स्टॉर्म वॉटर ड्रेनेज प्रकल्प (एकात्मिक नाला प्रकल्प)

- रु. २८९.६६ कोटी

२) घनकचरा प्रकल्प अंतर्गत कामे करणे

- रु. ७१.३६ कोटी

शहर विकास आराखडयात नमुद उर्वरीत कामाचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल आर्थिक परिस्थिती नुसार वेळोवेळी पुढील मा. महासभेपुढे मान्यतेकरीता सादर करण्यात यावेत.

ज्योत्स्ना हसनाळे :-

या ठरावाला माझे अनुमोदन आहे.

मा. महापौर :-

ठराव मंजूर.

मा. आयुक्त :-

माझी सन्मा. सभागृहाला विनंती आहे. आपण हे जे सादरीकरण करतो आहोत. आपण जसे सेससाठी जी.सी.सी. मध्ये बसलो. त्यादिवशी श्री. खतगांवकर साहेबांनी अर्धा एक तास सविस्तर त्यांचे प्रेझेन्टेशन दिले. नंतर आपण सर्व प्रश्न उपस्थित केले आपण स्वतःजवळ लिहून ठेवले आणि नंतर प्रश्नोत्तराचा तास झाला. तसेच आजवेही आपण स्वरूप ठेवू या. जेणकरून माहिती पण देता येईल. आपल्याला आपले सगळे प्रश्न उपस्थित करता येतील. आणि मग त्याचे सविस्तर क्लेरिफिकेशन होईल. आत्ता मी एवढे सांगितले तरी आपण उभे राहिलात.

अनिल सावंत :-

प्रश्न नाही. पण तुम्ही ह्या ज्या झेरॉक्स काढून दिल्या, त्या प्रेझेन्टेबल वाटतच नाहीत. त्या कलरफूल घायला पाहिजे होत्या.

मा. आयुक्त :-

आपण कृपया स्कीमकडे बघावे. मी दुसरे सांगू इच्छितो की आपला आजचा जो पहिला विषय होता. कुठल्याही समितीच्या निवडणुका असतील किंवा कुठलेही विषय असतील किंवा नंतर हे जे टाउन प्लॅनिंगचे तीन विषय आले. प्रत्येक ठिकाणी जर काही शंका राहिल्या, काही गोष्टी आपण ओपन करून सांगितल्या

नाहीत तर न जाणो, अनवॉटेड गैरसमज होतात. आणि मग चांगल्या कामालासुद्धा वाईट वळण लागते. किंवा काही कारणास्तव चांगले कामसुद्धा होउ शकत नाही. तसा प्रकारण जे.एन.एन.यू.आर.एम. मध्ये होउ नये आणि सेसमध्ये जसे तुम्ही आम्हांला सहकार्य करत आहात, तसेच जे.एन.एन.यू.आर.एम मध्येसुद्धा या सभागृहाचे सहकार्य असल्याशिवाय आणि सहकार्य म्हणजे तुमचाच निर्णय आहे. तुम्हीच निर्णय घेतल्याशिवाय पुढे जाता येणार नाही हे ही मला आज आग्रहपूर्वक आपल्याला सांगायचे आहे. जे.एन.एन.यू.आर.एम. मध्ये सिटी डेव्हलपमेंट प्लान नावाचा एक प्लान असतो, आपला शहर विकास आराखडा, त्याला मा. महासभेने जरी पूर्वी मंजूरी दिलेली असली आणि त्यापैकी आपण जो एक पहिला प्रोजेक्ट अंडरग्राउण्ड सिवरेजचा घेत आहोत, त्यालासुद्धा पूर्वी मा. महासभेने मंजूरी दिलेली असली तरी ही त्या दोन्ही मा. महासभांच्या मंजूरी जरी असल्या तरी आत्ता मागच्या वर्षी निवडणुका झाल्यामुळे बरेच सन्मा. सदस्य नवीन आलेले आहेत. आणि पूर्वीच्या मान्यतेमध्ये आणि सध्यासुद्धा काही बदल करावयाचे असतील, काही प्रायोरिटी चेंज करावयाच्या असतील बदल करावयाचे असतील शहरात ही गोष्ट अत्यंत आवश्यक आहे ही नंतर करता येईल. असे जर काही आपल्या सजेशन सुचना असतील त्याचाही आपल्याला विचार करता येईल. ह्या सर्व उद्देशाने आजचे प्रेझेन्टेशन ठेवण्यात आलेले आहे. मी लवकर संपवण्याचा प्रयत्न करतो. विनंती अशी आहे की, आपले काही प्रश्न असतील, ते लिहून ठेवावेत. मग आपण सगळ्यात शेवटी त्याचे उत्तर देण्याचा प्रयत्न करू. सिटी डेव्हलपमेंट प्लानमध्ये हा बेस आहे. जे.एन.एन.यू.आर.एम चे मी सुरुवातीला सांगू इच्छितो की, २००५-०६ पासुन २०११-१२ ह्या सात वर्षासाठी हा कार्यक्रम आहे तरी ह्या सात वर्षाचा जरी कार्यक्रम असला तरी २००५-०६ पासुन २००७-०८ पर्यंत तीन वर्षे संपलेली आहेत. आपण चौथ्या वर्षात आहोत. चौथे वर्ष मार्चमध्ये संपेल. आणि फक्त तीन वर्षे शिल्लक राहतील, हा एक मुद्दा आहे. त्यामुळे आपल्या हातात कमी कालावधी आहे. त्यामुळे लवकरात लवकर प्रोजेक्ट सेंट्रल गर्फ्हमेंट आणि स्टेट गर्फ्हमेंटकडे पोच करून मान्य करून घेतले पाहिजेत. मला आणखीन हे ही सांगावेसे वाटते की सेंट्रल गर्फ्हमेंटकडे जरी ह्या बाबतीत भरपूर फंड असले तरी त्यांनी त्या फंडचे वाटप स्टेटवाईज केलेले आहे. डायरेक्ट केलेले नाही पण अनऑफीशिएली स्टेटवाईज केलेले आहे. आणि तुम्हांला माहिती आहे की, महाराष्ट्र फार पुढारलेला आहे. महापालिका पण सगळ्या आपल्यापेक्षा मोठमोठ्या आहेत. त्यांनी दणादण मोठमोठे प्रोजेक्टस पोच करून बराच फंड घेउन गेलेले आहेत. आणि आत्ता महाराष्ट्राच्या वाट्याला सेंट्रल गर्फ्हमेंटमध्ये फार कमी फंड राहिलेला आहे. त्यामुळे त्याही बाबतीत आपल्याला घाई करण्याची आवश्यकता आहे. मी पहिल्या स्लाईडवर जातो. ती आपल्याला माहिती आहे. जे.एन.एन.यू.आर.एम मध्ये सिटी डेव्हलपमेंट प्लान नावाचा एक प्लान असतो. हा बेस आहे. कुठल्याही शहरामध्ये तुम्ही शहर विकास आराखडा तयार करा. तो राज्य शासनाच्या आणि केंद्र शासनाच्या मान्यतेसाठी पाठवा आणि मग त्यामध्ये जे काही प्रोजेक्टस असतील, दहा असतील, पंधरा असतील, वीस असतील, त्या प्रत्येक प्रोजेक्टचा परत इंडीविज्यूअल, एका प्रोजेक्टचा एक डिटेल प्रोजेक्ट तयार करा आणि तोही मान्यतेला पाठवा अशी प्रक्रिया आहे. मला सांगायला आंनद वाटतो की, आपला सिटी डेव्हलपमेंट प्लान जवळ जवळ दोन हजार कोटीचा आहे. त्याला राज्य शासनाची मान्यता मिळालेली आहे. आणि आत्ता मागच्या दोन तीन महिन्यापूर्वी केंद्र शासनाने पण त्याला मान्यता दिलेली आहे. अंटलिस्ट, आपला सिटी डेव्हलपमेंट प्लान मान्य झालेला आहे. सिटी डेव्हलपमेंट प्लानच्या पुढे मिरा भाईदरचे लोकेशन दाखविण्याचा प्रयत्न आहे. कुठे आहे ते आपल्याला माहिती आहे. हे गुगलचे वित्र आहे. वर वसई खाडी दिसते आहे. हा मिरा भाईदरचा डेव्हलपमेंट प्लान आहे. हा ही सर्वांना माहिती आहे. त्याच्यामध्ये हा जो काळा अलिकडे दिसतो तो नेशनल हायवे आहे. आपला मुंबई अहमदाबाद. मध्ये रेल्वे लाईन आहे. पॉप्युलेशन हा बेस फिगर आहे. सगळ्यासाठीच आहे. पॉप्युलेशन किती वाढते आणि किती पॉप्युलेशनला कुठली सर्फिस, सेवा किती लागेल याच्यासाठी आपण हा बेस चार्ट आपल्या सी.डी.पी. मध्ये पण केलेला आहे आणि प्रत्येक प्रोजेक्टसाठी आपण हाच देत आहोत. त्याच्यामध्ये महत्त्वाची बाब मी हीच सांगू इच्छितो की २००६ मध्ये ७,२०,०००/- पॉप्युलेशन होते. आत्ता २००८ मध्ये ८,००,०००/- च्या जवळपास पॉप्युलेशन आहे. २०११ मध्ये आपण ९०,००,०००/- ला टच करणार आहोत. आणि २०३१ पर्यंत बाबीस लाख होण्याची शक्यता आहे. सी.डी.पी. मध्ये त्यांनी २००६-०७ च्या बजेटची आकडेवारी दिली होती. पहिला फिगर आहे रिव्हेन्यू इन्कम, म्हणजे आपल्या १५३ कोटी त्यावर्षी मिळाले. त्याच्यामध्ये मुख्यत्वे ७० कोटी ऑक्टोयमध्ये मिळत होते. पन्नास कोटी प्रॉपर्टी टॅक्सपासून मिळत होते. जवळपास तीस कोटी पाणी टॅक्स आणि इतर टॅक्समधून मिळत होते. रिव्हेन्यू एक्स्पन्सेसमध्ये १०४ कोटी जो खर्च आहे त्याच्यामध्ये आपला मॅक्झीमम आस्थापना खर्च आहे, कर्मचाऱ्यांच्या पगारावर नंतर वॉटर बिल आहे. जे आपण स्टेमला आणि इतर भरतो. नंतर इलेक्ट्रीसीटी बिल वगैरे आहे. रिव्हेन्यू सरप्लस त्यावेळेस जवळपास पन्नास कोटी होता. बाकी पर कॅपिटा इन्कम ते काही एवढ्या महत्त्वाच्या फिगर्स नाहीत. आपली महानगरपालिका रिव्हेन्यू सरप्लस आहे हे मला सांगायचे आहे. मध्यांतरी महाराष्ट्र शासनाने सगळ्या महानगरपालिकांचे फायनान्सच्या बाबतीत इव्हॅल्यूएशन करून घेतले. सेच रेटींग नावाची एक कंपनी आहे. त्या कंपनीने आपल्या महापालिकेला ए मायनस या स्टेजमध्ये बसवलेले आहे. विच इज क्विट गुड कंडीशन. सर्व भारतामध्ये फक्त मुंबई महापालिकाच ए प्लस आहे. बाकी त्यानंतर ए प्लस नंतर ए आणि नंतर ए मायनस त्यामुळे आपली एकदम वाईट परिस्थिती नाही. बरी आहे. हे याच्यासाठी दाखवावे लागते की एकत्र

आपल्याला एम.एम.आर.डी.ए. लोन देत नाही किंवा एम.एम.आर.डी.ए. ने दिले नाही तर कुठल्या बँकर्सकडे जायचे असेल तर आपल्याला लोनची आवश्यकता असते आणि लोनमध्ये शहर कसे दिसते आणि काय त्या व्यतिरिक्त त्यांना बजेट कसे चालले आहे आणि काही सेविंग आहेत का हे महत्वाचे असते. हे जरा आपण काळजीपूर्वक बघावे असे माझे म्हणणे आहे. हा सिटी डेव्हलपमेंट प्लान आहे. तो आपण पूर्वी तयार केला होता. त्याच्यामध्ये ३४३ कोटींचा सिवरेज प्रोजेक्ट होता. स्ट्रॉम वॉटर ड्रेनचा प्रोजेक्ट २२२ कोटींचा होता. स्ट्रॉम वॉटर ड्रेन म्हणजे जे मोठे नाले आहेत ते निट करून पाणी खाडीपर्यंत घेउन जायचे आहे. वॉटर सप्लाय प्रोजेक्ट ५८५ कोटींचा होता. रोड प्रोजेक्ट्स ३०९ कोटींचे होते. ट्रान्सपोर्ट म्हणजे बसेस आणि ट्रान्सपोर्ट्शन सिस्टमसाठी पंचवीस कोटी होते. सॉलिड वेस्टसाठी ७४ कोटी होते. स्लम रिहॉबिलिटेशनसाठी अकरा कोटी होते आणि अदर सोशल प्रोजेक्ट्स, त्याच्यात मी शेवटी येतो, असा १९२५-१७ कोटीचा सी.डी.पी. आपण पाठवला होता तो मान्य झालेला आहे. हा सी.डी.पी. आपण २००५-०६ साली केला होता. त्यामुळे आत्ता आपण जरी हे प्रोजेक्ट घायाचे म्हटले तरी त्यानंतर दोन तीन वर्षांत झालेल्या एक्सक्लोजनमुळे, त्यानंतरच्या रिवाईज एस्टीमेटमुळे ही किंमत २००० पेक्षा नक्कीच पुढे जाणार. त्यापैकी सी.डी.पी. मधील पहिला प्रोजेक्ट सिवरेज, आत्ता मी आपल्याला त्यातील काही स्लाईड्स दाखवतो. सध्या आपल्याकडे चार एकझीस्टींग एस.टी.पी. चे प्लॅन्स आहेत. एक जेसलपार्कला आहे. बाकी तीन मिरा रोडला आहेत. ऑक्च्युअली दोन आणखीन अतिरिक्त आहेत. एक आर.एन.ए. चा छोटा प्लान्ट आहे आणि इकडे गोल्डन नेस्टला एक छोटा आहे. त्यामुळे ऑक्च्युअली तसे सहा आहेत. तर मोठे आणि फार मोठा एरिया कवर केलेले चार आहेत. सध्या आपण हे चार सोडले तर जास्तीत जास्त पंधरा ते सोळा टक्के एरिया आपला एस.टी.पी. ने कवर आहे. बाकीचा ८५टके एरिया विदाउट एस.टी.पी. चा आहे. आपण काय करतो, सेफ्टीक टँक, सेफ्टीक टँकमधून पाणी डायरेक्ट गटारामध्ये आणि गटारातून ते खाडीला. हे अवाईड करण्यासाठी आपण सिवरेज प्लान घेत आहोत. आत्ता हा महत्वाचा मॅप आहे. मी हे ही सांगू इच्छितो की, आपण सिवरेज प्लान्टचा जो सुरुवातीचा फर्स्ट फेज घेत आहोत. किंवा फर्स्ट सेकंड फेजमध्ये जो आपला सर्व प्रोजेक्ट घेणार आहोत तो फक्त एवढ्या एरियासाठी आहे कारण हा यलो झोन आहे. ही मुर्धा राईची छोटीशी खाडी आहे. पलिकडे तीन गावे आहेत, मुर्धा राई आणि तिसरे गाव इथे डोंगरी आहे. हा उत्तनचा पार्ट आहे. आणि इकडचा हा नॅशनल हायवेकडचा संजय गांधी नॅशनल पार्कचा पार्ट आहे. हा मधला पार्ट आपण सगळा कवर केलेला आहे. परंतु हा जो पार्ट आहे हा सॉल्ट पॅन लॅन्डचा आहे. भविष्यात जर सेंट्रल गर्फ्हमेंटचे सॉल्ट पॅन लॅन्डच्या जमिनीमध्ये काही धोरणात्मक निर्णय घेतला आणि त्या यलो झोनमध्ये आल्या आणि तिथेही वस्त्री झाली तर अंडरग्राउण्ड सिवरेज यासाठीसुद्धा भविष्यात टाकावे लागेल. पण तुर्त सध्या तो ग्रीन झोन असल्यामुळे आपण तो घेतलेला नाही. याच्यामध्ये पॉप्युलेशनवाईज घेतलेले आहे. तरी मी सांगू इच्छितो की, आपण हा जो सिवरेजचा प्रोजेक्ट घेत आहोत तो शेवटपर्यंत म्हणजे २०४१ ची पॉप्युलेशन गृहीत धरून आपण घेत आहोत. त्यावेळी अड्वावीस लाख पॉप्युलेशन आहे असे आपण सेंट्रल गर्फ्हमेंटला सांगितले आहे. त्यावेळेसचा वॉटर सप्लाय पॉप्युलेशनच्या हिशोबाने ४२८ एम.एल.डी. राहिल असे गृहीत धरलेले आहे. आणि त्या ४२८ पैकी सिवरेज ८०टके पकडून ३४३ राहिल असे गृहीत धरलेले आहे. त्यामुळे आपली जी अंडरग्राउण्ड सिवरेजची लाईन आहे. ती ह्या शेवटच्या सगळ्या फिगर गृहीत धरून केलेली आहे. पण आज २००६ मध्ये आपल्याला फक्त स्टेमचे ८६ एम.एल.डी. पाणी आणि ३० एम.एल.डी. पाणी एम.आय.डी.सी. चे त्यापैकी त्यांनी आत्ता ७-८ एम.एल.डी. द्यायला सुरुवात केलेली आहे. तरी ते जरी गृहीत धरले तरी फक्त ११६ एम.एल.डी. पाणी आहे. ११६ च्या ८०टके मध्ये ९५ किंवा १०० एम.एल.डी. साठी आपल्याला स्किम करावी लागेल असे दिसते. पण आपण २०११ चा विचार करून ११८ साठी फर्स्ट फेजमध्ये एस.टी.डी. करत आहोत. मगाशी मी जो एरिया दाखवला त्याचे आपण असे नउ झोन केलेले आहेत. या नउ झोनमध्ये आपल्याकडे शहरामध्ये एकाच ठिकाणी एस.टी.पी. केला तर फार मोठी जागा लागते. तेवढी जागा अव्हेलेबल नाही जर कुठेतरी एकाच ठिकाणी झोन क्र. ९ मध्ये आपण एस.टी.पी. केला तर फार झोन क्र. ०१ पासून ०८ पर्यंत सगळ्या झोनच्या पाईपलाईन तिथपर्यंत घेउन जाव्या लागतील. आणि ते फायनान्शियली व्हायेबल नाही. म्हणजे ती खर्चिक बाब आहे. म्हणून आपण शहराचे एक ते नउ झोन केलेले आहेत. आणि त्या नउ झोनमध्ये प्रत्येक ठिकाणी इन्डीपेन्डेंट एस.टी.पी. आणि इन्डीपेन्डेंट पाईपलाईन राहणार आहे. जेणेकरून शहराचे छोटे छोटे नउ शहर केले आणि छोटच्या छोटच्या स्किम केल्या. म्हणजे जागा पण कमी लागेल, पाईप लाईन पण जास्त दूर घेउन जावी लागणार नाही. पाईप लाईनचा स्लोपपण जास्त द्यावा लागणार नाही. आणि ग्रॅंहीटीवर सगळे कवर होईल. ही मधली रेल्वेलाईन आहे. हा झोन १ म्हणजे भाईदर (वेस्ट) आहे. झोन ३ म्हणजे भाईदर ईस्टचा जेसल पार्क एरिया आहे. झोन ४ म्हणजे भाईदर ईस्टचा गोल्डन नेस्ट एरिया आहे. झोन ५ म्हणजे कनकिया आणि त्याच्या मागचा एरिया आहे. झोन ८ म्हणजे घोडबंदर आणि हटकेशच्या पुढचा जी.सी.सी.च्या पुढचा एरिया आहे. झोन-६ए, ६-बी, ६सी. ६ बी म्हणजे सृष्टी आहे. ६ए म्हणजे शांतीनगर आहे आणि ६ सी म्हणजे शांतीपार्क आहे. झोन ७ हा मधला आहे, नया नगर. झोन २ हा भाईदर वेस्टचाच आहे. तो डेव्हलप होतो आहे. झोन ९ मात्र जरी भाईदर वेस्टचा असला तरी तिथे संपूर्ण सॉल्ट पॅन लॅण्ड आहे. त्यामुळे मी परंत सांगू इच्छितो की आपण टेंडर कॉल करताना सुरुवातीला त्याच्यात झोन ९ दाखवणार नाही. कारण तिथे कोणी राहातच नाही

बिल्डेबल नाही घरे नाहीत. तर ते पैसे कशाला खर्च करायचे? ज्यावेळेस राहतील. त्यावेळेस खर्च करु. म्हणून झोन ९ आपण डिलीट करणार आहेत. बाकी उरलेल्यांसाठी आपण करणार आहोत. हे जे ब्राउन डॉट आहेत ती सगळी एस.टी.पी. ची ठिकाणे आहेत आणि बाकीची पाईपलाईन दाखवलेली आहे. हे झोन ९ मध्येच कवर बाकीची पाईपलाईन दाखवलेली आहे. हे झोन ९ मध्येच कवर केलेले आहे. इथे मी आपल्याला सांगू इच्छितो की, आपला जो प्रोजेक्ट आहे. त्याच्यामध्ये तीन महत्वाचे कम्पोनन्ट आहेत. पहिला कम्पोनेट मी सांगितल्याप्रमाणे आहे, अंडरग्राउण्ड पाईपलाईन टाकणे. आणि मेनहोल्स करणे, आपली जवळपास दिडशे किलोमीटरची पाईपलाईन होईल आणि जवळपास तीन साडेतील हजार मेनहोल्स सगळ्या शहरात करावे लागतील. त्यामुळे तो एक भाग झाला आत्ता आपण एकदा खाली पाईपलाईन टाकली, मेनहोल केले. पॉप्युलेशन दहा वर्षांन वाढले तर परत पाईपलाईन बदलून दुसरी थोडीच टाकायची आहे. पॉप्युलेशन पंधरा वर्षांने वाढली तर पाईपलाईन परत बदलून टाकणे शक्य नाही. म्हणून आपण पाईप लाईन आणि मेनहोल्स ही सिस्टम पुढच्या वीस पंचवीस वर्षांचा विचार करून कायमस्वरूपी करतो आहेत. तथापि प्रत्येक झोनमध्ये जी पाईपलाईन सिवरेज वाहून नेईल आणि मग ट्रीटमेंट प्लान्टला जिथे जाऊ तिथे मात्र आपल्याला एकदम ३०० एम.एल.डी. चा ट्रीटमेंट प्लान्ट आजच करायची गरज नाही. आपण त्याचे तीन भाग करत आहेत. आज आपल्याकडे १०० एम.एल.डी. आहे. म्हणून आत्ता १०० एम.एल.डीचे म्हणजे समजा एस.टी.पी. क्र. ५ आहे. समजा एस.टी.पी. क्र. ५ ला ५० एम.एल.डी. तिन्ही फेजमध्ये लागले तर आपण आत्ता पहिल्या फेजमध्ये फक्त २० एम.एल.डी. ला जातो किंवा १५ एम.एल.डी. जातो. जेणेकरून आपल्याला जेवढा आवक आहे. तेवढ्याच ट्रीटमेंट करून तेवढे पाणी आपण पुढे वापरणार आहेत. आणि भविष्यात आपण जरी वन थर्ड एस.टी.पी. चे काम करत असलो तरी जागा मात्र १००टक्के साठी घेउन ठेवत आहेत आणि आपण टेंडरमध्ये असे म्हणतो आहेत की तुम्ही सुरुवातीला वन थर्ड करा आणि भविष्यात त्याचेच एकस्टेन्शन करता यावे याचे प्रयोजन ठेवा ही आकडेवारीपण महत्वाची आहे. आपण सेंट्रल गर्फ्मेंटला जो प्रोजेक्ट दिला होता तो ३९४ कोटींचा होता. त्यापैकी सेंट्रल गर्फ्मेंटने इतर आयटम जे त्यांना फंड करता येत नाहीत ते सोडून ३३१ कोटी रुपयांचा प्रोजेक्ट मान्य केला. त्याच्यात गर्फ्मेंट ऑफ इंडिया सेंट्रल गर्फ्मेंट आहे. त्यांचे ३५टक्के प्रमाणे ते १५टक्के प्रमाणे जवळपास ५० कोटी देणार आहे. आणि आपल्या महानगरपालिकेला १६५ कोटी उभे करावे लागणार आहेत. ह्या १६५ कोटीमध्ये मग आपल्याला काही लोन घ्यावे लागेल. काही स्वतःचे पैसे राहतील. हा नॉन अप्रूव्हड कम्पोनन्ट जो आहे, ३९४ मायनन्स ३३१ ते पण ६३ कोटी आपल्याला उभे करावे लागतील. एम.बी.एम.सी. चे टोटल कॉन्ट्रीब्यूशन २२८ कोटीचे आहे. तथापि, मी मगाशी सांगितले की, पहिला कम्पोनन्ट आपण जरी पूर्ण करत असलो तरी सेंकन्ड कम्पोनन्ट आपण फक्त वन थर्ड करत आहेत. म्हणजे एस.टी.पी. चे कन्स्ट्रक्शन फक्त ३३टक्के किंवा ३५टक्के करत आहेत. त्याच्यामुळे काही पैसे वाचणार आहेत आणि तिसरा कम्पोनन्ट आहे जे ट्रीटेड वॉटर आहे ते वॉटर आपण मूळ प्रोजेक्टमध्ये त्याचे सर्कुलेशन पाईपलाईनव्वारे गावात दाखवलेले आहे. त्याच्यामध्ये दोन कारणांसाठी ते सर्कुलेशन दाखवलेले आहे. एकतर त्याचा वापर आपल्याला नॉन ड्रीकिंग वॉटरसाठी करता येईल. म्हणजे गार्डनसाठी, इंडस्ट्रीजसाठी. त्याच्यामध्ये फलशिंगचीपण व्यवस्था आहे. पण आपण तो तिसरा कम्पोनन्टसुद्धा पाईपलाईन तुर्त टाळतो आहेत. आणि फक्त जे पाणी आहे. ते क्रीकमध्ये जाईल याची व्यवस्था करत आहेत. आणि ते पाणी जसे नवी मुंबईने ऑलरेडी त्याचे अंकशन केलेले आहे तसेही आपल्यालासुद्धा भविष्यात ते अंकशन करून आपल्याला त्याचे पैसे मिळण्याची शक्यता आहे. आपण जवळपास पंधरा ते वीस बी.ओ.डी. पर्यंत पाण्याची क्वॉलिटी ठेवण्याचा प्रयत्न करणार आहेत. जे बिल्कूल त्याचे अंकशन होउन त्याची विक्री होउ शकेल. आपण हे जे दोन कम्पोनन्ट वाचवले, त्यामुळे जरी तो प्रोजेक्ट टोटली ३९४ कोटींचा असला तरी प्रत्यक्षात कॉस्ट २९८ कोटी म्हणजे, १०० कोटींची बचत आहे. आणि त्या १०० कोटींच्या बचतीमधून आपण हे जे आपले २२८ कोटी आहेत ते वाचवण्याचा प्रयत्न करत आहेत. ड्रेनेजच्या बाबतीत एवढेच सांगू इच्छितो की आत्ता आपली पुढची टेंडर प्रक्रिया सुरु आहे. आपल्याकडे पंधरा टेंडर डॉक्युमेंटस घेउन गेलेले आहेत त्यापैकी तेरा लोकांनी आपल्याकडे सबमिट केलेले आहेत. त्यांनतर त्यांचे जे टेक्निकल इव्हॅल्यूएशन असते ते काढलेले आहे आणि एक डिसेंबर किंवा जास्तीत जास्त दहा डिसेंबर पर्यंत आपली टेंडर प्रक्रिया पूर्ण होईल. आपण जरी झोन पाडले असले तरी ते झोनवाईजही टेंडर भरू शकतील किंवा एकत्रितही भरू शकतील. टेंडर भरपूर मोठे असल्यामुळे आपण रेप्यूटेड कंपन्याच घेत आहेत. आणि मला सांगायला आनंद वाटतो की गॅमन सारखी चांगली कंपनी, सिमन्स सारखी चांगली कंपनी आणि बच्याच मोठ्या कंपन्या आहेत. एक लिस्ट आहे. मी आपल्याला देऊ शकेन. चांगल्या कंपन्या आलेल्या आहेत आणि याच्यामध्ये मला टेंडर भरू दिले नाही. हरकत नाही. शेवटी आपल्यापर्यंत येणारच आहे. आपलीच मान्यता लागणार आहे. मी आत्ता दुसऱ्या प्रोजेक्टकडे वळतो. हा स्टॉर्म वॉटर ड्रेन प्रोजेक्ट आहे. थोडक्यात मी आल्यानंतर पंधरा दिवस जे काही नालेसफाईचे काम केले आणि मला ते करता आले म्हणूनच आत्ता या प्रोजेक्टचा सुद्धा डी.पी.आर. झटपट लक्षात आलेला आहे. आपल्याकडे जे मोठे नाले आहेत, ते दरवेळेस पुरामुळे हायवॉक करतात. त्याही व्यतिरिक्त मोठे नाले आणखीन दहा वर्षांनी राहतीलच की नाही ही शंका आहे. कारण अतिक्रमण आणि त्याच्यावर भराव टाकून नाल्यांची दिशा बदलणे हा प्रकार आपल्याकडे आहे. त्यामुळे तो अवॉर्ड करण्यासाठी आपल्याला हा स्टॉर्म वॉटर ड्रेन प्रोजेक्ट घेणे

आवश्यक आहे. मी येण्यापूर्वीच याबाबतीत महानगरपालिकेने पुण्याची प्राइम मोर नावाची संस्था आहे. त्यांना कन्सलटंट म्हणून नेमलेले आहे. त्यांनी डी.पी.आर. तयार केलेला आहे. ही सध्याची नाल्याची पोझिशन आहे आपण तो जर नीट केला तर हे सगळे प्रकार थांबतील. म्हणजे सिल्टेशन थांबेल, ब्लॉकेट थांबेल, एन्क्लोजमेंट थांबतील, फ्लडींग थांबेल. इन अँड्युकेट कल्वर्ट्स् आहेत हे आपल्याला मोठे करता येतील. त्याच्यात कोणीही काही टाकतात. पुण्याच्या लोकांनी जो डी.पी.आर. तयार केलेला आहे, तो सायन्टीफिकली केलेला आहे. त्याच्यामध्ये त्यांनी जवळपास १९६७ पासूनचा रेनफॉल गृहित धरलेला आहे की, पाणी किती येते? कुटून येते? संजय गांधी नॅशनल पार्कमध्ये फार मोठा पाउस पडला तर मग आपल्या वेस्टर्न एक्स्प्रेस हायवेच्या वरून पाणी कसे जाते? आणि मग ते अकॉमोडेट करण्यासाठी काय काय करावे लागेल? नंतर त्यांनी टोपोग्राफीक सर्वेषण केलेला आहे. नंतर हायडॉलिक डिझायनिंग सी.टी.एच.इ.ओ. ही एक सेंट्रल गर्फमेंटची एजन्सी आहे आणि त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली आपण हे केलेले आहे. स्ट्रक्चरल डिजाईन्स त्यांच्याच टेक्निकल गाईडन्स खाली केलेले आहे. जसा आपण सिवरेजसाठी एक मधला पार्ट घेतला होता आणि त्याचे नउ झोन केले होते. तसा नाल्यासाठी काही मधला पार्ट घेता येणार नाही. आपली इकडेही गावे आहेत आणि तिकडेही गावे आहेत. त्यामुळे आपण शहराचे ए बेसिन, बी बेसिन, सी. बेसिन, डी बेसिन, ई बेसिन, एफ बेसिन आणि जी बेसिन असे बेसिन्स केलेले आहेत. बेसिन म्हणजे मोठमोठ्या नाल्यांसाठी एक एरिया केलेला आहे. हा ए बेसिन आहे तो भाईदर ईस्टचा आहे. बी. बेसिन गोल्डन नेस्ट एरियाचा आहे. सी. बेसिन हा मेन आहे. कारण त्याच्यामध्ये नॅशनल पार्ककडून येणारे पाणी ह्या दोन्ही विट्ठुल मंदिराच्या नाल्याकडून झंकारचे हे सगळे नाले जी.सी.सी च्या पुढून जिथे सध्या रिलायन्सचे सबर्टेशन आहे. त्याच्या पुढून ते खाडीला मिळतात. हे आपल्या शहराचेच भाग केले आहेत. मी मगाशी सांगितल्याप्रमाणे ही टेक्निकल बाब आहे की, आपण ६९ पासून ३८ वर्षाचा रेनफॉल गृहित धरलेला आहे. त्यांनंतर हे हाय रिझोल्यूशन ऑफ फिफ्टिन मिनिट्स त्यांनी गृहित धरून मग त्याप्रमाणे आपले डिझाइन करण्यात आलेले आहे. आणि ही एक महत्वाची टर्म आहे, रिटर्न पिरिएड ऑफ टू इअर्स. आपल्याकडे जुलै २००५ मध्ये मुंबईला भरपूर पाउस झाला मग तशी घटना किती दिवसात घडते? किती वर्षात घडते? शंभर वर्षात घडते की, पन्नास वर्षात घडते की पंचवीस वर्षात घडते? मग आपण कुठल्या वर्षासाठी म्हणजे जर एखादी गोष्ट पंचवीस वर्षानंतर घडत असेल मग त्यासाठी डिझाइन करायचे का? एखादी दहा वर्षानंतर घडत असेल, त्यासाठी डिझाइन करायचे का? तर गरज नाही. एखादी गोष्ट कधीतरी घडते त्यासाठी भलेमोठे पैसे घालून मोठमोठे नाले करून ठेवायची गरज नाही. त्यासाठी त्यांनी जी गोष्ट दर दोन वर्षाला होउ शकते, म्हणजे जो रेनफॉल फिगर किंवा रेनची जी इन्टेन्सीटी दर दोन वर्षाला येउ शकते अशासाठी आपण डिझाइन केलेले आहे म्हणजे सांगण्याचा उद्देश असा आहे की, दोन वर्षापर्यंतच्या आपल्या घटनांची त्यांनी त्याच्यात काळजी घेतलेली आहे. हे जे सी बेसिन आहे त्याचे एक डिझाइन दाखवले की कसे नाले, येतात आणि जिथे ब्लू दाखवले आहे. त्या नाल्यांचे काम आपण घेणार आहोत आणि ते क्रीकपर्यंत सोडणार आहोत. याची टोटल प्रोजेक्ट कॉस्ट २८९ करोड आहे. आत्ता केंद्र शासन एवढ्याला मान्यता देईल असे आपण गृहित धरू. कारण तो डी.पी.आर. ऑलरेडी आपण एम.एम.आर.डी.ए. कडे पाठवलेला आहे. एम.एम.आर.डी.ए. ने मान्य करून गर्फमेंट ऑफ महाराष्ट्र कडे पाठवलेला आहे. गर्फमेंट ऑफ महाराष्ट्र नोव्हेंबरमध्ये होणाऱ्या मिटींगमध्ये मान्य करेल. नोव्हेंबर डिसेंबरच्या आत हे सगळे प्रोजेक्ट दिल्लीला पाठविण्याचा आपला प्रयत्न आहे. कारण जानेवारी फ्रेब्रुवारीमध्ये कधीही आचारसंहिता लागेल आणि नंतर लोकसभेमुळे परत चार पाच सहा महिने आपल्याला मान्यता मिळणार नाही. याच्यामध्ये टोटल प्रोजेक्ट कॉस्ट आहे, त्यापैकी गर्फमेंट ऑफ इंडिया १०१ कोटी देते. गर्फमेंट ऑफ महाराष्ट्र ४३ कोटी देणार आहे. आणि आपल्याला १४४ कोटी आहेत. पण आपला प्रयत्न इथेही असाच राहणार आहे की, या मूळ प्रोजेक्टमध्ये जसे सिडकोमध्ये त्यांनी होर्डिंग पॉन्ड्स केलेले आहेत, तसे काही होर्डिंग पॉन्डपण आपण उघाड्यांकडे शेवटी दाखवलेले आहेत. आपण ते जर अवॉर्ड केले किंवा वाचवले तर आपले पन्नास कोटी वाचतील. आणि जे अत्यावश्यक आहे तेच करण्याचा आपला प्रयत्न राहिल. आपण एक तिसरा डी.पी.आर. तयार केलेला आहे. त्याच्यामध्ये सॉलिड वेस्टमध्ये आपल्याला माहिती आहे की आपला प्लान्ट ऑलरेडी एक्विस्टींगमध्ये आहे. मध्यांतरी काही दिवस बंद होता, पण मी सन्मा. सदस्य श्री. जुबेर इनामदार साहेबांना सांगू इच्छितो की, तो सोमवारपासून सुरु झालेला आहे. जसजशा गाड्या बंद होतील. तशा बंद गाड्या आपण तिकडे पाठवतो आहोत. पुढील पंधरा दिवसात तिकडे १००टक्के कचरा जाईल. तो प्रोजेक्ट गृहित धरून आपण एक मोठा प्रोजेक्ट सेंट्रल गर्फमेटला पाठवतो आहोत. सध्या आपल्याकडे जवळपास ४०० मेट्रीक टन कचरा आपण गोळा करत आहोत. ४०० मेट्रीक टन व्यतिरिक्त द्रकने गोळा करत आहोत, प्रोसेसिंग प्लानटेशन प्लेस आहे. लॅन्डफिल साईट त्याला जवळ आहे. आपण पॉप्यूलेशन तेच गृहित धरलेले आहे. जे मागे सिवरेजला आणि सी.डी.पी.मध्ये गृहित धरलेले आहे. एवरेज अर्धा किलो प्रत्येक माणूस जनरेट करतो हे गृहित धरून भविष्यातील आपल्या कचन्याचे उत्पन्न असे होणार आहे आणि म्हणून आपण सध्या जवळपास ५०० मेट्रीक टनचा प्लान्ट केलेला आहे. आणि त्यासाठी बॅकवर्ड लिकेजेस, प्लान्ट जागेवर आहे पण प्लान्टच्या मागे गाड्या नाहीत. गाड्या आहेत त्या खराब आहेत. त्यासाठी डस्टबिन्स नाहीत. प्रत्येक सोसायटीच्या बाहेर रस्त्यावर कचरा पडतो आहे. सोसायटीच्या बाहेर बिन्स नाहीत. हा बॅकवर्ड लिकेजेस आणि नंतर तो कम्प्रेस करून

पाठविण्यासाठी चार प्लॅटफॉर्म असे करण्याचा आपला प्रयत्न राहिल. याच्यामध्ये एकूण जवळपास ७२ कोटींचा प्रोजेक्ट आहे. त्यापैकी ४१ कोटी हा आपल्याला खर्च करावे लागणार आहेत. कारण हा आपला कम्पोनन्ट आहे. बाकीचा उरलेला २७ कोटी हा आपण प्लान्टसाठी दाखवलेला आहे. तो फक्त प्रोजेक्ट पोच करण्यासाठी दाखवत आहोत. जेणेकरून सेंट्रल गर्फ्मेंटचे पैसे मिळतील. आणि आपल्याला जास्त पैसे खर्च करण्याची गरज पडणार नाही. ह्या ४१ कोटींमध्ये आपण शहरातील जे कलेक्शन आणि स्टोरेज आहे ते करणार आहोत. ट्रान्सपोर्टेशन सिस्टम, नविन गाड्या घेणार आहोत. बेसिक इन्फ्रास्ट्रक्चर करणार आहोत. लॅन्डफिल साईड आपल्याला ॲडीशनल करायची आहे. पूर्वी जो कचरा टाकत होतो ती जागा नीट करण्यासाठी काही तरतुद ठेवलेली आहे. आणि इतर कम्पोनन्ट करून आपण हा प्लान्ट ४१ कोटींचा केलेला आहे. हे ४१८३ लाख म्हणजे ४१ कोटी आहेत. हा पी.पी.पी. बूट मॉडेल वर ऑलरेडी उत्तनला जो प्लान्ट आहे. त्याच्यासाठी हे प्रोक्षीजन केलेले आहे. पण आपल्याला हे फक्त प्रोजेक्टमध्ये दाखवायचे आहे. पण आपल्याला हे फक्त प्रोजेक्टमध्ये दाखवायचे आहे. आपण सेंट्रल गर्फ्मेंटला सांगणार आहोत की आम्ही ॲलरेडी बी.ओ.टी.मधून केलेले आहे. त्याच्यामुळे त्यांना पैसे देण्याची गरज नाही आणि आपणही खर्च करण्याची गरज नाही. हा जो ७१ कोटींचा प्रोजेक्ट आहे. त्याच्यामध्ये गर्फ्मेंट ॲफ इंडिया २४ कोटी देईल. गर्फ्मेंट ॲफ महाराष्ट्र १० कोटी देईल. आपल्याला ३५ कोटी लागेल. पण याच्यात महत्वाची बाब ही आहे की, जरी आपल्याला ३५ कोटी लागत असले तरी आपल्याला प्रत्यक्षात ३५ कोटी मधून आणि २७ कोटी खर्च येत नाही. बूटचा खर्च करण्याची गरज नाही, तो ॲलरेडी आहे. त्यामुळे ३५ मायनस २७, फक्त आठ कोटी, आपल्याला पन्नास कोटींचे काम करून घेता येईल. हा त्याच्या मागचा उद्देश आहे की, महानगरपालिकेला प्रत्यक्षात फक्त आठ कोटी भरावे लागतील. या आठ कोटींपैकी एम.एम.आर.डी.ए. ने लोन दिले तर ८० टक्के लोनही मिळेल आणि आपल्याला दोन कोटींमध्येच पन्नास कोटींचे प्रोजेक्ट राबविल्याचे समाधान मिळेल. तसेच करता येईल. आपण याच्यामध्ये असे बिन्स घेण्याचा प्रयत्न करतो जे मोठ्या सोसायट्या किंवा जे महत्वाचे एरिया आहेत, त्याच्यापुढे त्या राहतील. नंतर हे बिन्स असेच उचलून डायरेक्ट गाडीवर ठेवता येतात. आणि ती गाडी जिथे आपले कॉम्प्रेसर स्टेशन आहे. तिथे जाऊन ते खाली करेल. ह्या छोट्या छोट्या गाड्या तिकडे पाठविण्याची गरज नाही. हे ट्रान्सफर स्टेशन आहे. आपण शहरात चार ठिकाणी ट्रान्सफर स्टेशन करू इच्छितो की, जिथे गल्लीबोळातून किंवा एरियामधून कचरा उचलून तिथे आणणार. इथून तो कम्प्रेस करणार आणि फक्त कम्प्रेस म्हणजे पॅक केलेला कचरा आपण तिकडे घेउन जाणार. जेणेकरून ट्रान्सपोर्टेशनची कॉस्ट वाचेल. आणि आपले पैसे बचत होतील. प्लान्टचे थोडक्यात सांगितले कारण काही लोकांनी प्लान्टला भेट दिली नसेल प्लान्टमध्ये ॲरॉग्निक व इनॲरॉग्निक मटेरियल वेगळे करून तिथेही सॅन्ड अशी वेगळी निघते. तिथे असा फर्टिलायझर सध्या आपण तयार करत आहोत आणि आर.सी.एफ. ते ॲरॉग्निक फर्टिलायझर घेत आहोत. तिथे जे काही इनॲरॉग्निक मटेरियल आहे. त्याच्यापासून तिथे आपण ब्लॉक करतो जे जाळले जातात, ज्याला कोळसा म्हणता येईल. ते मोठ्या प्रमाणावरसुद्धा ब्लॉक्स करून आपल्याला देता येतात. थोडक्यात सॉलिड वेस्ट मॅनेजमेंट मध्ये आपला चांगला प्रोजेक्ट असल्यामुळे मागे आपण ३०-४० कोटी टाकले तर घरापासून प्रोसेसिंग पर्यंत आपली एकतरी सिस्टम चांगली होईल आणि आपल्याला ती मॉडेल म्हणून दुसऱ्या शहरांना दाखवता येईल हा त्याच्या मागचा उद्देश आहे. दाखवणे वेगळे, आपली सिस्टम निट राहिल. वॉटर सप्लायची थोडी अडचण अशी आहे की, तुम्हांला माहिती आहे की, सध्या ११६ एम.एल.डी. पाणी जरी आपल्याला पेपरवर येत असले तरी प्रत्यक्षात ९९-९२-९३ एम.एल.डी. च्या पुढे येत नाही. दिवाळीनंतर आपण एम.आय.डी.सी. चे आणखीन वीस एम.एल.डी. पाणी जास्त मिळविण्याचा प्रयत्न करणार आहोत. आत्ता वॉटर सप्लायचा डी.पी.आर. सुद्धा रेडी आहे. पण वॉटर सप्लायमध्ये मी श्री. पाटील साहेबांनाही विनंती केलेली आहे. आपल्याला थोडा प्रयत्न करावा लागेल. शासन दरबारी प्रयत्न करावा लागेल. एरिगेशन डिपार्टमेंटकडे प्रयत्न करावा लागेल. एम.आय.डी.सी. कडे प्रयत्न करावा लागेल. वॉटर डी.पी.आर. तयार आहे. स्कीम तयार आहे, लोक पैसे द्यायला तयार आहेत. पण पाणीच नाही. पाणी उचलायचे कूटून आपल्याला १०० सव्वाशे एम.एल.डी पाणी कुटूनतरी मिळेल, मग ते मोरबे डॅम असेल, नाहीतर बारवी असेल नाहीतर पोशीर असेल नाहितर आणखीन शंभर डॅम आहेत. काही झालेले आहेत, काही होणार आहेत. परंतु, पाणी मिळेपर्यंत त्याचे काही खरे नाही. तथापि, आपली वॉटरची देखिल तयारी आहे. ज्यावेळेस आपल्याला शासनाकडून शंभर एम.एल.डी. पाणी जरी मिळाले तरी सध्या आपली जी एक्झिटींग स्टेमची शहाडपासूनची स्किम आहे, त्याला लकिली पंरींग स्टेशनच्या तिथे जागा आहे. नंतर स्टोरेजची जागा आहे. ट्रीटमेंट प्लानच्या तिथे जागा आहे. पाईपलाईनची सुद्धा जागा आहे. ॲलरेडी एक ॲडीशनल नॉज तिकडे टाकलेला आहे. म्हणजे फक्त एक्झिटींग जागेचा वापर करून पुढे जायचे आहे. लॅन्ड ॲकवीझीशनची गरज नाही. लॅन्ड ॲकवीझीशन आणि बाकी सगळ्या गोष्टी श्री. पाटील साहेबांना माहिती आहेत. एवढी पाईपलाईन जरी अंडरग्राउंड असली तरी एवढे सोपे काम नाही. म्हणून उपलब्ध जागेचा उपलब्ध मशिनरीचा फायदा घेउन आपल्याला बारवीमधून जर १०० एम.एल.डी. पाणी मिळाले तर आपले पैसेही वाचतील आणि थोडक्यात २५०-३०० कोटीमध्ये आणखीन १०० एम.एल.डी. पाणी येउ शकेल. आणि पुढच्या पंधरा वर्षाचा तरी कमीत कमी प्रश्न मिटेल, असे सकृतदर्शनी दिसते आहे. त्यामुळे वॉटरमध्ये हा चार्ट महत्वाचा आहे की, सध्या आपल्याला नॉर्मप्रमाणे म्हणजे

१५० लीटर पर हेड पर डेट याप्रमाणे जे पाणी लागते ते सध्या आपण सायन्टीफिकली पुरवतो. पण भविष्यात काय? भविष्यात २०४१ पर्यंत मी जात नाही. पण २०११, २०२१पर्यंत पण आपल्याला भरपूर पाणी लागणार आहे. २०२१ पर्यंत आपल्याला २०० एम.एल.डी. पाण्याची शॉर्ट फॉल राहिल. २०३१ पर्यंत १०० एम.एल.डी. चे राहिल. २०११ ला आपल्याला २५ एम.एल.डी. पाण्याची कमी राहिल. तर अंटलिस्ट २०३१ पर्यंतचा पुढच्या दहा वर्षाचा विचार करून १००एम.एल.डी. पाण्याची स्कीम घेणे आवश्यक आहे. आपल्याकडे तीन वर्षे आहेत. नवीन शासन कोणते येईल माहिती नाही. ते शासन आल्यावर जे.एन.एन.यू.आर.एम. स्कीम ठेवेल की नाही हेही माहिती नाही आणि हे जे दोन हजार कोटी आहेत. आपले दर वर्षाचे बजेट आपण जरी ४०० कोटी गृहित धरले तरी ते पाच वर्षाचे बजेट आहे. आणि ४०० कोटी बजेट कशावर जाते, आस्थापना आहे, बाकी काही बेसिक कामे आहेत. त्यामुळे कितीही कोणीही प्रयत्न केला तरी जास्तीत जास्त २५ ते ३० कोटी तुम्ही अशा कार्यक्रमाला काढू शकाल. ५० कोटी काढू शकाल. पण ५० कोटी दरवर्षी काढले आणि २००० कोटींचे काम करायचे असेल तर तो किती वर्षाचा कार्यक्रम होईल. त्यामुळे पंचवार्षिक नव्हे, किती वार्षिक होतील हे मला माहिती नाही. तर ह्या स्कीमचा फायदा घेउन जास्तीत जास्त पैसे आणणे कमीत कमी ५०टके तरी ग्रॅण्डस् आहेत. म्हणजे ५०टके पैसे आपल्याला फ्री ऑफ कॉस्ट मिळतात. उरलेल्या ५०टके लोन वगैरे घेउन युजर चार्जेस लावून आपण शहरामध्ये चांगल्या स्किम आणू शकतो. पाण्याच्या नंतर रोडमध्ये देखील आपण डी.पी.आर. तयार आहे. हे सध्याचे आपले जे डी. पी. रोड आहेत, त्याचे नेटवर्क आहे. जर आपण त्यांची डिटेल्स बघितली तर टोटल डी.पी. रोडचे नेटवर्क ४१५ कि.मी. आहे. पूर्ण १७३ झाले आहेत, २४१ शिल्लक आहेत. म्हणजे ४०टके काम झाले आणि ६०टके बाकी आहे. या २४१ मध्ये आपण आत्ता जो डी.पी.आर. तयार केलेला आहे. तो फक्त ४२ कि.मी. चा आहे. तो कशासाठी केला की, जिथे वस्ती आहे, जिथे बिलिंग झालेल्या आहेत. जिथे पुढील दोन चार वर्षात रहिवास होण्याची शक्यता आहे. तरीपण १९९ कि.मी. बाकी राहतील ते नंतरच्या झोनमध्ये सॉल्ट प्लान लॅन्डमधील रोड आहेत. ह्या ४२ कि.मी. साठीच आपल्याला जवळपास दहा करोड, एक किलोमीटर याप्रमाणे ४२१ कोटी रुपये लागणार आहेत. तर हे ४२१ रुपयांसाठी देखील....

एस. ए. खान :-

कमिशनर साहब, इसमे अलगही कुछ दिया है।

दिपक खांबित :-

टोटल डी.पी.रोड की लेन्थ है १८७.३१ स्लाईड दुसरा लगा है।

मा. आयुक्त :-

मी तुम्हांला करेक्षन सांगतो. एकूण डी.पी.रोड १८७ कि.मी. आहेत. जवळपास २०० कि.मी. गृहित धरा. त्यापैकी ८६ किलोमीटर काम कम्प्लीट झाले आहे ते जवळपास १०० कि.मी. गृहित धरा. म्हणजे ५०टके काम झाले आहे, ५०टके राहिले आहे. उरलेल्या ५०टके मध्ये ५०टके, म्हणजे उरलेल्या ५०टके पैकी २५टके आपण पहिल्या फेजमध्ये घेत आहोत. जवळपास ४२ कि.मी. आणि उरलेले २५टके सेकन्ड फेजमध्ये घेणार आहोत. आणि या २५टके साठी म्हणजे ५० कि.मी. साठी आपल्याला जवळपास ५०० कोटी रुपये लागणार आहोत. आणखीन एक कम्पोनन्ट आपण स्लम रिहॅबिलिटेशनचा ठेवलेला आहे. शहरातील सर्व डी.पी. रोड याच्यामध्ये आपण डी.पी.आर. तयार होता. आपण तो म्हाडाला पण पाठवला होता. श्री. प्रधान साहेबांनी केला होता. पण म्हाडाने तो मान्य केलेला नाही. म्हणून आम्ही त्याला रिवाईज करत आहोत. आणि आपल्याकडे जवळपास ३५ स्लम्स आहेत. त्याच्यामध्ये जवळपास पंधरा हजार फॅमिलीज आहेत. पॉप्युलेशन मोर दॅन ३५-४० हजार असेल. तर त्या सगळ्यांना कसे कवर करता येईल आणि हाऊसिंग फॉर डिसहाउस किंवा इतर काही शासकीय जमिनीत आपल्याला घरे कशी बांधता येतील याचा आमचा प्रयत्न सुरु आहे. परंतु ही वस्तुस्थिती आहे की आपण याच्यामध्ये बरेच मागे आहोत आणि आपल्याला आत्ता हा प्रोजेक्टचा डी.पी.आर. तयार करून पाठवायचा आहे. २००० कोटीमध्ला शेवटचा ३०० करोडचा कम्पोनन्ट होता. त्याची थोडी डिटेल आहे. याच्यामध्ये आपण जर बारकाईने बघितले तर वॉट इंज दिस, कन्स्ट्रक्शन ऑफ स्लेटर हाउस, ६ कोटी डेव्हलपमेंट ऑफ फिशिंग इंडस्ट्री देन टाउन पार्क हे आपण ऑलरेडी बी.ओ.टी. वर दिलेले आहे. त्यामुळे आम्ही इन प्रोग्रेस म्हटले आहे. देन म्युनिसिपल हॉस्पिटल हे सुद्धा आपण स्वतःच टेंभाचे करत आहोत. त्यामुळे इन प्रोग्रेस म्हणता आहोत. देन स्टेडीयम आपल्याला सुभाषचंद्र बोसला स्टेडीयमचा प्रस्ताव आहे. देन टाउन हॉल अॅण्ड ड्रामा थिएटर देन म्युनिसिपल मार्केट, देन कॉर्पोरेशन रेस्ट हाउस, देन प्ले ग्राउण्ड, देन स्पोर्ट्स कॉम्लेक्स, कम्युनिटी हॉल, सेंट्रल ऑक्ट्राय नाका बिलिंग आत्ता सेंट्रल अँडमिनीस्ट्रेटीक्स बिलिंग होईल. नंतर लायब्ररी, फायर स्टेशन, कन्स्ट्रक्शन ऑफ वॉट इंज दिज?

दिपक खांबित :-

हॉस्पिटल, लायब्ररी, मिरारोड.

मा. आयुक्त :-

ते आपण कम्प्लीट केलेले आहे. हा असा एक तीनशे साडेतीनशे कोर्टींचा प्रोजेक्ट होता. हे पण आपल्याला कसे घेता येतील ते आपण बघू. स्टेट्स ॲफ रिटर्न अंडर जे.एन.एन.यू.आर.एम. हा जो जवाहरलाल नेहरु रिफॉर्म प्रोजेक्ट आहे. त्याच्यामध्ये जे २००० कोटी आपल्याला.....

एस. ए. खान :-

कॉर्पोरेशन रेस्ट हाउसमध्ये कोण राहणार आहेत?

मा. आयुक्त :-

शासकीय विश्रामगृहात कोण राहते? तसेच तिथेही राहतील. त्याच्यामध्ये हे सेंट्रल गर्फ्हमेंट किंवा राज्य शासन आपल्याला दोन हजार कोटी कधी देणार, जर आपण काही बोसिक गोष्टी केल्या तर. त्या केल्या म्हणजे त्या आपल्यासाठी भल्याच आहेत. प्रशासनासाठी सुद्धा चांगल्या आहेत. पर्टीक्यूलरली त्यांनी राज्यशासनाला सांगितले की, तुम्ही यू.एल.सी. ॲक्ट अबोलिश करा. राज्य शासनाने यू.एल.सी. ॲक्ट अबोलिश केला. तशा आपल्याला त्यांनी काही गोष्टी सांगितलेल्या आहेत. मी तुम्हांला यासाठीच सांगतो की, यातील काही गोष्टींसाठी परत मा. महासभेसमोर यावे लागेल महासभेची मान्यता घेऊन पुढे जावे लागेल म्हणून महत्वाचा आहे. डबल एन्ट्री अकाउंटिंग सिस्टम, आपण यांचे टेंडर कॉल केले ते प्रोग्रेसमध्ये आहे. अडोपशन ॲफ पब्लिक डिस्क्लाइर लॉ, आपण मागच्याच मा. महासभेत मान्य केलेला आहे. तो कम्प्लिट झालेला आहे. कम्यनिटी पार्टी सिपेशन लॉ, स्टेट गर्फ्हमेंट याला इनॲक्टमेंट करते आहे. बहूतेक या अधिवेशनात होईल. तो झाला तर परत आम्ही आपल्याकडे येउ. यालाही आपण मान्यता द्या आणि मग याप्रमाणे पुढे जाता येईल. इन्ड्रोडक्शन ॲफ इ-गर्फ्हनस आपण ॲॅलरेडी कल्याणचे मॉडेल घेतलेले आहे. ते एवढे सक्सेसफुल झालेले नाही. पण आपल्याला ते करावेच लागेल. त्याशिवाय पुढे मार्ग नाही. ह्या सगळ्या गोष्टी केल्याशिवाय आपल्याला केंद्र शासन पैसे रिलीज करणार नाही, हे मला सांगायचे आहे. शासन पैसे रिलीज करणार नाही हे मला सांगायचे आहे. रिफॉर्म ॲफ प्रॉपर्टी टॅक्स टू इम्प्रूव्ह दी रिसोर्स बेस ॲफ यू.एल.बी. हे आपण करतो आहोत. लेवी ॲफ रिजेनेबल यूजर चार्जेस. जसे आपण आला सिवरेजवर चार्ज लावणार सॉलिड वेस्टवर चार्ज लावणार, जो जो प्रोजेक्ट करणार त्यावर लोकांकडून काही काही वसूल करणार. जेणेकरून आपल्या कर्जाची परतफेड होईल हा विषय आजच्याच आपल्या सभेत होता. ती सेंट्रल गर्फ्हमेंटची रिक्वायरमेंट आहे की, तुम्ही पुअरसाठी हाउसिंगसाठी काही करा. आम्ही त्यांना सांगितले की आमच्याकडे स्लम फार कमी आहे. तुम्ही जर आम्हांला पाच-पंचवीस टक्के बजेट द्या म्हणाल तर तेवढे शक्य होणार नाही. पण हा जो त्यांना हाउसिंग साठी पाहिजे होता, तो राज्य शासनाने केलेला आहे. तो विषय आज आपल्यासमोर ठेवला होता. त्याच्यामध्ये ॲॅब्जेक्शन मागविण्यासाठी आपण आम्हाला परवानगी दिलेली आहे. त्यामुळे हे कम्प्लीट आहे असे आपण सांगणार आहोत. रिलीजन ॲफ बायलॉज, आपण बरेच बायलॉज तयार केलेले आहेत. ते आपण दर मा. महासभेला दोन-दोन, चार-चार पुढे आणणार आहोत आणि मा. महासभेने त्याला मान्यता दिली तर मग आपल्याला ते पण करता येईल. रेन वॉटर हार्वेस्टींगसाठी ॲॅलरेडी ते कम्प्लीट झालेले आहे. देन इन्डक्शन ॲफ प्रॉपर्टी लीटल सर्टीफिकेशन, याचाही श्री. राणे साहेब सर्व करत आहेत. आपण ते कम्प्युटराईझ करणार आहोत. ७/१२ चे कन्वर्शन प्रॉपर्टी कार्ड मध्ये होणार आहे. देन इन्ड्रोडक्शन ॲॅलरेडी झालेले आहे. हा राज्य शासनाचा प्रश्न आहे. प्रॉपर्टी ॲफ सेपरेट बजेट फॉर अर्बन पुअर हा एक प्रश्न येईल. त्याच्यावर आपण जरा लक्ष ठेवू. कारण केंद्रशासन फार हट्टी आहे. आणि त्यांनी आम्हाला सांगितले की, तुम्हाला अर्बन पुअर करावेच लागेल. तर अर्बन पुअरचे बजेट करताना आपण सर्व आरोग्याचे बजेट त्याच्यात टाकणार आहोत. कारण आपल्या हॉस्पीटलचा फायदा सर्व गरीब लोक घेतात. आपल्या शाळेचे सगळे बजेट त्याच्यात टाकणार आहोत. कारण त्याचाही फायदा गरीबच घेतात ही फार महत्वाची स्लाईड आहे. ही शेवटची स्लाईड आहे. त्यामुळे मी आपला जास्त वेळ घेत नाही. याच्यामध्ये मला सांगायचे आहे की, जरी केंद्र शासनाने किंवा राज्य शासनाने आपल्याला भरपुर पैसे दिले. तरी केंद्र शासनाला आणि राज्य शासनाला आपण काही प्रोजेक्ट पीपीपी किंवा बीओटी वर केलेले आहेत हे दाखवावे लागणार आहे. ते म्हणतात की, हर चीज के लिए हमारे पास मत आइए तुमच्याकडे जे ॲॅलरेडी होउ शक्तील ते तुम्ही स्वतः करा. जे शेवटचे छोटे-छोटे ३५० कोटींचे प्रोजेक्ट आहेत ते तरी आपल्याला पीपीपी वर घ्यावे लागतील. आपले टॅक्स नेटवर्क थोडे मोठे करावे लागेल. जरा पैसे येण्यासाठी आता इलेक्शन इअरमध्ये हे शक्य आहे की नाही ते मला माहिती नाही पण जेवढे शक्य आहे तेवढे करा अशी माझी विनंती आहे नंतर कॉर्पोरेशन, एमएमआरडीए कडून लोन आणण्यासाठीसुधा आपल्याला आमच्या सोबत यावे लागेल. काही फायनाशीयल इन्स्टीट्युशन, बँककडे जाण्यासाठी आम्हाला तुमची परमिशन लागेल आणि शेवटचे, काही एक्सपेन्डीचर सुधा कमी करावे लागेल. या काही अप्रिय गोष्टी आहेत. जर आपल्याला काही चांगल्या गोष्टी करायच्या असतील तर त्याला पर्याय नाही. थँक्स.

बर्नड डिमेलो :-

मा. आयुक्त साहेब, मला जरा शंका आहे. तुम्ही नउ झोन दाखवले. त्यामध्ये उत्तन विभागाच्या चार प्रभागांचा समावेश नाही. तो का आणि कसे ती शंका आहे.

मा. आयुक्त :-

सिवरेजमध्ये ही वस्तुस्थिती आहे की, हा जो मधला यलो झोन आहे जो थिकली पॉप्युलेटेड आहे, त्याचा समावेश आहे आणि तुम्ही म्हणता तसा उत्तन, डॉंगरी यासाठी आपल्याला असे करता येईल, त्या टोपोग्राफीला जे फीट होईल असे छोटे-छोटे प्लान्ट्स् आपल्याला त्या एका गावासाठी एक, जसे आपण नउ झोन केलेले आहेत.

बर्नड डिमेलो :-

याच्यामध्ये तुम्ही माझे समाधान करणार. मी तुमच्या शब्दाला मान राखुन गप्प बसतो. सध्या तिथे असा प्रकार चालु आहे की, एसईज्ञेड चा जो गवगवा चालु आहे. डम्पींग ग्राउंड, एसईज्ञेड आणि त्या माध्यामातून तुम्ही दाखवलेले नउ झोन आणि त्या प्रभागाचा विचार केलेला नाही. तर लोकांमध्ये कधी वातावरण बिघडू नये. महानगरपालिकेलासुधा काही करायचे नाही. म्हणजे गाव खाली करण्याचा लोकांनी जो खोटा अपप्रचार करण्याचा चालु केलेला आहे. त्याचा उत्तर परिणाम तिथे होईल मला एवढेच सांगा, तुमच्या शब्दाला मी गप्प बसेन, मला विश्वास आहे. तो भाग वेगळा झाला. पण आत्ता गावामध्ये आणि समाजामध्ये जो प्रकार चालु आहे त्यांना आम्ही काय उत्तर द्यायचे.

मा. आयुक्त :-

सन्मा. सभागृहाने याची नोंद घ्यावी.....

बर्नड डिमेलो :-

तुम्ही उत्तन परिसरात असे पण केले नाही. २८, २९, ३० आणि ३१ हे चार प्रभाग आहेत. या चारही प्रभागांची नोंद तुम्ही नउ झोनमध्ये केलेली नाही. तिथे रहिवासी लोक नाही तो नववा झोन. तुम्ही सांगता की, सध्या आपण खर्च करायचा नाही. पण उत्तनमध्ये सध्या आपण खर्च करायचा नाही. पण उत्तनमध्ये सध्या एवढी लोकसंख्या आहे. दाट संख्येने लोक राहतात तिथे तुम्ही काहीच योजना आखलेल्या नाहीत. हे असे का?

मा. आयुक्त :-

याच्यामध्ये ही वस्तुस्थिती आहे की, तो एरिया सिवरेजच्या प्रोजेक्टमध्ये घेतलेला नाही.

बर्नड डिमेलो :-

का घेतलेला नाही?

मा. आयुक्त :-

मला सांगता येणार नाही. हा प्रोजेक्ट २००६-०७ मध्येच गेलेला होता आणि त्यांनी जिथे थिकली पॉप्युलेटेड एरिया आहे तो घेतलेला आहे. पण सन्मा. सभागृहाने त्याची नोंद घ्यावी आणि उरलेल्या ह्या पाच-सहा गावांसाठीसुधा व्हिलेजवाईज करता येईल का किंवा तीन गावांचा मिळून एक करता येईल का? दोन प्रोजेक्ट करता येतील. राई, मुर्धे, मोर्वासाठी एक आणि तिकडे उत्तन, पाली आणि त्यांच्यासाठी त्या बाजुला एक, वाटल्यास, डॉंगरी, तारोडीसाठी इंडिपेन्डेन्ट.

बर्नट डिमेलो :-

साहेब, गावात तिकडे प्रकरण चिघळत चालले आहे. तुम्हाला पण माहिती आहे. तिथे आम्हाला राहणे कठीण झाले आहे. त्यासाठी मी तुम्हांला सांगतो की, तुम्ही काही करा. नोंद घ्यावी असे बोलून तुम्ही मोकळे होता. पण एवढेच सांगा की, २००६ मध्ये तुम्ही जी मंजुरी दिली आणि पाठवले. २००६ मध्ये जो ठराव झाला तेव्हा उत्तनला का वगळले? त्याची सर्व माहिती आम्हाला द्या.

मा. आयुक्त :-

आपण म्हणता त्याप्रमाणे आपण माझ्याकडे अवश्य या. आपण त्या यु.ई.एन. सेक्षनमध्ये बसू.

बर्नड डिमेलो :-

बसून नको. मला लेखी पाहिजे.

मा. आयुक्त :-

मी तुम्हाला आज एवढेच सांगुं शकेन की, या प्रोजेक्टमध्ये तो एरिया नाही ही वस्तुस्थिती आहे. आणि मी परत आत एक बाहेर एक करणार नाही. जे आहे ते आहे. कारण सर्वांना विश्वासात घेऊनच आपल्याला पुढे जायचे आहे. आत्ता मा. महासभेच्या मदतीने उरलेल्या सहा गावांसाठी, सात गावांसाठी, आठ गावांसाठी काय करता येईल याच्यासाठी आपण पुढे जाऊ.

बर्नड डिमेलो :-

मा. आयुक्त साहेब, एमएमआरडीए मध्ये जो प्रभाग केला आहे, त्यांच्या काही त्रुटी किंवा कायदेशीर अडचणी असे काही असेल ते स्पष्ट व्हायला पाहिजे. लोकांना अंधारात ठेवून तुम्ही करू नका.

मा. आयुक्त :-

कायदेशीर अडचण एक आहे की, ह्या प्रोजेक्टमध्ये आपण जरी एक झोन वाचवत असलो. त्याचे पैसे खरे म्हणजे तिकडे वापरता येतील. परंतु, केंद्रशासन, राज्यशासन त्याला....

बर्नड डिमेलो :-

असाच प्रकार बघून काही लोकांनी लोकांसाठी घबराटीचे वातावरण निर्माण केलेले आहे. आत्ता तुम्ही जे नउ झोन दाखवले याच्यामध्ये दुसरा प्रकार लोकांना दाखवायला मोडतो की, महापालिका पण इथे करत नाही. कारण गाव खाली करायचा आहे.

मा. आयुक्त :-

गाव खाली करायचा आहे की नाही ते मला माहिती नाही. मी तुम्हांला एवढेच सांगतो...
बर्नड डिमेलो :-

तुम्ही सर्व नगरसेवकांना विचारा की, काय प्रकार चालला आहे? तुम्ही आत्ता नउ झोन दाखवले. त्या नउ झोनमध्ये उत्तन दाखवतच नाही. म्हणून मला ती माहिती द्या आणि शक्य होत असेल तर त्याच्यामध्ये उत्तनचा समावेश करा.

प्रशांत पालांडे :-

मा. आयुक्त साहेब, आपण टोटल सीडीपी मध्ये फक्त २५ टक्के पिण्याच्या पाण्यावर खर्च करतो. आणि जवळ जवळ ३५० कोटी अंडरग्राउंड ड्रेनेजवर करतो. आणि आत्ता परिस्थिती अशी आहे की, प्यायला पाणी नाही आणि ते वाहून जाण्याची आपण व्यवस्था करतो. ते ठिक आहे. म्हणजे एका दृष्टीने, भविष्याच्या दृष्टीने करायला पाहिजे. पण आपण २०११ ला १५० एमएलडी पाणी आपल्याला हवे आहे. पण माझ्या माहितीप्रमाणे आपली पाणी वाहून नेण्याची आपली जी यंत्रणा आहे, त्याची मँकझीमम कॅपेसिटी फक्त १२५ एमएलडी आहे. ही खरी गोष्ट आहे का?

मा. आयुक्त :-

म्हणूनच आपण १०० एमएलडी सोर्स शोधूनच शासनाला ऑलरेडी पत्र लिहलेले आहे. जर शासनाने आपल्याला १०० एमएलडी देण्याचे मान्य केले तर एन्टायरली नवीन स्कीमच पैरेलल स्कीम होईल ना.

प्रशांत पालांडे :-

पण २०११ ला वेळ किती आहे? अडीच वर्षे पण राहिली नाहीत. तेवढ्या वेळेत आपले ते टाकून होईल का?

मा. आयुक्त :-

जर पाणी सोर्स उपलब्ध झाला तर होईल.

प्रशांत पालांडे :-

तोपर्यंत पाईपलाईन टाकून होईल?

मा. आयुक्त :-

होय. कारण ऑलरेडी जागा आहे. जागा अँकवीझीशनचा प्रश्न नाही. आपल्याला पंर्पिंग हाऊस, ट्रीटमेन्ट आणि पाईपलाईन हे सगळे करता येईल.

प्रशांत पालांडे :-

हे सगळे मिळून आपण ते २५ टक्के पकडले आहेत का? पाईपलाईन वगैरे पकडून?

मा. आयुक्त :-

होय ते धरून.

मा. महापौर :-

माझी सभागृहाला विनंती आहे की, आपल्या मुख्य सात रस्त्यांचे काम चालु आहे. साधारण ते २३ ते ३० करोडचे रस्ते आहेत. तर मा. आयुक्त साहेबांना आपण निवेदन करु या की, फर्स्ट फेसला ते जे रोड चालु आहेत तिकडे आपण पाईपलाईन टाकली आणि कामाला सुरुवात केली, तर सहा महिन्यानंतर आपल्याला हेच रस्ते खोदावे लागणार नाहीत आणि आपण एकदा हे नविन रस्ते खोदले की, त्याची स्ट्रेन्थ कमी होणार आहे. पण मुख्य सात रस्ते ज्याची कामे चालु आहेत, जे आपण एमएमआरडीए कडून लोन घेउन करतो आहे त्या रोडमध्ये पहिले काम चालु करा. जेणेकरून आपल्याला तो रोड पूर्ण करता येईल. म्हणजे भविष्यात तो रोड आपल्याला परत तोडावा लागणार नाही. मा. आयुक्त साहेब आपण याची नोंद घ्यावी. सन्मा. सदरस्य श्री. बर्नड डिमेलो यांनी मांडलेली सुचना आहे त्याचाही समावेश करा.

मर्लिन डिसा :-

विथ यांर परमिशन सर, बिग थँक टू यु अवर कमिशनर फॉर दिस एक्सलेन्ट पीटी प्रझेन्टेशन. मुझे कुछ सजेशन करना था। पानी के बारे मे, रोड्स के बारे मे, सुअरेज के बारे मे, यु डिस्कसड वेरी ब्युटीफुली अॅन्ड प्लॅन्ड वेरी ब्युटीफुली. बट सीईग द प्रेझेन्ट इनवायरमेन्ट प्रॉब्लम अॅन्ड ग्लोबल वॉर्मिंग के बारे मे हम क्या कर रहे हैं? हमारे यहाँ, स्पेशली मिरारोड, ग्रिनरी बहोत कम हैं। वेरी सँड टू से, बीईग अ टिचर. जब छोटे बच्चो को सिखाया जाता है, अ बर्ड लाईव्ह इन अ नेस्ट. तो उनको नेस्ट दिखाने के लिये हमारे पास पेड पौधे नहीं हैं। इट हॅपन्ड सम युअर्स बॅक, अभी भी हैं। लेकीन आज के जो विषय थे, दो-तीन टॉपीक थे वर ऑल अबाउट कन्स्ट्रक्शन अॅन्ड डेव्हलपमेन्ट ऑफ रोड्स अॅन्ड गटर्स वी सी बिल्डिंग्स अॅन्ड बिल्डिंग एवरीक्हेअर. आय फिल व्हिं आर लिव्हिंग इन अ कॉन्क्रीट जंगल और इस कॉन्क्रीट जंगल के बिच मे जो भी ओपन स्पेसस हैं, उस मे अगर गार्डन डेव्हलनमेन्ट ऑन अॅन इम्पॉर्टट बेसीस पर लेंगे तो आय थिंक डॅट विल

बी वेरी वेरी इम्पॉर्टट. वैसे हमारे बच्चे, अगले तीस साल में हम उनको क्या देने वाले हैं? नॉट ओन्ली कॉन्क्रीट फ्लैट्स अँन्ड बनलोस बट आय थींक दे नीड प्युअर ऑक्सीजन अँन्ड ग्रीनरी अराउंड ग्लोबल वॉर्मिंग का इश्यु सबसे इम्पॉर्टट है। हमारे बच्चों को हम फ्लैट्स और बंगलोज् देने के बदले में फ्रेश हवा का प्रोहीजन करेंगे तो ज्यादा अच्छा होगा। थँक य।

मा. महापौर :-

साहेब, त्यांचे सजेशन चांगले आहेत आणि त्या शिक्षिका आहेत. तर त्यासाठी मी मागे सुचना केली होती की, आपल्या मिरा भाईदरमध्ये साधारण दिड ते दोन लाख विद्यार्थी शाळेत शिकतात. त्यांना आपण काहीतरी प्रोत्साहन दिले की, प्रत्येक मुलाने एक झाड लावले व त्याची देखभाल करावी आणि जो कोणी त्याची देखभाल करेल त्याला परितोषीक द्या. मग याप्रमाणे दोन्ही मॅसेज चांगले जातील. शहराचाही विकास होईल आणि मुलांनाही प्रोत्साहन मिळेल की, भविष्यात येणारे जे पॉप्युलेशन आहे ते आपल्याला धोकादायक ठरणार आहे. म्हणजे प्रत्येक शाळेत आपण कम्प्लसरी केले की, एका मुलाने एक झाड लावावे व त्याची देखभाल त्याने करावी आणि त्याला लागणारे खत वगैरे जे काही आहे तर ते व झाडे आपल्यातर्फे उपलब्ध करून द्या. त्याच्यामुळे आपले प्लान्टेशन फार्स्ट होईल. म्हणजे ज्यावेळी मुले प्लान्टेशन करतात, त्यांची मनापासून इच्छा असते की, मी रोज या झाडाला पाणी दिले पाहिजे. या झाडाला मोठे करायला पाहिजे. याप्रमाणे आपण वृक्षप्राधिकरण अधिकारी जे असतील त्यांना तशी सुचना द्यावी.

मर्लिन डिसा :-

दिवाली इज राउंड द कॉर्नर. सेलीब्रेटिंग दिवाली इन अ इको-फ्रैन्डली वे. शुल्ड बी मेसेज टू द ऑल अराउंड. हम लोग क्रैकर्स कितना कम कर सकते हैं, वह देखना चाहिए। अँन्ड इफ एहरीबड़ी कैन अडॉप्ट वन प्लान्ट, एहरी चाईल्ड कैन अँडॉप्ट वन प्लान्ट ओपन आर जी स्पेसेज जो है, वह बिल्डरसे हॅन्डओफर करने की, रिक्वेस्ट किजीए। अँझा कॉरपोरेटर वी कैन एन्करेज पीपल टू अँडॉप्ट वन प्लान्ट.

अनंत पाटील :-

मा. आयुक्त महोदय, सुभाषचंद्र बोस मैदानावर जी टाकी आहे ती गेल्या किंत्येक वर्षापासून अर्धवट स्वरूपात आहे. त्याचे कारण काय?

प्रकरण क्र. ६८ :-

जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय पुर्णनिर्माण अभियान (JNNURM) अंतर्गत तयार करण्यात आलेल्या शहर विकास आराखडयाचे (CDP) व शहर विकास आराखडयात नमुद भुयारी गटार योजनेच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालाचे (DPR) सादरीकरण करणे.

ठराव क्र. ५९ :-

मिरा-भाईंदर महानगरपालिकेने JNNURM अंतर्गत तयार केलेल्या शहर विकास आराखडयास मा. महासभा दि. १७/११/२००६ ठराव क्र. ६५ व भुयारी गटार योजनेच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालास मा. महासभा दि. १८/१२/२००४ ठराव क्र. ५९ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. शहर विकास आराखडयात एकूण १९२५.१७ कोटीची कामे प्रस्तावित आहेत. त्यापैकी भुयारी गटार योजनेच्या कामी आवश्यक त्या सर्व मान्यता प्राप्त होउन निविदा मागविण्यात आलेली आहे. भुयारी गटार योजनेत दर्शविलेल्या एकूण ११ STP पैकी ०४ STP अस्तित्वात आहेत. उर्वरीत ०७ STP साठीच्या प्रस्तावित जागा (सोबतच्या यादीप्रमाणे) या मंजूर विकास योजनेमधील विविध आरक्षणाने बाधित होत आहेत. यास्तव या आरक्षणामध्ये STP चे बांधकाम करणेसाठी जागा राखीव ठेवणे आवश्यक असल्यामुळे महाराष्ट्र प्रदेश नगररचना अधिनियम १९६६ कलम ३७ नुसार फेरबदलाची कार्यवाही करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. शहरातील इतर खाजगी STP सुधा आयुक्त यांनी हस्तातंर करून घेऊन त्याचा समावेश भुयारी गटार योजनेत करावा. महानगरपालिकेची आर्थिक परिस्थिती पहाता सद्यस्थितीत शहर विकास आराखडयातील समाविष्ट खालील कामाच्या सविस्तर अहवालास व अहवाल शासनाकडे पाठविण्यास प्रशासकिय मान्यता देण्यात येत आहे.

१) स्टॉर्म वॉटर ड्रेनेज प्रकल्प (एकात्मिक नाला प्रकल्प)	-	रु. २८९.६६ कोटी
२) घनकचरा प्रकल्प अंतर्गत कामे करणे	-	रु. ७९.३६ कोटी

शहर विकास आराखडयात नमूद उर्वरीत कामाचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल आर्थिक पुरिस्थिती नसार वेळोवेळी पढील मा. महासभेपढे मान्यतेकरीता सादर करण्यात यावेत.

सचक :- श्री. भगवती शर्मा

अनमोदक :- श्रीम. ज्योत्स्ना हसनाळे

સદર ટુરાવામધ્યે શ્રી. બર્નાડ ડિમેલો યાંની ખાલીલપ્રમાણે સચના કેલી.

तुम्ही सर्व नगरसेवकांना विचारा की, काय प्रकार चालला आहे? तुम्ही आत्ता नउ झोन दाखवले. त्या नउ झोनमध्ये उत्तन दाखवतच नाही. म्हणून मला ती माहिती द्या आणि शक्य होत असेल तर त्याच्यामध्ये उत्तनचा समावेश करा.

भुयारी गटार योजनेच्या STP च्या जागेबाबतचा तपशिल

अ.क्र.	झोन क्रमांक	ठिकाण	आरक्षणाचे एकूण क्षेत्रफळ (चौ.मी.)	STP साठी आवश्यक असलेल क्षेत्र (चौ.मी.)
१	झोन क्र. १	आरक्षण क्र. ७२ Housing for Dishoused नाज्ञरेथ चर्च जवळ मौजे - भाईदर	७२६००	४३८७
२	झोन क्र. २	आरक्षण क्र. ९१ स्टेडीयम आरक्षण क्र. ९० बगीचा आरक्षण क्र. ९३ बगीचा	१८०००० ५००० ४८००	५००० ५००० ४८००
३	झोन क्र. ३	आरक्षण क्र. १२२ सी खेळाचे मैदान	३८०००	५७०००
४	झोन क्र. ४	आरक्षण क्र. १९९ खेळाचे मैदान आरक्षण क्र. १२० बगीचा	१६८०० १३८००	२५२० २०७०
५	झोन क्र. ५	आरक्षण क्र. २६९ बगीचा	२२४००	३३६०
६	झोन क्र. ७	आरक्षण क्र. १७० खेळाचे मैदान आरक्षण क्र. १७८ खेळाचे मैदान	१०३७० ९०००	१५५५ १३५०
७	झोन क्र. ८	सर्वे क्र. २३३ मौजे, घोडबंदर	--	८२९५
८	झोन क्र. ९	आरक्षण क्र. १४० खेळाचे मैदान आरक्षण क्र. १३९ बगीचा	२०००० १४१००	३००० २११५

ठराव सुचनेसह सर्वानुमते मंजूर

**सही/-
महापौर
मिरा भाईदर महानगरपालिका**

मा. महापौर :-

सर्व सन्मा. पदाधिकारी व सर्व सन्मा. सदस्यांना मी अँडवान्समध्ये दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा देतो. आयुक्त, सर्व उपायुक्त, अधिकारी वर्गालासुधा दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा. उपस्थित पत्रकार बंधु व शहरातील सर्व नागरीकांनाही दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा देतो.

भगवती शर्मा :-

श्री. आसिफ पटेलजी के भाई का और गणेश देवल नगर मे जो लडका मर गया उनका मै शोकप्रस्ताव माँडता हू।

प्रफुल्ल पाटील :-

उत्कृष्ट क्रिकेटपटू श्री. नरेश मुकुंद पाटील, राहणार गोडदेव, ओम ब्रह्मदेव क्रिकेट क्लबचे माजी कर्णधार यांचे अकस्मित निधन झालेले आहे.

नगरसचिव :-

सर्वांनी दोन मिनिटे जागेवर उभे राहून मृतात्म्यास श्रद्धांजली वाहायची आहे.

दुःखवटा ठराव क्र. ६० :-

श्री. असिफ पटेल यांचे भाऊ तसेच गणेश देवल नगर येथील मुलगा तसेच उत्कृष्ट क्रिकेटपटू श्री. नरेश मुकुंद पाटील, राहणार गोडदेव, ओम ब्रह्मदेव क्रिकेट क्लबचे माजी कर्णधार यांचे अकस्मित निधन झालेले आहे. त्यांचा शोकप्रस्ताव मी माँडत आहे.

सुचक :- श्री. भगवती शर्मा

अनुमोदक :- श्री. प्रफुल्ल पाटील

ठराव सर्वानुमते मंजूर

**सही/-
महापौर
मिरा भाईदर महानगरपालिका**

मा. महापौर :-

उपस्थित सर्व सन्मा. सदस्य, सदस्या, सर्व पदाधिकारी, अधिकारी व कर्मचारी वर्ग यांनी आजची सभा खेळीमेळीच्या वातावरणात पार पाडण्यास सहाकर्य केल्याबद्दल त्या सर्वांचे आभार मानतो आणि आजची सभा संपली असे जाहिर करतो.

सभा संपत्त्याची वेळ :- दु. ३.२५ वा.

सही/-
महापौर
मिरा भाईदर महानगरपालिका

नगरसचिव
मिरा भाईदर महानगरपालिका